

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na tiskarstvi. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasedenji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

ČEČENIJA - Ul. Reforzi 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTNA PLAČANA V GOTOVINI SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

Nove kartice **BANCOMAT** s plačilnim servisom **POS**

MOJA BANKA V ŽEPNEM FORMATU.

TOREK, 20. JUNIJA 1995

Pravljica za vsak dan

BOJAN BREZIGAR

V odboru za mednarodne odnose v Ljubljani je včeraj ponovno tekla razprava o odnosih z Italijo. Po dolgi vrsti negativnih novic kaže, da je vendarle prislo do zblizanja med državama ter sta Slovenija in Italija vendarle dosegli osnutek skupnega besedila o vprašanjih, zaradi katerih je doslej Rim preprečeval Ljubljani, da bi nadaljevala svoj postopek približevanja Evropski zvezi.

To je za nas seveda razveseljiva novica. Že nestrastni smo namreč zapisali, da dobri odnosi med državama koristijo tudi manjšinam na obeh straneh meje, ki lahko samo v takem vzdušju zares mimo razvijata vse svoje dejavnosti. Zato smo tudi v preteklosti podpirali vsako zblizanje na tej meji, pa čeprav smo marsikdaj ob tem ugotovljali, da naša manjšina ni bila deležna vse pozornosti, ki bi jo zaslužila.

Zato je nekaj povsem naravnega, da se tudi ob tej priložnosti sprašujemo, kakšno vlogo bo novi sporazum pripisal slovenski manjšini v Italiji. tega seveda še ne vemo, pa tudi sicer besedilo verjetno še ni izdelano do zadnjih potankosti, vendar čedalje pogostejše slišimo namige, da Italija noče v mednarodni sporazum vključevati manjšinske problematike. Pač pa vemo, da je pogajalska moč Slovenije v tej fazi precej šibka, in da bo taka vse do polnopravnega članstva Slovenije v EZ, do katerega naj bi predvidoma prišlo šele leta 2003.

Ker smo že preživeli 25 let fašizma in nato 50 let demokracije, ki nam ni priznavala vseh, ponekod pa niti najosnovnejših, narodnostnih pravic, bomo verjetno - ob pomoči Slovenije - preživeli tudi teh 8 let. Ob tem pa želimo ponovno opozoriti italijansko vlado, da ne spoštuje mednarodnih obvez, ki jih je sama sprejela, pa tudi ne italijanske ustave, in končno, da ne izpolnjuje večkrat danih obljub. Rim mora vedeti, da smo Slovenci v Italiji siti slepomisenja, po katerem včasih ukrepe v korist manjšine preprečujejo mednarodna vprašanja, včasih pa zaradi notranje-političnih razlogov ti ukrepi niso primerni. To je pravljica za vsak dan, ki jo znamo na pamet. Čas je, da začneta italijanska vlada in parlament resno obravnavati naša vprašanja, ter se pri tem obnašati odgovorno, kot Evropa zahteva od svojih prihodnjih članic. Z resnimi in odgovornimi stališči bo vse lažje, tako v notranji politiki kot tudi v mednarodnih odnosih.

V Bocnu poraz desnice

BOCEN - V drugem krogu občin-skih volitev v Bocnu je največ glasov prejel kandidat levega centra Giovanni Salghetti Drioli. Zanj se je izreklo 54,8 odstotka volilcev, medtem ko je kandidat desnice Pietro Mitolo prejel 45,2 odstotka glasov. Glasovali so tudi v kraju Leifers, kjer je prav tako zmagal levostranski kandidat Claudio Pasetto, ki je

prejel 62,8 odstotka glasov, njegov tekmelec Bruno Borin pa 37,2 odstotka. Tudi v Meranu je zmagal kandidat levega centra Franz Alber.

V Bocnu je slo na volišca 68,7 odstotka upravičencev, medtem ko je na prvem turnusu udeležba bila 79-odstotna.

Pri izvolitvi bocenskega župana je bil odločilen glas Južnotirolske

ljudske stranke, ki je v drugem krogu podprla kandidata leve sredine proti kandidatu desnice. Tajnik ljudske stranke Siegfried Brugger s tem v zvezi ugotavlja, da je bil prvi poskus njegove stranke, da podpre italijanskega kandidata, uspešen in da je tako bil poražen poskus desnice, da izvoli svojega župana v Bocnu.

Težave za tržaški regulacijski načrt

TRST - Odobritev tržskega regulacijskega načrta je pod vprašajem: sinočno sejo so prekinili, zaradi nesklepnosti, potem ko je opozicija do skrajnosti zavlačevala razpravo. Seje sveta se bodo nadaljevale vsak dan do sobote, preti pa nevarnost, da ne bodo pravočasno odobrili vseh predloženih popravkov. V takem primeru bi verjetno Dežela imenovala komisarja »ad acta« za regulacijski načrt, kar bi spravilo v težave Illyjevo upravo.

Na 5. strani

RAZPLET V ČEČENIJI

Čečenski uporniki izpustili vse talce, stanje pa ostaja še zelo napeto

GROZNI - Petdnevna drama v ruskem mestu Budjonovsk je končana. Čečenski uporniki, ki so zadrževali tisoč talcev v mestni bolnišnici, so včeraj popoldne s skupino talcev - civili-

sti, zdravniškim osebjem in novinarji - z avtobusi brez zapletov zapustili mesto. Vendar je stanje v kavkaški republiki še vedno zelo napeto. (Telefoto AP)

Na 16. strani

LJUBLJANA / RAZPRAVA V ODBORU ZA MEDNARODNE ODNOSE

V nadgradnji osimskega sporazuma rešitev spora med državama?

Nižja odškodnina v zameno za vrnitev nepremičnin

LJUBLJANA - Odbor za mednarodne odnose je v nasprotju z običajno prakso obravnaval informacijo o odnosih z Evropsko unijo in Italijo za zaprtimi vrati. Kot je po koncu seje v precej pitijem slogu sporočil predsedujoči Borut Pahor, je bila to koristna odločitev, saj so dobili temeljite in izčrpne informacije, ki bodo v veliko pomoč, ko bo odbor odločal o tej problematiki. Na seji je sodeloval tudi zunanji minister Zoran Thaler, ki je v izjavi za novinarje v podobnem slogu kot Pahor dejal, da je obravnavna pokazala, da se poslanci zavedajo, da gre za zelo kompleksna vprašanja, kar dokazuje tudi dejstvo, da nihče ni predlagal, da bi bilo treba pogovore z Italijo prekiniti. Minister Thaler in njegov pooblaščenec Matjaz Jančar sta odbor obvestila o pogovorih med Slovenijo in Italijo v zadnjih mesecih: pooblaščenca sta se doslej srečala desetkrat, teme pogovorov pa so obsegale politično-gospodarsko sode-

lovanje, premoženjsko-pravna vprašanja, predvsem vprašanje vračanja nepremičnin optantom in manjšinsko problematiko. Thaler je ocenil, da je dobro, da odbor ni sprejel nobenih sklepov, da bo na voljo več časa za premislek o nadaljnjih odločitvah. Omenil je tudi različna mnenja in debato o oglejski deklaraciji: spet je poudaril, da za slovensko diplomacijo to ni referenca in da je še vedno aktualna dolgoročna dilema, ali je mogoč sporazum, ki bo boljši od sedanjega nesporazuma z Italijo, ali ne.

Neuradne informacije, ki smo jih dobili o poteku seje, pa kažejo, da je na obzorju nov poskus urejanja odnosov med državama. Kot kaže, bo vlada skušala urediti odnose z Italijo tako, da bi nadgradili oziroma posodobili rimski sporazum. Kot je znano, gre za sporazum, ki določa visino odškodnine, ki jo morata za odvzete optantske nepremičnine Italiji plačati

Slovenija in Hrvaška. Najnovejša različica je, da bi Slovenija Italiji vrnila nepremičnine, ki so se v javni lasti, njihovo vrednost pa bi odsteli od visine odškodnine, ki jo Slovenija se dolguje Italiji. Visina odškodnine je bila z rimskim sporazumom leta 1983 ocenjena na 110 milijonov dolarjev, takratna Jugoslavija je plačala en obrok, potem pa se je zataknilo, saj Italija po razpadu Jugoslavije ni želela dati številke bančnega računa, na katerega bi Slovenija in Hrvaška kot naslednici teh obveznosti razpadle federacije nakazovali obroke. Slovenija in Hrvaška sta se pred nedavnim dogovorili, da bo šestdeset odstotkov prevzela Slovenija, štirideset pa Hrvaška, pri čemer je Slovenija odprla poseben bančni račun v Luksemburgu, na katerega nakazuje svoj del denarja. Po naših informacijah slovenski delež znaša od sedemdeset do osemdeset milijonov ameriških dolarjev.

Boštjan Lajovic

BOSNA IN HERCEGOVINA

Bosanski Srbi zopet nadzorujejo cesto v Pale

Po izpustitvi talcev UNPROFOR-a večje možnosti za obnovitev mirovnih pogajanj med sprtimi stranmi

SARAJEVO - Bosanski Srbi po podatkih enot Združenih narodov spet nadzorujejo cesto, ki povezuje Sarajevo in Pale. Nadzor nad oskrbovalno potjo naj bi sicer v petek med ofenzivo prevzela vladne enote Bosne in Hercegovine. ZN so umaknili svoje vojaške iz skladišč težkega orožja okoli Sarajeva, z dokončno izpustitvijo talcev, pripad-

nikov Unproforja, pa so večje tudi možnosti za nov dialog med ZN in Palami. V prestolnici bosanskih Srbov se je včeraj, po nenapovedanem sestanku s srbskim predsednikom Miloševićem, iz Beograda odpravil ruski odposlanec Vitalij Curkin. Izidi pogovorov se niso znani. (Telefoto AP)

Na 18. strani

Deželna vlada sprejela načrt za zdravstvo

TRST - Deželni odbor Furlanije-Juljske krajine je včeraj odobril v prvem branju novi deželni zdravstveni načrt. Pred dokončno odobritvijo se bodo morali o njem izraziti konference županov posameznih podjetij za zdravstvene storitve, kot se po novem imenujejo krajevne zdravstvene enote, ter pristojna komisija deželnega sveta. Kot so včeraj povedali na tiskovni konferenci predsednica Guerra, podpredsednik Antonione in odbornik za zdravstvo Fasola, bodo načrt predvidoma dokončno odobrili septembra. Na njegovi osnovi bodo korenito znižali število bolnišniških postelj, popolnoma pa ne bodo zaprli nobene bolnice.

Na 10. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Piloti ne popuščajo

Kljub »prepovedi« vlade so avtonomni sindikati letalskih pilotov potrdili stavko 23. junija, kar naj bi predsednika vlade Dinija prisilo k posegu v spor z Alitalio, vendar mu to potezo močno odvstevujejo CGIL, CISL in UIL.

Stran 2

V Rimu odpirajo mošejo

Jutri bodo uradno odprli »mošejo luci« oz. največje muslimansko svetišče v Evropi. Povoljno mnenje o uresničitvi projekta je že pred 30 leti izrekel papež Pavel VI., finančno pa so ga podprle arabske države.

Stran 3

Otroško poletno središče

V Dijaskem domu v Gorici so se včeraj odprla vrata Poletnega središča, ki ga obiskuje več kot 70 otrok

Stran 9

Črt Šiskovič, glasbeni popotnik

Tržskega violinskega virtuozu ni bilo lahko dobiti na razgovor, ker je veliko zaseden, predvsem pa nastopa vseh povsod. Z njim se je pogovarjal Jože Koren.

Stran 13

»Azzurri« boljši od Švicarjev

V prvi tekmi nogometnega troboja ob 100. obletnici ustanovitve švicarske nogometne zveze je Italija sinoči v Lausannu z 1:0 premagala Svico.

Stran 24

PREVOZI / POLOŽAJ SE JE NORMALIZIRAL, NI PA REŠEN

Spor okrog možnosti posredovanja vlade

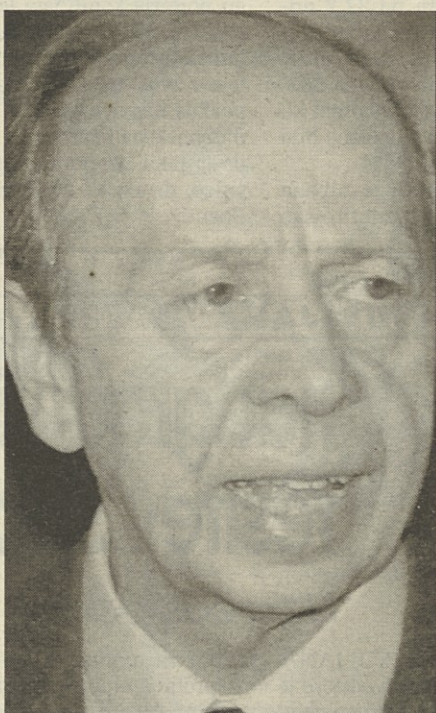
Proti so CGIL, CISL in UIL - Policijski zdravniki opravili delo

RIM - Pogajanja med letalskimi piloti in Alitalio so se včeraj res ponovno začela, toda bojna kopja niti približno niso zakopana. Po razdoru preteklega tedna so se pogajalci tokrat lotili obrobni vprašanj, prevladuje pa občutek, da pričakujejo zahtevani poseg predsednika vlade Dinija. To možnost je včeraj potrdil minister za delo Tiziano Treu, ki je pojasnil, da se je vlada odločila za tedensko zamrzitev stavk prav z namenom, da bi se napetost polegla in da bi pogajalce spet spravili za skupno mizo.

Možnost Dinijevega posega v spor med piloti in navionalnim letalskim prevoznikom pa zelo moti konfederalne sindikate CGIL, CISL in UIL, ki predsedniku vlade svetujejo, naj se ne vrne iz Halifaxa s kolektivno pogodbo pilotov v kovčku. Če bi to storil, opozarjajo pri CGIL, bi se ponizal na raven kateregakoli

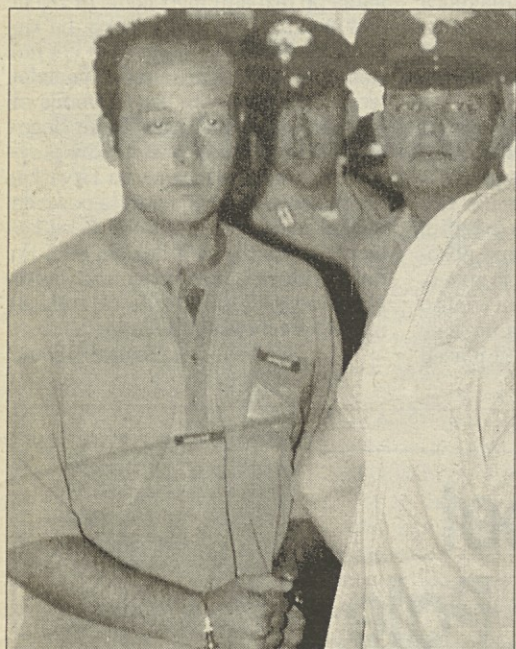
notranjega pogajalca Alitalie. Tisto, kar sindikate zanima, namrec niso gnotne zahteve pilotov, ampak mnenje vlade o strateškem načrtu za preustroj javnega letalskega prevoznika vključno s sanacijo 4 tisoč milijard lir dolgov in zascito delovnih mest.

Medtem ko se je položaj na letalskih popolnoma normaliziral in ko je bilo odpovedanih nekaj stavk v prihodnjih dneh, teče postopek proti »obolelim« pilotom in zdravnikom, ki so jim predpisali bolniški dopust. Namestnik rimskega državnega pravdnika Angelo Palladino je včeraj prejel poročila, ki jih je sestavilo 49 policijskih zdravnikov, ki so bili opravili naročene preglede vseh 340 »obolelih pilotov«. Palladino bo zdaj primerjal zdravniške izvide, za kar bo potreboval vsaj dva, tri dni, in se nato odločil, ali naj zdravnike pilotov obdolži ponarejevanja zdravniških spriceval.

NOVICE

Nov proces proti bratom Savi

PESARO - Fabio in Roberto Savi, bandita, ki sta nekaj let morila s svojim fiatom uno bele barve, sta se včeraj vrnila v dvorano sodišča, v kateri so ju pred kratkim ze obsodili na dosmrtno ječo zaradi umora bančnika Ubalda Pacija. Sedaj se morata skupno s tretjim, najmlajšim bratom, skesanim Albertom, braniti pred celo kopico obtožb zaradi kaznivih dejanj, ki sta jih zakrivila od 1987. leta dalje. Obtožena sta cele vrste ropov v poštne urade, na bencinskih crpalkah, na številnih vhodih na avtoceste, poleg tega pa se poskusov umora, ugrabitve, posesti orožja in eksploziva. Danes bodo na procesu zaslišali 30 prič.

Zaplenili 17 kg kokaina

NEAPELJ - Finančni stražniki so po skoraj enoletni preiskavi zaplenili 17 kg kokaina v vrednosti skoraj 10 milijard lir in 300 milijonov lir. Aretirali so sedem ljudi, med katerimi je tudi bivši karabinjer. Mamilo je tihotapila tolpa, ki jo je vodil 49-letni Vincenzo Romano, pripadnik kamoristične družine Licciardi.

Obsodili skinheadse

VICENZA - Kazensko sodišče je obsodilo osem članov skupine skinheadsov zaradi rasistične mrznje. Mladi v starosti od 30 do 20 let so širili ideje in rasistične metode, ki jih je poveljevala razpuščena fasistična stranka. Oba ustanovitelja skupine sta bila obsojena na dve leti in mesec dni zapore, ostali člani pa na blazje kazni.

Pet mladih žrtev asfalta

FANO - V noci na nedeljo je pet mladih izgubilo življenje v dveh prometnih nesrečah. Odhajali so domov potem ko so noč prebili v disko klubu. Od začetka leta je bilo v pokrajini Pesaro ob koncih ob življenju že 30 mladih.

CIVITAVECCHIA

Čudežna Marija

Škof in župnik pozivata k previdnosti

CIVITAVECCHIA - Marijin kipec, ki je ze povzročil toliko polemik, je bil včeraj spet v središču pozornosti. Eden od mnogih obiskovalcev je nenadoma zakričal, da se je obraz kipca zganil, kar je bilo dovolj, da je ena od prisotnih novinarov takoj padla v nezavest. Vendar sta to obnem bili edini dve osebi, ki jih je domnevni »čudež« prizadel. Vecina prisotnih je namrec bila mnenja, da se ni zgodilo prav nič takega, kar bi bilo podobno čudežu.

Prisotnost romarjev se je včeraj močno zmanjšala, čeprav je vedno nekdo prisoten.

Mnozica gre po točno določeni poti: najprej kapelica v cerkvi, kjer je obvezna molitev, nekaj sto metrov dolg sprehod do kraja domnevnega čudeža (vrt hiše družine Gregori), potem pa spet sprehod do avtobusa ali avta in odhod.

Po začetnem navdusenju sta tudi župnik Pablo Martin in škof iz Civitavecchie Girolamo Grillo, dokaj previdna. Slednji je povedal, da je Marijin kipec zaprt v zaklenjeni stekleni niši: en par ključev hrani škof sam, drugega ima oseba, ki uživa njegovo popolno zaupanje in katere istovetnosti škof noče razkriti.

ARETACIJA / IZDAJAL SE JE ZA ČAROVNIKA

S spolnimi odnosi jih je »reševal« vseh tegob

»Vrač iz Barcellone« je svoje kliente prepričeval o svoji nadnaravni moči - Obogatel je, sedaj sedi v ječi

RIM - Svojim »strankam« je pre-rokoval vsakovrstne nesreče, strasil jih je, da se jim bo dogodilo mnogo zlega, a jim obenem ponujal »rešitev«: udeležbo pri satanskih obredih in privoljenje v spolne odnose z njim.

Posel mu je dolgo casa lepo cvel, saj je za svoje »usluge« zahteval milijonske vsote in dragocena darila, konec preteklega tedna pa mu je odklenalo. Ena od njegovih strank ga je prijavila sodstvu, in tako se je 67-letni Emanuele Santangelo, znan z vzdevkom »vrač iz Barcellone« znal kar cez noc za rešetkami.

Santangelo je svojim klientom zagotavljal, da poseduje izredno, nadčloveško moč, ki mu jo je vtil sam satan. Le s to močjo bi jih lahko rešil vseh tegob in jih zavaroval pred »bližajocimi novimi katastrofami«, klienti pa so se mu morali brezpogojno pokoriti. Nadnaravno moč je ubozcem, predvsem ženskam, a tudi mladoletnim, predajal

med spolnimi odnosi. Vsaj tako jih je prepričeval. V svojem »studiju« v kraju Labico je v ta namen prirejal satanske seanse, ki so se največkrat spremenile v pravcate orgije. Njegovi klienti mu niso ugovarjali; bilo je, kot da bi jih vrač začaral.

Nekdo pa je vendarle imel toliko korajže, da je v prijavi sodišču napisal, kaj vsega je doživel pri vraču Barceloni. Policisti so pretekli petek potrkali na vrata njegove vile v kraju Valmontone, v kateri je Santangelo stanoval z zeno, hčerko in tastom. V poslopju so našli nekaj cekov njegovih strank, zlatih predmetov, fotografij in zapiskov o klientih. Vrač jim je ponavljal, da ni storil nič hudega, a mu niso verjeli. Prav tako mu niso verjeli, ko jim je povedal, da se preživlja s socialno pokojnino v visini 400 tisoč lir mesečno. Sedaj je obtožen goljufije v obtežljivih okoliščinah, spolnega nasilja in opolzkih dejanj. Odpeljali so ga v rimski zapor Regina Coeli.

RIM / PREISKAVA PROTI MILANSKIM SODNIKOM

Pritisk na inšpektorje izvajalo ministrstvo

Tako naj bi trdila ena od inšpektorice V švici zavrnili priziv 5 družb Fininvesta

RIM - »Milanski sodniki niso na nas izvajali nobenega pritiska, pritiski so prihajali od drugod.« Tako je včeraj povedala Evelina Canale, ena od inšpektorice, ki jih je v Milan poslal tedanji pravosodni minister Alfredo Biondi. Canalejeva je včeraj pričala pred višjim sodnim svetom, potem ko je sedanji pravosodni minister Mancuso prišel do zaključka, da so sodniki »cistih rok« pogojevali tedanjo inspekcijo in je proti njim uvedel disciplinski postopek. Prav v okviru tega postopka so včeraj zaslišali tako Canalejevo kot njeno kolegico Marino Moleti. »Ne jaz ne moja kolegica nisva popustili pred temi pritiski,« je se pojasnila Canalejeva, »pri svojem delu sva se držali samo zakona in dejstev, iz katerih je prišlo na dan, da so bile obtožbe na račun milanskih sodnikov neosnovane. Zato so nas imeli za nadležne in so nas odstavili.« Na vprašanje, kdo je izvajal pritisk, je odgovorila: »Zaključek potegnite sami.«

Canalejeva je memorial o vsej zadevi naslovila tako glavnemu pravdniku pri kasacijskem sodišču kot tudi višjemu sodnemu svetu. V njem naj bi bili dokazi o tem, da so pri notranjem ministrstvu skušali pogojevati inspekcijo, ne samo z direktivami, kako naj jo vodijo, temveč so narekovali tudi zaključke, do katerih naj pridejo.

Višji sodni svet se je včeraj ukvarjal se z vrsto drugih vprašanj, in sicer v zvezi z nekaterimi sodniki iz Reggio Calabrie ter iz Milana. Proti načelniku pravdnistva Giulianu Gaeti in glavnemu pravdniku Guidu Neriju so namrec začeli postopek za premestitev zaradi »ambientalne inkompatibilnosti«, kar oba vztrajno zavračata, čes da so obtožbe na njun račun povsem neosnovane. Obtožbe namrec prihajajo od notarja Pietra Marapodija, ki je v zaporu pod obtožbo mafijskega združevanja. Milanski javni tožilec Ilio Poppa, ki je v »poolu« cistih rok odgovarjal za davčne in finančne prekrške, pa mora pojasniti domnevne stike, ki naj bi jih njegova žena imela z neko milansko odvetniško pisarno, ki je imela opravka z osebami, vpletenimi v podkupniške

afere.

Prav glede podkupniških afer velja povedati, da je včeraj zvezno sodišče v Lausannu sklenilo, da lahko milanskim sodnikom posredujejo dokumente, ki so jih zaplenili decembra lani. Zavrnili je namrec pet prizgov, ki so jih vložile družbe Fininvesta (dokumenti se nanašajo na preiskavo, ki je skušala ugotoviti, če so razpolagale z neknjiženimi kapitali, ki bi lahko služili za financiranje strank ali podkupovanje funkcionarjev).

Včeraj pa je glavni milanski pravdnik Giulio Catelani zaprosil, da ga upokojijo, s čimer je preklcal prejšnjo prošnjo, po kateri je nameraval ostati s službi do dopolnitve 72. leta starosti. Prejšnje dni so Catelanija zaslišali v okviru preiskave, ki bi lahko privedla do njegove premestitve. Očitajo mu, da Biondijevim inšpektorjem ni izročil stališča Borrellija glede Berlusconijeve prijave o preiskavah pri Publitalii in je celo odredil preiskavo o lastnini nekega konja, na katerem je jahal Borrelli.

MONZA / V AMBULANTI

Ginekolog takoj po splavu posilil 30-letno pacientko

Obtožujejo ga tudi opolzkih dejanj Njegovi pregledi so bili sumljivo dolgi

MONZA - Karabinjerji iz Monze so aretirali nekega ginekologa, ki ga obtožujejo spolnega nasilja, opolzkih dejanj ter kršitve zakona o hoteni prekinitvi nosečnosti. Kot pravi obtožnica, je 53-letni Sergio Adinolfi, profesionist iz Lesma v milanski pokrajini, poročen in oče dveh otrok, posilil neko pacientko, in sicer v svoji zasebni ambulanti v Sestu San Giovanni. Zenska naj bi se bila nanj obrnila, ker je želela na skrivaj splaviti, posilil pa naj bi jo takoj po posegu. Zaporni nalog je izdala namestnica državnega pravdnika Silvia Pansini, ki je obenem povabila morebitne druge žrtve, naj vložijo prijavo, pri čemer jim bodo zagotovili popolno anonimnost.

Ginekolog, ki je je bil zaposlen v bolnišnici Sesto San Giovanni in v posvetovalnici v kraju Cologno Monzese (Milan), je sedaj zaprt v Monzi. Preiskava se je pričela po prijavi, ki jo je vložila neka 30-letna zenska: povedala je, da se je nekaj mesecev prej obrnila do Andolfija, ker je hotela prekiniti nosečnost. Ko je bila se pod vplivom anestezije, naj bi jo bil zdravnik posilil. Agenti so ugotovili, da je Adinolfi v svoji karieri ze zakrivil opolzka dejanja. Odstranili so ga tudi iz posvetovalnice v Sestu San Giovanni, ker so nekatere pacientke povedale, da so njegovi pregledi trajali neobičajno dolgo in so bili tudi sumljivo natančni.

ITALIJA / VODITELJI SREDINE PRI SCALFARU

Sredinske sile nočejo volitev

Za razliko od NZ, FI, SKP in DSL bi raje izpeljale reforme v tem parlamentu

RIM - Bodo predčasne parlamentarne volitve oktobra? Okrog tega vprašanja se že dalj časa suče razprava na italijanskem vsedržavnem političnem prizorišču. Stališča so v glavnem znana. Za volitve oktobra ali najpozneje novembra se zavzemata predsednika Nacionalnega zaveznika Gianfranco Fini in gibanja Forza Italia Silvio Berlusconi na desnici, kakor tudi tajnik SKP Fausto Bertinotti in v precejšnji meri tajnik DSL Massimo D'Alema na levi. Voditelji sredinskih strank so v glavnem proti, z njimi pa se strinjajo tudi nekateri predstavniki že omenjenih strahov največjih italijanskih političnih strank oziroma njihovih podskupin.

Včeraj je bilo pravo romanje nasprotnikov predcasnih volitev na Kvirinal k predsedniku republike Oscarju Luigi Scalfaru. V teku dneva so se tjakaj napotili tajnik »desne« Ljudske stranke Roc-

co Buttiglione in tajnik »levo« Ljudske stranke Gerardo Bianco, tajnik Demokratskega centra Pierferdinando Casini, skupina bivših predstavnikov Severne lige, voditelj Zelenih Carlo Ripa di Meana in poslanec Nacionalnega zaveznika Domenico Fisichella. Z različnimi poudarki so državnemu poglavarju povedali, da bi bilo volitve pametno odložiti, da bi parlament medtem odobril nov volilni zakon, zakonodajo proti monopolom in se nekatera temeljna pravila politične igre. Posebno odločen je bil videti Ripa di Meana, ki je zagrozil, da bodo Zeleni zapustili levo-sredinsko koalicijo, če bo D'Alema vztrajal na predcasnih volitvah.

Voditelj Severne lige Umberto Bossi se sicer ni podal na Kvirinal, odločno nasprotovanje predcasnim volitvam pa je izrazil v svojem običajnem »tedenskem pismu«. »Volitve oktobra bi predstavljale ban-

ditiski napad na demokratske institucije,« je med drugim zapisal v njemu lastnem slogu.

Vprašanje predcasnih volitev je bilo tudi v središču enournega pogovora med D'Alema in Biancom včeraj dopoldne v poslanski zbornici. Kot je dejal slednji, kaže, da je voditelj DSL na njem zavzel bolj previdna stališča in da je izrazil pripravljenost, da bi pred predcasnimi volitvami poskusili v parlamentu sprejeti nova pravila politične igre. O tem bo govor danes na vrhu voditeljev leve sredine s Prodigem na celu.

Ob vsem tem italijanka politična kronika beleži tudi pomembne izjave Silvia Berlusconi in Achilleja Occhetto. Prvi je dejal, da namerava ostati na čelu gibanja Forza Italia, kakor tudi kandidirati za predsednika vlade. Occhetto pa je dejal, da je proti preimenovanju DSL v Demokratično levo.

RIM / PO DOLGOTRAJNIH SPORIH IN IZGRADNJI

Jutri uradno odprtje velike »mošeje luči«

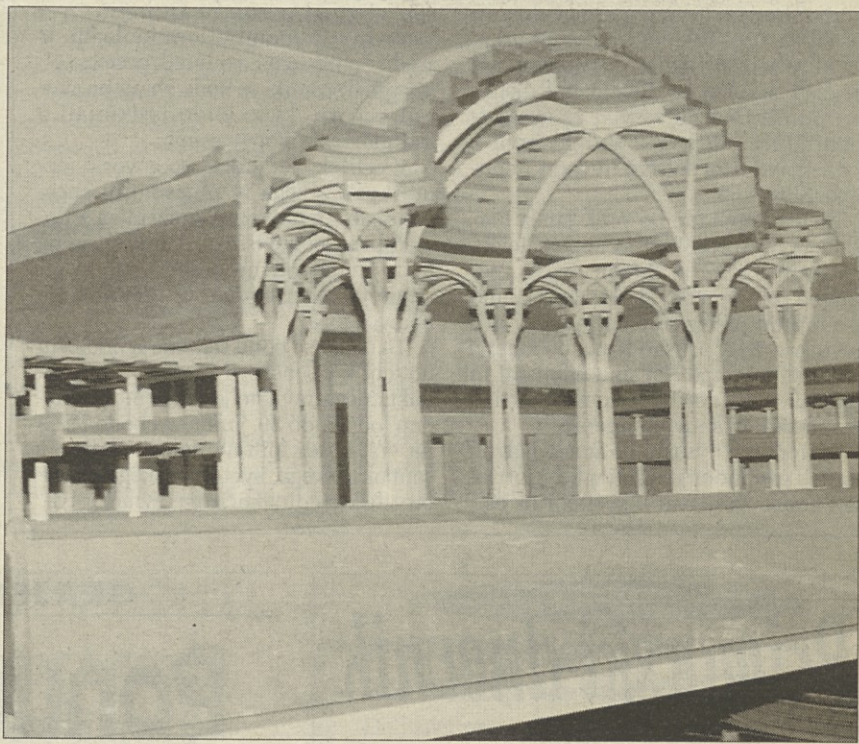
Kompleks, v katerega poleg svetišča sodi tudi kulturni center z uradi, je v lepem središčnem predelu Parioli

RIM - Moseja luci, to je po oceni enega od glavnih projektantov, znanega italijanskega arhitekta Paola Portoghesija (na sliki zgoraj), najboljša oznaka za veliko rimsko mošejo, ki jo bodo uradno odprli jutri. Moseja luci (na spondji sliki) v simbolnem in dobesednem pomenu besede: svetišče oz. cel kompleks je otipljiv dokaz tvornega dialoga med islamskim in katoliškim svetom, istocasno pa je v osrednjem poslopiju verz iz korana, ki prikazuje boga kot lucneba in zemlje. Če je torej rezultat svetel, pa je bilo dolgo obdobje uredništvu ambiciozne zamisli večkrat temacno.

O muslimanskem svetišču v Rimu se je začelo konkretnije govoriti pred približno 30 leti, ko je takratni papež Pavel VI. izrekel povoljno mnenje. Leta 1972 so ustanovili Italijanski islamski kulturni center, ki je med svoje primarne naloge uvrstil izgradnjo mošeje v Rimu. Po nekajletnih dogovarjanjih je leta 1975 rimska občinska uprava v dogovoru z italijansko vlado in predsednikom republike centru podarila obsirno zemljišče. Med centrom in rimsko občino se je kasneje vnel spor glede višine minareta: predviden je namreč bil 39, 5 metra visok minaret, kar pa je bilo po oceni naravovarstvenikov in dobrnega dela občinskega sveta odločno preveč. Spor so razresili 11. januarja '91, ko je rimski občinski svet, ki mu je naceleoval zupan Carraro, odobril varianto k regulacijskemu nacrtu in s posebno resolucijo sprejel zahtevano višino: 39, 5 metra.

Islamski versko-kulturni kompleks zaseda danes površino 30 tisoč kvadratnih metrov v elegantnejšem mestnem predelu Parioli. Obsega mošejo, v kateri se lahko zbere 2 tisoč vernikov, kulturni center z manjšo

dvorano za molitev, knjižnico, prireditveno dvorano za 400 oseb, številne dvorane za manjše prireditve, galerije, urade, parkiriska in vrt. Kulturni objekti so na voljo tudi rimski občinski upravi. Projekt za kompleks so pripravili italijanska arhitekta Paolo Portoghesi in Vittorio Gigliotti in irski Sami Mousawi, njihov predlog pa je leta '76 prodril na natečaju, na katerega se je prijavilo kar 40 projektantskih skupin. Izgradnja kompleksa se je začela leta '84, vodilo pa jo je podjetje Federici. Finančno je uresničitev projekta omogočil kartel arabskih držav, ki je prispeval 60 milijard lir. In prav ta kartel se je preko svojega predstavnika, iranskega arhitekta Mohseni Nouriana, odločno zavzemal, da bi minaret ne bil nižji od tega, kar zahteva muslimanska vera. Ne gre namreč, je tedaj izjavil Nourian, za stvar okusa ali arhitek-

tonske kaprice.

Tako se minaret visoko dviga nad borovci, ki prekrivajo vzpetino, ob vznožju katere stoji

mošeja. Pod njim je seveda tudi svetišče, ki je - po izjavah projektantov - odraz različnih stilov, predvsem pa spojitev

arabske in rimske arhitekture. Kot je se povedal arhitekt Portoghesi, se je zgledoval po Botticellijevi viziji Dantejevega raja, po zgradbah Francesca Borrominija, ki je močno zaznamoval rinsko arhitekturo 17. stoletja, po rimskem Pantheonu, po verzih korana in po čudoviti mošeji v Cordobi. Vsekakor je rimska večja od omenjenega kulturnega spomenika v Spaniji, saj je največja mošeja v Evropi.

Po zunanem izgledu spominja na klasično mošejo, od tradicionalnih svetlišč se razlikuje zaradi uporabe in obdelave materiala, ki je tipičen za Rim oz. za nekatera pomembna zgodovinska poslopja. Tudi s tem - spostovanje tradicije pri izgradnji poslopja in »poklon« kraju-gostitelju - so projektanti zeleli ponazoriti ozračje sodelovanja.

Pred tridesetimi leti zelena luč Pavla VI.

RIM - Spostovanje drugih veroizpovedi, predvsem pa priloznost zagotoviti obstoj in razvoj katoliških verskih skupnosti v arabskih državah. To je vodilo papeža Pavla VI. pred približno 30 leti, da je na diskretno postavljeno vprašanje o izgradnji mošeje v »osrčju katoliškega sveta« odgovoril povoljno. Tedaj se je v katoliških vrstah marsikdo hudoval, čes da nekatere arabske države, v konkretnem Savdska Arabija, niso dovolile niti postavitev skromne kapelice za številne katolike, ki so bili tam zaposleni. Zato je bila rimska mošeja, se veliko pred začetkom izgradnje, odraz stopnje odnosov med katoliškim in islamskim svetom, kar je se danes.

Po splosni oceni z obeh strani so bili takrat in so se danes odnosi dobri: Pavel

VI. se je zavzemal za versko svobodo, Janez Pavel II. pa je s stališči o Bosni zel priznanje arabskih držav. Uspešna in velikokrat »zgodovinska« pa so bila njegova potovanja v države, v katerih so muslimani v večini. Tako je v Maroku 19. avgusta '85 kot prvi papež govoril muslimanskim vernikom, na stadionu v Casablanci se jih je zbralo kar 50 tisoč.

Vselej je bilo v ospredju vprašanje dialoga med pripadniki različnih veroizpovedi. Ni pa se se izpolnila želja, ki jo je gojil že papež Pavel VI., in sicer o recipročnosti. Prav gotovo Cerkev ob otvoritvi rimske mošeje ne bo predstavila dolgega seznama tozb, vendar pa je res, da je skrajno nezačudljiva nad odnosom nekaterih muslimanskih držav do katolicanov, ki tam živijo.

PREDSTAVITEV / LETOŠNJEGA SEPTEMBRA

V Trstu svetovni kongres družbe Dante Alighieri

Na njem bo govor o prisotnosti italijanske kulture na Vzhodu - Med govorniki Capuder in Zlobec

TRST - Družba Dante Alighieri bo priredila svoj 72. svetovni kongres v Trstu, in to v dneh od 16. do 21. septembra letos, na njem pa bo kakih 200 udeležencev iz vsega sveta razpravljalo na temo: »Prisotnost italijanske kulture v vzhodni Evropi in v vzhodnem Sredozemlju«.

Tako je povedal predsednik družbe Bruno Bottai (na Balbijevi sliki na sredi), ki je sicer italijanski veleposlanik pri Sv. Stolicy, ko je skupno s svojimi sodelavci včeraj predstavil septembrsko zasedanje na tiskovni konferenci v Trstu. Bottai je spomnil, da se kongresi družbe Dante Alighieri odvijajo vsako drugo leto. Zadnji kongres je bil v Avignonu v Franciji, letos pa bo v Trstu že tretji, saj so njeni člani tu že zasedali v letih 1920 in 1955. Družba je bila ustanovljena leta 1889 z namenom, da bi pomagala ohranjati in širiti italijanski jezik in kulturo zlasti na obmejnih področjih ter med italijanskimi izseljenci po svetu. V ta namen prireja tečaje iz italijanskega je-

zika, pa tudi predavanja in druge podobne kulturne pobude. Zdaj se ukvarja tudi z izobraževanjem priseljencev v Italiji. Za vse to dobiva državno finančno podporo, glavnino sredstev pa pridobiva z dejavnostjo svojih 400 podružnic po vsem svetu.

Na kongresu se bo poleg predsedniškega zvrstilo se 14 drugih poročil. Med njimi bosta tudi poročili Dantejevega prevajalca v slovenscino prof. Andreja Capudra, ki je danes slovenski veleposlanik v Parizu, ter pesnika Cirila Zlobca.

Predsednik Bottai je na včerajšnji predstavitvi podčrtal veliko vlogo, ki jo pri širjenju italijanskega jezika in kulture lahko igra Trst. Sicer pa je izrazil tudi upanje, da bo Italija čim prej uredila odnose s svojimi vzhodnimi sosedi, v prvi vrsti s Slovenijo. »V interesu obeh je, da Slovenija čim prej postane polnopravna članica EZ,« je med drugim dejal Bottai, ki je bil do nedavnega glavni tajnik italijanskega zunanjega ministrstva.

ŠOLSTVO / NA VIŠJIH SREDNJIH ŠOLAH

Od jutri matura za 138 kandidatov

Začetek s pisno nalogo v slovenščini

Jutri se bo začel za visjesolce sklepni del letošnjega solskega leta. S pisno nalogo v slovenščini bodo na slovenskih višjih srednjiholah stekli zrelostni izpiti. Opravljalo jih bo skupno 138 kandidatov, med katerimi so trije privatisti.

Največ maturantov se bo trudilo na znanstvenem liceju, sledi trgovski tehnični zavod.

Pregled števila kandidatov po posameznih solah daje sledečo sliko:

Klasični licej	8
Znanstveni l.	47
Trg. zavod	43
Geometri	2
Pedagoški l.	19
Poklicni zav.	19

Skupno 138

V začetku solskega leta je bil govor o »novih zrelostnih izpiti«, ki naj bi zamenjali

sedanje »časne« iz leta 1969. Seveda je že spet ostalo pri besedah, kar bo verjetno kandidatom ustrežalo. Na izpiti bodo pisali dve nalogi (prvo v slovenščini, drugo - pojutrisnjem - iz tako imenovanega tehničnega predmeta) in odgovarjali na vprašanja iz dveh od starih predloženih predmetov (od teh bodo prvega izbrali sami, drugega pa bo določila ocenjevalna komisija).

Jutri bo vsa pozornost posvečena nalogi v slovenščini. Kandidati že dalj časa ugrabijo, kaksne naslove naj bi letos izbralo ministrstvo za solstvo. Novinar milanskega Il Giornale Nicola Bruni, ki se na solske zadeve spozna kot redko kdo v Italiji, je - na podlagi zadnjih ministrskih okrožnic in ministrovih »nagljenj« - svetoval maturantom nekaj možnih naslovov.

Eden bi lahko zadeval državljansko vzgojo, demokracijo in človekove pravice, torej naslov o vrednotah, ki naj bi ga »narekovala« okrožnica št. 90 z dne 15. marca letos. Možen je tudi naslov o 50-letnici zmage nad nacifasizmom (v isti okrožnici je minister svetoval naj dijaki zberejo pričevanja starejših o letu 1945). V okrožnici št. 104 z dne 27. marca letos je govor o vprašanjih razvoja, o rasti prebivalstva, o mednarodnih migracijah. Ministru je pri srcu vprašanje »kakovosti in kulture«, saj je o tem poročal pred dobrim letom na zasedanju Confindustrie. Razčlenil je odnos med kvaliteto okolja, dela in življenja. Če bo obhajala praksa iz zadnjih let, bi morali imeti dijaki slovenskih višjih srednjih solah na razpolago dva »slovenska naslova«.

NA SEJMU

Srečanja, ki jim je vredno slediti

Slovensko deželno gospodarsko združenje obvešča svoje člane z mednarodnega in drugih zanimivih področij, da je te dni na tržaskem sejmišču v okviru 47. mednarodnega vzorčnega sejma vrsta zanimivih priložnosti za srečanje z gospodarskimi predstavniki iz raznih držav in trgov, s katerimi se obhajajo ali bi bilo vredno vzpostaviti poslovne stike.

Danes ob 15.30 bo srečanje z operaterji iz Dubaja, ob 18. uri pa s predstavništvom Belorusije in obisk standov.

Jutri ob 16.30 bo na Trgovinski zbornici tiskovna konferenca hrvaske turistične ustanove, ob 19. uri bo sledil ogled hrvaskega standov na razstavišču, med 18. in 20. uro pa bo v kongresnem centru posvet na temo »Trst v Evropi, ki se spreminja - Kakšni odnosi z Avstrijo in Slovenijo?«

V četrtek dopoldne se bo predstavništvo Romunije sestalo z vodstvom Trgovinske zbornice, z županom Illyjem in vodstvom pristanišča; popoldne so na sporedu tehnični obiski.

V petek ves dan in v soboto dopoldne (ob 9.30) bodo v sejmskem kongresnem centru XXIX. Mednarodni dnevi kave. V petek ob 18.30 pa bo v slovenskem standu srečanje z generalnim konzulom RS v Trstu Vlasto Valencić Pelikan. Za podrobnejše informacije o teh in o drugih dogodkih na letošnjem tržaskem sejmu se zainteresirani lahko obrnejo na organizacijsko tajništvo SDGZ v Trstu (tel. 040/362949).

Davorin Devetak

PRED TRGOVINSKO ZBORNICO

Zeleni protestirajo zaradi prisotnosti ZRJ

Za stand Zvezne republike Jugoslavije na tržaskem sejmu se je zavzel A. Donaggio

»Vojno ustavite sedaj«, »Donaggio, embargo je za te farsa, za nas ne«, »Živela Bosna, da bi Bosna živel«: to je nekaj sloganov, s katerimi so predstavniki Zelenih (na sliki - foto KROMA) dočakali delegacijo Zvezne republike Jugoslavije (Srbije in Črne gore), ki je včeraj popoldne obiskala sedež Trgovinske zbornice. Obenem so tako izrazili svoj protest ob reklamnem standu, ki ga je ZRJ odprla na tržaskem vzorčnem sejmu in ki sledi vabilu predsednika Zbornice Adalberta Donaggia. Zeleni so znova poudarili politično neoportunistično Donaggiovega vabila, obenem pa, da ne gre za protest proti Srbom, temveč za spodbujanje beograjskih gostov o potrebi o zagotavljanju življenja v Bosni.

Paolo Ghersina, deželni svetovalec in član vsedržavnega vodstva Zelenih, je med drugim dejal, da embargo lahko ukinejo, če so sogovorniki verodostojni in če ne gre za enostranski ukrep. Ne-pojmljivo pa je, da bi ga odpravili brez zagotovila usodi te nesrečne države, brez njenega priznanja. Poleg tega mora slediti skupnemu mirovnemu načrtu, ker tržaska Trgovinska zbornica ne more krojiti zunanje politike in prevzemati vloge, ki pripada vladi. Zeleni se zavzemajo za ustavev vojne, pravi se Ghersina, vendar se bojijo, da enostransko popuščanje pred barbarstvom, fanatizmom, pokoli lahko le napoveduje nove hude dramatične trenutke za vso Evropo.

POSEBNA NAGRADA CONI

Dušanu Jelinciču še eno literarno priznanje

Slovenski zamejski novinar in pisatelj Dušan Jelincič je s svojim uspešnim romanom Zvezdnate noci spet zadel v črno. Po številnih pohvalnih kritikah v slovenskem in italijanskem tisku ter predvsem po tržaski nagradi Vstajenje in prestižnem »srebrnem osatu«, ki so mu ga maja meseca podelili v Trentu na festivalu »Gore - izvidništvo - pustolovščina«, je bil včeraj deležen tudi posebne nagrade s častno plaketo na literarnem natečaju, ki ga je 29. leto razpisuje Italijanski vsedržav-

ni olimpijski odbor CONI za književna dela, esejistiko in tehnična dela, ki se tako ali drugače navdihujejo ob raznih športnih dejavnostih. Prva nagrada za književnost je šla Nanniju Balestriniju za delo »I Furiosi«, druga Giancarlu Governiju za »Il Grande Aironi«, posebna nagrada pa, kot receno Dušanu Jelinciču za »Zvezdnate noci«, ki jo je v italijansko z naslovom »Le notti stellate« prevedel Paolo Privitera. Ob tem novem pomembnem uspehu mu iskreno čestitamo.

ŠOLSTVO / IZPOPOLNJEVALNI TEČAJ ZA UČITELJE

Naravoslovje in materinščina

Med seminarjem tudi nočna astronomska opazovanja

Naravoslovje in materinščina je naslov 4-dnevnemu izpopolnjevalnemu tečaju za slovenske učitelje s Trzaskoga, ki se začne danes na osnovni soli Alojza Gradnika na Repentabru. Seminar prireja Deželni za vod za eksperimentiranje IRRSAE v sodelovanju z ministrstvom za solstvo in sport Republike Slovenije.

Danes dopoldne bo prof. Janez Ferbar najprej spregovoril o naravoslovju, konstruktivizmu in drugih -izmih, popoldne pa bo predaval se o razvrščanju in urejanju predmetov ter vpeljavi pridevnikov. Mag. Dušan Krnel bo najprej predaval na temo Kaj smo namislili in napisali, zatem pa bo govoril o snovi, o skupinskih in snovnih imenih.

V sredo, 21. junija, bo imela glavno besedo astronomija. Zjutraj bo prof. Janez Ferbar predaval o svetlobi in bar-

vah, popoldne pa bo prof. Marijan Prosen govoril o zemlji in nebu in o osnovni astronomski terminologiji. V sredo se bo tečaj zaključil ponoci, ob 23. uri. Tečajniki se bodo zbrali na skupni večerji, ki jo bodo prekinjali z astronomskimi opazovanji.

V četrtek, 22. junija, bo govor o raznolikosti živega in o časovnih spremembah ter njihovim izražanjem z dovršniki in nedovršniki, dan kasneje pa bodo imele glavno besedo sile in gibanje ter načrtovanje in vrednotenje naravoslovja.

Ta teden se bodo seminarja udeležili učitelji z openskega in dolinskega didaktičnega ravnateljstva, prihodnji teden (od 26. do 29. junija) pa bodo prisli na vrsto tudi njihovi delovni kolegi s sentjakevkega, svetoivanskega in nabrežinskega didaktičnega ravnateljstva.

GRAJSKE POLETNE PRIREDITVE / VČERAJ PREDSTAVILI PROGRAM

Ponudba za vse okuse in starosti

»Triestate '95« oz. tržasko kulturno poletje na Gradu sv. Justa, ki bo tudi tokrat potekalo pod okriljem tržaskih občinskih uprave, vendar z drugimi prireditelji kot v prejšnjih letih. Včeraj so predstavili ne se povsem popoln program prireditve, ker so letos, glede na dejstvo, da je tržaska občina prejela kar dve ponudbi (dolgo je na tem področju vladalo popolno mrtvilo), dogovor sklenili relativno pozno. Kot je na včerajšnji tiskovni konferenci se enkrat poudaril odbornik za kulturo Roberto Damiani, so pri odločanju upoštevali predvsem dva vidika: finančni aspekt in možnost ovrednotenja celostnega tržaskega kompleksa. Tržaska družba Pick Mare in Show Workshop iz Bologne sta bila pripravljena prevzeti večji finančni riziko, istocasno pa sta tudi nameravala vsaj delno urediti obširno grajsko dvorišče, kjer je osrednje poletno dogajanje. In končno sta tudi predstavila program, ki je namenjen sirsji publiki, medtem ko je združenje Globogas, organizator prejšnjih (zelo uspešnih) grajskih sezon,

skrbelo predvsem za mlado ali za nekoliko »razvajeno« publiko, ki rado sprejema novosti.

In prav teh bo letos na gradu malo, čeprav so nekatere napovedane prireditve izredne kakovosti. Predvsem gre za plesno predstavo slovite ameriške skupine Momix (Passion, koreografija Moses Pendleton, glasba Peter Gabriel, 11. julija), kot je že uvodoma poudaril Giuliano

Borsari, glavni koordinator letošnje ponudbe. Povedal je tudi, da so v prireditve vložili veliko truda in denarja, toliko, da bodo letos skoraj gotovo poslovali z izgubo. Zato pa seveda upajo, da se bo drugo leto »grajski poskus« ponovil. Uradna otvoritev sezone in pa vseh novih prostorov, ki so jih uredili na prostem - manjši oder in diskoplesišče, manjša pivnica in bar -

bo jutri, ko bo na sporedu tudi prvi plesno-zabavni večer. Do konca junija bo se nekaj pomembnejših prireditve - tako se bosta začel niza etno-folk in blues večerov - grajsko poletje pa naj bi polno zazivel julija. Za odmeven uvod naj bi poskrbela »zgodovinska« italijanska skupina Pooh (na sliki), ki bo nastopila 6. julija, izjemoma na Trgu Unità.

Pravo novost ponudbe bo poletna sezona predstavila proti koncu, se pravi od 5. do 12. septembra s Festivalom magije. Pri pripravi letošnjega programa sta sodelovala gledališče Miela in pa filmski krožek Cappella Underground: prvo je poskrbelo predvsem za etno-večere (na gradu bodo nastopile nekatere skupine, ki so v Mielo priklicale neslutene množice gledalcev, tako bo že 28. junija spet v Trstu »jidiš« ansambel Klezmatiks), drugi pa za filme, za katere bosta praviloma rezervirana nedelja in ponedeljek. Torek bo »prost«, ob sredo, petkih in sobotah bo glasba (disko in ne), ob četrtek pa »veliki« dogodki. (bip)

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomski propagand: Publist SRL

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

TRŽAŠKA OBČINA / REGULACIJSKI NAČRT

Prekinjena seja občinskega sveta

Grozi nevarnost imenovanja komisarja

Težavna pot novega tržskega občinskega regulacijskega načrta se nadaljuje sredi izredno velikih težav in ni rečeno, da bo dosegel cilj, to je pravočasno odobritev. Občinski svet bo zasedal vsak dan do sobote, da bi pravočasno obdelali številne predloge sprememb; ce jih ne bo svet vzel v pretres, grozi imenovanje komisarja »ad acta«, ki naj bi prevzel odgovornost za odobritev regulacijskega načrta. Če se torej po eni strani večini mudi, se na drugi strani opozicija trudi na vse načine, da bi se razprava zavlekla in da ne bi načrta pravočasno odobrili.

Včerajšnja seja je z vidika zavlačevanja dosegla višek, ki je privedel do predčasne prekinitve. Svet je potreboval več kot dve uri, da je odobril dva manjša popravka, ki sta upoštevala predloge kraskih rajonskih konzult: gre za razširitev pločnika od vasi do trebenskega pokopališča, ter za določitev namembnosti jusarskega zemljišča ob cesti, ki z Opčin pelje na Repentabor, kjer naj bi namestili poletni center sklada »Mitja Cuk«. Naj omenimo, da so

na petkovi seji odobrili spremembo namembnosti terena društva Polet, ki bo lahko gradilo trajnejše objekte.

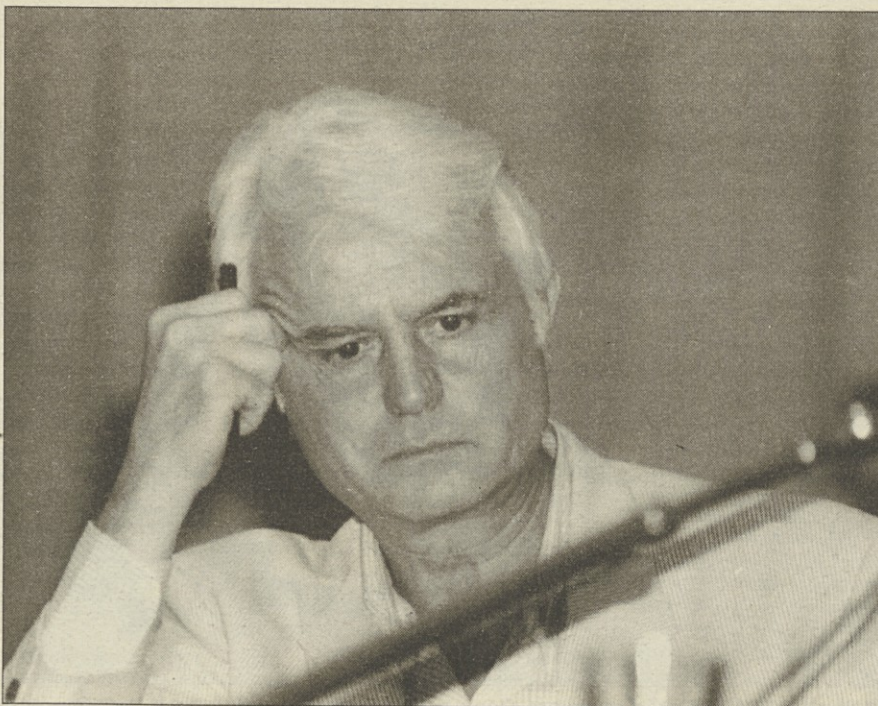
Vsekakor je nevzdržno dolgo izvajanje svetovalcev opozicije včeraj privedlo do prerekanja in do predloga načelnika skupine DSL De Rose, naj bi dogovorno določili maksimalno trajanje posegov za vsako svetovalsko skupino. Svetovalci opozicije, ki so obtoževali večino, da jim krati pravico do besede, so zapustili dovano, tako da seja ni bila več sklepna in so jo morali prekiniti ter preložiti na danes popoldne ob 16. uri.

Predstavniki Illyjevega odbora in strank, ki ga podpirajo, ocenjujejo, da gre za očiten poskus opozicije, da zruši sedanjo občinsko upravo. Ne gre več za politično konfrontacijo o regulacijskem načrtu, pač pa za dokončno izbiro opozicije, da za vsako ceno onemogoči pravočasno odobritev osnovnega programskega dokumenta in s tem vsili komisarja, z vsemi posledicami take delegitimacije sedanje večine in njene uprave.

SREČANJE / PRAVDNIK IZ PALERMA IN DUHOVNIK NARKOMANOV

Caselli in Ciotti: kako premagati mafijo?

V družbi je treba uveljaviti legalnost in solidarnost

Bela glava državnega pravdnika Giancarla Caselli (na sliki, Foto KROMA), cloveka, ki vodi bitko proti mafiji z najbolj ogroženega mesta, sodnije v Palermu, se je komaj prikazala iz blindiranega avtomobila, in ze se je okrog njega strnil živ zid policistov v civilu, ki so ga pospremili v dvorano pri cerkvi S. Maria Maggiore. Ob Caselliju je skoraj neopazno stopal Luigi Ciotti, duhovnik, ki je dal pobudo za središča Abele, ki se po vsej Italiji ukvarja z narkomani in z ljudmi iz družbenega obrobja nasploh.

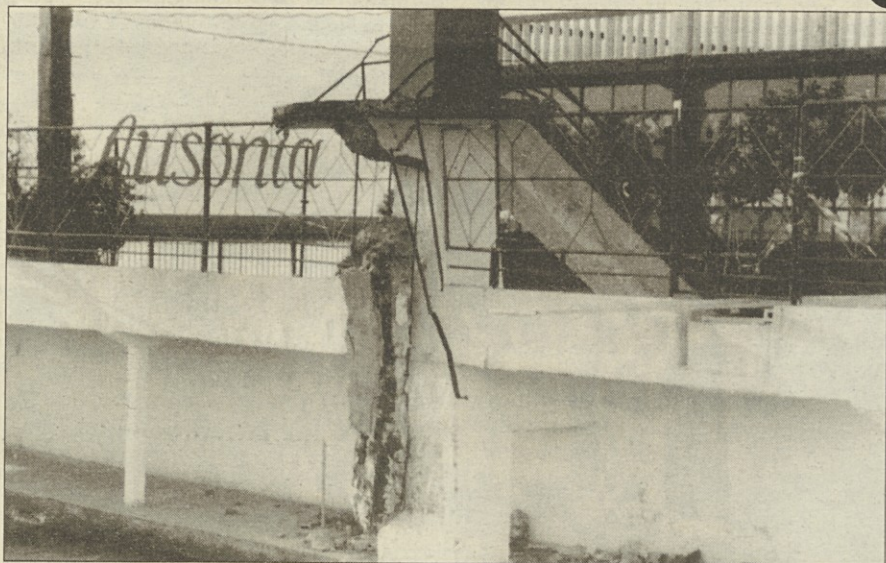
Kaj imata skupnega prvi protimafijski tožilec in neobicajni duhovnik?

Kot je bilo jasno iz predavanja, ki mu je sledila izredno številna in pozorna publika, ju družni skupni boj proti družbeni neurejenosti, pomanjkanju zakonitosti in nenazadnje osamljenosti ljudi, ki omogočajo uspeh kriminalnih organizacij. Caselli je zato pohvalil delovanje organizacij, ki se ukvarjajo s solidarnostjo, o katerih je govoril Ciotti s takim elanom, da si je za sluzil skoro 5 minutni aplavz publike. Zgled take angaziranosti je zbiranje podpisov, ki so ga sinoči predstavili javnosti, zato da bi mafijcem zaplenjeno premoženje izkoristili za socialno koristne pobude. Samo z uveljavljanjem državljanske kulture in družbene občutljivosti bo mogoče porezati korenine, iz katerih raste kriminal in v prvi vrsti mafija.

Srečanje s Casellijem in Giottijem je pripravilo trzasko združenje S. Martino in Campo, ki ga vodi duhovnik Mario Vatta in ki letos praznuje svojo 25-letnico.

V MESTNEM KOPALIŠČU JE POPUSTIL SKAKALNI STOLP

V Ausonii so se izognili tragediji

Obiskovalci znanega kopališča Ausonia pred vhom v novo pristanisce so imeli zvrhano mero sreče, saj bi lahko prišlo do prave tragedije, obracun pa govori o treh lazje ranjenih osebah, ki so jim ugotovili le nekaj odrgnin in udarcev. Včeraj popoldne je namrec nenadoma popustil nekaj metrov visok zelezobetonski skakalni stolp in zgrmel v vodo. Na stolpu, ki so ga postavili ze pred 60 leti, se je večkrat gnetlo tudi po deset kopalcev, ki so skakali v bazen, priblizno pet metrov nize. Tudi v trenutku, ko je popustil, je bilo na njem nekaj ljudi, vendar so se izmazali, najprej je v vodo koncala betonska struktura, zatem pa se sami. Velika sreca je v tem, da pod stolpom tedaj ni bilo nikogar. V glavno bolnisnico so odpeljali 22-letno Flavio Rubesso iz Istrske ulice 99, ki so jo le obvezali in odslovili (okrevala bo v 7 dneh) ter 26-letnega Tullia Remualda iz Ul. Venier 2 (tudi on je lahko odsel domov, prognoza je pet dni), z nekim mladoletnikom pa so se ubadali v Burlu Garofolu. Bazen, kjer je bil stolp, so zaprli, ostali del kopališča pa je zaenkrat odprt.

Luccarini vpleten v sodno preiskavo o podkupninah

V sodno preiskavo o podkupninah, ki naj bi jih bila delezna družba Autovie Venete, je vpleten tudi bivši predsednik Trzasko hranilnice Piergiorgio Luccarini, ki naj bi ga dolžili korupcije. Preiskavo vodi namestnik državnega pravdnika iz Pordenona Raffaele Tito, ki je v zvezi s tem že odredil aretacijo bivega predsednika deželne vlade Adriana Biasuttija. Pri tem velja omeniti, da je bil Luccarini svojcas Biasuttijev tajnik. Preiskava je zavita v največjo tajnost.

JUTRI NA STADIONU »GREZAR«

Agenti finančne straže bodo slavili 221. obletnico

Finančna straža se pripravlja na slavnostno proslavljanje 221. obletnice svoje ustanovitve, ki sega v leto 1774, ko ji je Vittorio Amedeo III. Savojski odredil vojsko obrambo meja in zatiranje tihotapstva. Slovesnosti bodo jutri na komandi legije v Vidmu in na sedežih posameznih poveljstev v Tolmeču, Pordenonu in Gorici. V Trstu, kjer je deželni sedež, se bo proslava zacela ob 10.30 na stadionu »Pino Grezar«, udeležile pa se je bodo najvišje civilne, vojske in verske oblasti v deželi. Podelili bodo tudi priznanja tistim, ki so se v zadnjem letu najbolj izkazali s svojo požrtvovalnostjo in predanostjo.

Proslave bodo obenem tudi priloznost za obracune. Pri neposrednih davkih so agenti finančne straže spet »pridobili« skoraj 500 milijonov lir, pri IVA pa so ugotovili za skoraj 110 milijard lir utaj. Obenem so zaplenili ced-

no vsoto denarja, dobri dve milijardi lir in pol. Agenti finančne straže so bili uspesni tudi pri v boju proti prekupcevanju s tobakom (odkrili in zaplenili so ga za 29.316, 570 kg), mamili (zaplenili so 234, 200 kg hasisa in heroina ter 202 tableti ekstasija) in orožjem (odkrili so 184 kosov orožja ter 7.270 kosov municije). Nadalje so opravili kar 83.961 kontrol raznih dokumentov, s katerim treba opremiti blago pri prevozu, davčnih računov in potrdil itd. ter 1.042 davčnih pregledov (od tega je bilo 788 splošnih). Agenti so bili pozorni tudi na goljufije na račun Evropske unije in odkrili za dobro milijardo lir utaj davkov. Skrbeli so tudi za varstvo okolja, pri cemer so izvedli 7 kontrol in prijavili 6 oseb, na morju so posegli 28-krat (pomoč so nudili 41 osebam), v hribih pa 25-krat (pomagali so 30 osebam).

Tri razpečevalce mamil aretirali v stanovanju v Naselju sv. Sergija

Miljski karabinjerji so aretirali tri osebe pod obtozbo prekupcevanja z mamili, poleg tega so ugotovili, da je bila centrala te trgovine v nekem stanovanju v Naselju sv. Sergija. Zapri so 36-letnega Maura Troha, 26-letnega Roberta Rossettija in 28-letnega Alda Iurincica. Aretacije so agenti izvedli po več mesecih trajajoči preiskavi, med katero so naposled ugotovili, kje je centrala za razpečevanje mamila. Pravijo, da je slo za precejšnje količine. Ko so agenti vdrli, je bil namrec Mauro Troha pripravljen, da nekam odide, pri sebi je imel nekaj mamila, druga dva sta bila zatopljena pri rezanju dveh hlebkov hasisa. V stanovanju, ki je Iurinciceva last, so karabinjerji zaplenili 40 gramov kokaina in 350 gramov hasisa, medtem ko so doma pri Trohi našli pet milijonov in pol lir, torej dobicek od nedovoljene trgovine. Obiskali so tudi Rossettijevo stanovanje in tudi tam našli nekaj hasisa (50 gramov).

PROCES PROTI GIORGIONEJU

Veliko hipotez o smrti mlade Mazzolinijeve

Pred trzaskim porotnim sodiščem, kjer se mladi Ugo Giorgione iz Gradeza zagovarja pred obtozbo umora zaročenke Monice Mazzolini, so bili včeraj na vrsti izvedenci. Se zlasti zanimivo je bilo pricevanje Lafisce, ki je pojasnil, da je dekle utonilo, vendar je slo za atipicen, torerj redek primer utopitve. Ko clovek utone, mu voda običajno zalije pljuca in prepreči dihanje, a tokrat se to ni zgodilo. Mazzolinijeva je namrec doživela hud duševni pretres, tako da ji je dihalne misice zajel krč, kar ji je preprečilo dihanje, a obenem je tudi zaustavilo vodo, ki ni vdrla v pljuca.

O tem, kaj se je dogajalo v terenskem vozilu, predno je koncalo v vodo, pa obstajajo samo hipoteze, a teh je precej. Izvedenec Lafisca je ugotovil le, da se je Mazzolinijeva močno udarila v glavo in v nos, in sicer v ročno zavoro. To pomeni, da je bila njena drža upognjena. Možno je, da se je sama upognila, kot da ji je nekdo s silo pritisnil glavo. Zaradi močnega udarca naj bi izgubila zavest, a ko je avto zgrmel v vodni kanal, naj bi spet prišla k zavesti, vendar naj bi se močno ustrasila, ker si ni vedela razloziti, zakaj je v vodi. Posledica je bila, da sta jo zajeli panika in krč dihalnih misic. Izvedenec ni izključil možnosti, da jo je kdo z roko pritiskal za glavo, udarec pa bi v tem primeru bil posledica sunka od spodaj navzgor, ko je avto udaril ob vodno gladino. V vsakem primeru pa je pri atipicni utopitvi clovek pri zavesti. Govor je bil tudi o zdravstvenem stanju Giorgioneja: nekateri so bili mnenja, da ne more slediti procesu, drugi so pravili obratno, ugotovili pa so mu tudi manjšo obliko amnezije. Proces se bo nadaljeval v petek.

NOVICE

Srečanje z dolinskimi upravitelji na Gročani

Dolinska občinska uprava namerava izvesti vrsto posvetovanj z občani o upravnih vprašanjih, ki zadevajo posamezne kraje v občini. Krog posvetovanj bodo zupan Pangerc in njegovi sodelavci začeli danes ob 20. uri v Srenjski hiši na Gročani s prebivalci Grocane, Peska in Drage. Srečanje prirejajo v sodelovanju s Kulturnim društvom Krasno polje z Grocane.

Obisk v Dijaškem domu

Ravnatelj deželnega odbornistva za izobraževanje in kulturne dejavnosti dr. Fulvio Sossi je danes v spremstvu funkcionarke dr. Adriane Janezic obiskal Slovenski diajski dom S. Kosovel. Po ogledu skoraj razpadajoče strukture sta se gosta zadržala v daljšem pogovoru o pestri dejavnosti in koristni vlogi doma tako za slovensko narodno skupnost v deželi kot za potrebe mesta. Ravnatelj Svab in ekonom Ukmar sta gostoma podrobno orisala nacрте in potrebe doma za uspesno nadaljevanje in nacrtovanje dela.

Bencinski boni za podjetja

Trgovinska zbornica je podaljšala rok dodatnega razdeljevanja bencinskih bonov za podjetja do petka, 23. t.m. Zainteresirani se lahko zglasijo na sedezu združenja v Ul. S. Nicolò 7 (4. nadstropje) od 8.30 do 12. ure ter od 14.30 do 16.30.

Zahvala ravnateljstva

Didakticno ravnateljstvo pri Sv. Ivanu se ob zaključku solskega leta toplo zahvaljuje Dobrodelnemu društvu Trst za sodelovanje in pomoč, ki jo je nudilo ucencem, hkrati pa vošci odbornicam in odbornikom prijetne pocitnice.

RAZSTAVA V ETNOGRAFSKEM MUZEJU

Prikaz nekdanjega življenja v Škedenju

Priznanje nekdanjim še živečim krušercam

Škedenj, ki ima dve kulturni društvi, dva pevsko zbora in ima tudi sicer zelo razgibano kulturno življenje, ima tudi Etnografski muzej, katerega 20-letnico so v nedeljo popoldne počastili z bogato kulturno prireditvijo, povezano z nastopom folklorne skupine iz Ločnika na Goriskem, Škedenjskega mešanega zbora, ki ga vodi Aleksander Sluga, govorom g. Dušana Jakomina in pozdravom ter čestitkami društva Ivan Grbec iz Škedenja, v imenu katerega je muzeju podarila spominsko plaketo predsednica Devana Cernic. Sledil je ogled muzeja, ki je bil tokrat urejen nekoliko drugače. V pritličju so se vedno številni predmeti, ki pričajo o nekdanjem življenju v Škedenju (orodje, predmeti za kuhinjo in razni okrasni predmeti, staro ognjišče in se škedenjske noše).

Prvo nadstropje je bilo tokrat namenjeno razglednicam. Etnografski muzej jih je v zadnjem času zbral več kot 2000, če ne 3000. »Za tokratno slavo smo v muzeju pripravili razstavo nekaj sto razglednic, ki prikazujejo stari Škedenj, pa tudi kraje iz trzasko okolice in Krasa. Pomislite, da sta med razglednicami, ki so nam jih dali Škedenjci, tudi dve z napisom Gra-dež v slovenscini,« nam je povedal g. Jakomin, ki je spremljal številne nedeljske obiskovalce muzeja in jim tolmačil posamezne predmete in njihovo zgodovinsko vrednost za Škedenj in njegovo prebivalstvo.

Muzej je odprt ob

Iživahno je bilo tudi pred muzejem, kjer je nastopila folklorna skupina iz Ločnika

torkih in petkih od 15. do 17. ure. Če pa se prijavijo skupine, ali sole, je muzej na razpolago vedno in ob vsaki uri. Razstava bo odprta do konca leta. Tako želi vodstvo muzeja dati priložnost vsem, da si ta del muzejske razstave ogledajo in preko nje spoznajo življenje v Škedenju pred desetletji, ali stoletji, ki so ga, med drugimi, ponazarjale tudi znane in priznane škedenjske krušarce.

Od nekdanjih škedenjskih krušaric so se tri zive. To so Simplicija Stopar, Giorgia Sancin in Slava Flego. Dve sta bili na proslavi, tretja se prireditve ni mogla udeležiti. Vse pa so bile deležne toplega aplavza za vse delo, ki so ga opravile v svojem življenju, ko so s svojim kruhom vzdrževale družino, istočasno pa ponesle

ime Škedenja daleč tja v mesto in se naprej.

Kaj je pomenilo nedeljsko slavlje Škedenjcem in vsem, ki ljubijo naše običaje in navade (navzoča sta bila tudi predstavnika Etnografskega muzeja iz Ljubljane Tanja Tomazič in Ludvik Benigam, kjer bo škedenjski muzej tudi razstavljal)? Prav gotovo zelo veliko. Ne samo priložnost, da so se številni domačini med seboj srečali, poslušali in gledali lep program, temveč pohvalo in vzpodbudo zacetrnikom te pomembne ustanove, ki se trudi, da bi, preko eksponatov in razstavljenih predmetov, ohranila vse, kar obeležuje življenje in delovanje Škedenja nekoč in naše prisotnosti v tem delu trzasko predmetstva.

Neva Lukeš

KMEČKA ZVEZA

Prijava škode po neurju

Kmečka zveza je takoj po neurju dne 14. junija, ki je prizadelo vso trzasko pokrajino, nastopila pri krajevnih občinah in deželni upravi, da se v korist prizadetih izkoristijo možnosti vse državnega solidarnostnega sklada. Z namenom, da bi pristojnim oblastem olajšali cenitev škode, ki jo mora po zakonu stev. 185 iz leta '92 opraviti v roku tridesetih dni od datuma, ko je bila škoda povzročena, vabi Kmečka zveza vse prizadete kmete, ki so škodo utrpeli, da škodo na kmečkih strukturah (stavbah, rastlinjakih, podpornih zidovih, kmečkih oz. poljskih poteh, itd.) čimprej prijavijo v uradih Zveze, ki jo bo nato posredovala pristojnim oblastem.

V OBČINSKI GALERIJI

Razstava za ljubitelje opernih predstav

Na ogled bo do 16. julija

Danes bodo v občinski galeriji na Trgu Unità odprli razstavo z nenavadnim naslovom »Il magico splendor lo sguardo abbaglia«, ki je namenjena predvsem ljubiteljem opernih predstav. Na pobudo trzasko občinske uprave in mestnih muzejev, predvsem gledališkega muzeja »C. Schmidl«, sta razstavo priredila Sergio Cimarosti in Fiorenza De Vecchi pod vodstvom direktorja mestnih muzejev Adriana Dogulina.

Na ogled bo 13 opernih kostumov, v katerih je nastopal znani tenorist Enzo de Muro Lomanto, mož operne pevke Toti Del Monte. Kostume je izdelala milanska krojačnica Caramba v 20-ih in 30-ih letih. Gledališke-

mu muzeju jih je darovala Elisabetta Cherri in so jih restavrirali s prispevkom trzasko Inner Wheel Cluba. Razstavili bodo tudi razne okraske in scenske predmete, ter približno sto medalj, ki so jih posvetili skladateljem oper, v katerih je nastopal Enzo de Muro Lomanto. V razstavnih dvorani bodo tudi predvajali posnetke znanega tenorista, ki so jih presneli z originalnih gramofonskih plošč na 78 vrtljajev na minuto.

Slovesnega odprtja razstave se bo udeležila Marina Dolfin, hči Enza de Mura Lomanta in Toti Del Montejeve.

Razstava bo na ogled do 16. julija, vsak dan od 10. do 13. in 16.30 do 19.30.

SLIVNO / PRI TERČONOVH

Katice zapele ljudsko pesem

Tristoletna Terčonova domacija v Slivnem je v petek zvečer za dobro uro zazivila v preteklosti. Za kako stoletje jo je »pomladila« slovenska ljudska pesem, ki je zapela iz mladih ženskih grl izpod ganjke in kosatega kostanja, in se zila v čudovito okolje nekdanje kraske kmetije. Na borjaku so ji prisluhnili ljubitelji slovenske ljudske pesmi, ki so se odzvali vabilu zadrage Ars nova.

Terčonovo domacijo so »pomladila« dekleta ljubljanske vokalne skupine Katice. Nastala je - kot se to dogaja v mnogih primerih za skupine, ki pojejo ljudske pesmi iz folklorne skupine. Dekleta, ki so nastopala pri Francetu Maroltu, so se odločila, da bodo ob plesu se zapela tako, kot so v starih casih pele ženske po slovenskih vaseh: zbirale so se, na primer, ob potoku, in zacele med pranjem peti pesmi. Katice so se te pesmi naučile in jih sedaj pojejo podolj in počez po Sloveniji, saj zavzema njihov repertoar ljudske pesmi iz vseh slovenskih vetrov: od Stajerske do Rezije, kot je napovedoval naslov večera.

Na kamnitem plocniku-odru so Katice v dolgih oblekah (narodni nosi so se odrekle, saj »perice niso prale v nosi«) zapele cel niz ljudskih pesmi. Ko so zapele rezijansko, jim je priskočil na pomoč violinist, kot je navada, ter ob igranju seveda tudi izmenično zatopotal z nogama. Ob koncu se jima je za nastop zahvalila predstavnica pevsko skupine TFS Stu ledi Anka Sukan, Katice pa so morale - tako je velel aplavz občinstva - zapeči se za dodatek.

Na razstavi v Mačkoljah so malčki »pokukali« iz... avtov

Preteklo soboto in nedeljo so v solskem poslopju v Mačkoljah odprli razstavo ročnih del in likovnih izdelkov domačih osnovnošolcev, na kateri so kot vsako leto s svojimi deli sodelovali tudi otroci z otroškega vrtca. Razstavljena so bila številna »uporabna dela«, kot na primer nastavki za prticke, poleg tega pa tudi

velike krajinske risbe in druge zanimivosti. Starsi najmlajših so se lahko tudi zazrli v svoje otroke v... avtomobilih. Otroci so namreč izdelali barvne avtomobile, iz katerih gledajo... njihove fotografije. Ob razstavi so tudi podelili priznanja osnovnošolcem, ki so sodelovali na občinskem natečaju ob 50-letnici zmage.

Na »bazovskem bienalu« razstava del osnovnošolcev

V prostorih osnovne sole Primoža Trubarja so v soboto odprli »bazovski bienale«, razstavo ročnih del in likovnih izdelkov, ki jih jo prirejajo vsaki dve leti. Starsi in sorodniki so si do včeraj jutraj lahko ogledali, kar so učenci lepega pripravili med solskim letom, od risb v različnih tehnikah, do vinogradniške razstave iz preteklega solskega leta. Na mizah so vabili oči dolgi barvni »črvi« ki so jih skvackale dek-

lice (pa tudi kakšen deček se je lotil kvackanja). Ko jih bodo avtorji odnesli domov, jih bodo postavili na okenske police, da bi se v zimskih dneh z njimi ubranili mrazu.

Konec preteklega tedna je bil za bazovske učence kar se da intenziven. V petek so se namreč srečali v Smarjah z vrstniki. Z njimi so tekmovali v športnih disciplinah, zvečer pa so se zbrali na skupnem družabnem srečanju.

POBUDA SKD BARKOVLJE IN RAJONSKEGA SVETA

Tržaški oktet v Vili Primc za jezikovno mešano občinstvo

O pomenu koncerta je spregovoril Aleksander Furlan

Vila Primc na Greti, danes last Občine, nekoč lastnina slovenskega podjetnika, pogreznjena v zelenje skrbno negovanega parka, je v soboto zvečer sprejela v goste Tržaški oktet. Zasluga za to pritice SKD Barkovlje in rajonskemu svetu za Rojan, Greto in Barkovlje, ki sta bila pobudnika in organizatorja koncerta, ki je privabil res veliko število poslušalcev s celotnega območja rajona in iz drugih mestnih predelov tako, da je bila dvoranica mnogo pretesna.

Seveda ni slo za vsakdanji dogodek, kot je v svojem pozdravnem nagovoru v slovenscini in italijanscini poudaril v imenu obeh prirediteljev, član rajonskega sveta Aleksander Furlan; ne le zaradi Oktetovega nastopa, pač pa tudi zato, ker se - kot je dejal - "na neki način odpira končno tudi pri nas neko novo obdobje v odnosih med tukaj živečim prebivalstvom slovenskega in italijanskega jezika. Ljudje se med seboj premalo poznamo, čeprav živimo v istem kraju, celo v isti hiši in se srečujemo vsak dan na ulici. Nocojsnji večer je zato kot nalasc, da se med seboj zblizamo in spoznamo in k temu bo gotovo pripomogel Tržaški oktet s pesmijo, z besedami, ki so v glasbo zapisane. Protagonista tega večera je torej želja po spoznavanju kdo je pravzaprav naš sosed. To je bilo glavno vodilo organizatorjev in v tem smislu je sestavljen tudi Oktetov spored. Naj zato spregovorim pesem iz grl teh osmih fantov".

In pesem je spregovorila. Ob napovedovanju Sandre Poljsak-ove je Tržaški oktet v prvem delu predstavil skladbe renesansnih do drugih nabozne vsebine. Tako so se zvrstile Gallusova O bone Jesu, Crocejeva Cantate Domino in spet Gallusova Quam polchra es, amice mea, Schubert-

tova v nemščini Heilig ist der Her, tri iz pravoslavne liturgije Ljovskega Ninje odpuščajeci in Tebe pojem ter Cajkovskega Otce nas in se slovenska Foersterjeva Večerni ave.

Drugi del je bil v znamenju (a ne samo) primorskih avtorjev in tako nam je Tržaški oktet ponudil v poslušanje najprej dve manj znani pesmi, Fajgljevo Spremenjeno srce in Lebanovo koncertnega sporeda je Oktet vključil, posebej posvečeno prisotnim italijanskim poslušalcem, De Marzijevo Improviso, nato večno lepo Zarova Odnovno gremi kalakolcik, bolj poznano kot Kraguljčki, in se črnsko duhovno Nobody knows v priredbi Danila Cadeza.

Za Tržaški oktet v sedanjem prenovljenem sestavu in z novim umetniškim vodstvom Danila Cadeza, je bil to poleg vrste bolj prilagodljivih nastopov,

drugi celovečerni koncert po tistem pred tremi tedni v samostanu na Kostanejvici nad Novo Gorico. Oktet deluje zdaj je lepo ubrano v izenčenosti svojih glasovnih skupin in iztanjšanosti posameznih glasov. Zvočni volumen je kompakten in v akordih zvočno zaokrožen, fraziranje je izdelano na celotnem zvočnem razponu in le na trenutke sta pri uvodni in zaključni pesmi prvega dela rahlo zanihali intonacijska zanesljivost in vstop na preciznost. Toda že v naslednjih, začeni s Schubertovo romantiko, pa preko mogocene ruske liturgije z interpretativno izstopajočo Tebe pojem, je Oktet zapel s polno zvočno lepoto in barvitostjo, da bi se povsem razpel v drugem delu, v katerem je demonstriral doseženo visoko interpretativno raven. Po obeh neznanih Fajgljevi Spremenjeno srce s tankim Valterjevim tenorskim solom in božajoci Lebanovi Lahko noč je Oktet v zahtevni Prelovcevi Bela breza potrdil svoje izvajalske sposobnosti in v

domoljubni Oj, Doberdob istega skladatelja svoj zvočni volumen, da bi Devova (v Lebičevi priredbi) socej, moj sel izvenela na moč prikupno v značilni mehki koroški spevnosti.

Beppa De Marzija Improviso je skladba polne custvene lepote in Oktet ji je vdahnil zvrhano mero toplote, v Kraguljčkih pa se je ob sonornih podtonih ostalih se enkrat sprostil v stepne širjave zvonki in neutrudljivi Rudijev tenor, da bi se v črnski duhovni Nobody knows v priredbi odličnega poznavalca zahtevnost petja v oktetu, Danila Cadeza, uveljavili Oktetovi nižji glasovi, zlasti z lepo oblikovanim solo vložkom novega člana Okteta, Ivana Muhe.

Za dolgotrajen apalvz se je Tržaški oktet oddolžil se z dodatkom De Marzijeve Signore delle cime, črnske duhovne Swing Low Sweet Chariot, v kateri so spet prišli do veljave basi, in se Ipavceve Planinske roze.

Ob koncu lepega in za ta rajon se posebej pomenljivega koncertnega večera, je predstavila Slovenskega kulturnega društva Barkovlje požrtvovalna gospa Vera Poljsak, v imenu obeh prirediteljev poklonila Tržaškemu oktetu spominsko plaketo s posvetilom.

Za naše zamejske razmere spodbudno je tudi, da so s svojo finančno pomočjo izvedbo koncerta omogočili poleg stalnega Oktetovega sponzorja, podjetja Corium Srl. Import-Export, se Buffet all'approdo, Centralsped, mednarodno avtoprevoznisko podjetje Cunja, podjetje gradbenega materiala in sobnih peci Edilma, trgovina cevjev in torbic La Familiare, zavarovalniška družba La Fondiaria, Roze Ponterosso Nives in manifakturna trgovina Udovič.

j.k.

OBVESTILO IZLETNIKOM

Cenjene bralce, ki so se prijavili za izlet Primorskega dnevnika v neznano obveščamo, da bodo podrobni podatki o odhodih avtobusov v nedeljo, 25. t. m.,

objavljeni v četrtkovih številki, 22. t. m.

22. t. m., ob 20.30 na vašem trgu pred kraljevim skednjem. Sodeluje pevska skupina Stu ledi.

TRADICIONALNO kresovanje bo na Padricah v petek, 23. t. m. v parku Globojner pri Drasči. Sodeluje trebenska godba na pihala V. Parma. Sledil bo nočni pohod.

SPORED praznovanj pri Sv. Ivanu: 23. t. m., ob 20. uri v stari cerkvi pri Sv. Ivanu slovenska sv. maša s petjem. Po masi sodelovanje pri kresovanju v društvu S. Skamperle, 24. t. m., ob 20.30 koncert vokalne skupine Resonet v župnijski cerkvi pri Sv. Ivanu ter 25. t. m., ob 9. uri procesija z narodnimi nosami, ob 10. uri slovesna sv. maša v slovenscini s petjem.

KD VALENTIN VODNIK vabi na drugo letosnje srečanje s PESMIJO OB STUDENCU, ki bo v soboto, 24. t. m., ob 21. uri v Dolini na K'luži. Koncertni večer bodo oblikovali pevci mešanega, ženskega in moškega pevskega zbora iz Strasslacha. Pesem v dobrodružno bosta zapela dekliska skupina in moski zbor Valentin Vodnik.

Sportno-rekreacijsko društvo VASKA SKUPNOST PRAPROT prireja 21. SAGRO V PRAPROTU 23., 24., 25., 26. t. m. Program: v petek, 23. t. m., ob 18. uri odprtje kioskov, ob 21. ure ples z ansambлом Long Zlunk, v soboto, 24. t. m., ob 15. uri odprtje kioskov, tekma v briskoli in ex tempore za mladino do 14. leta, ob 21. ure dalje ples z ansambлом Vrtinica, v nedeljo, 25. t. m., ob 9.30 tekma v skrlah, ob 14. uri odprtje kioskov, ob 18. uri tekma v kosnji in igre za otroke, ob 20.30 dalje ples z ansambлом Kraski kvintet v ponedeljek, 26. t. m., ob 17. uri odprtje kioskov, ob 20.30 dalje ples z ansambлом Adria kvintet, med plesom bo tekma v zaganju.

SAGRA NA JAMI ob 23. do 26. t. m. v Boljuncu. Igrale bodo skupine: Mamafastalla, Happy day in Status Symbol. Vabljeni!

SKD GRAD priredi ob svetovanskem prazniku, v sredo 22. t. m., ob 20.30 v ferlugovski cerkvi koncert pevskega zbora Skala iz Gropade pod vodstvom Anastazije Puric. Praznik se bo nadaljeval tudi v petek, 23. t. m., ob 20.30 pri Banih v Dulanjem brjace z recitacijami pesmi Marije Mijot in nastopom MPZ Tabor pod vodstvom Sveta Grgica. Za družabnost bosta igrala harmonikasa Liso in Gusto iz Spetra. Vljudno vabljeni!

ČESTITKE

Danes praznujeta v Boljuncu srebrno poroko nasa draga SERGIJ in DRAGICA ZOBEČ. Da bi docakala se zlato v zdravju in ljubezni jima iz srca želijo hčerka Tanja, Adelka, papa, Anica, Miki, Nadja, Barbara, Maja in Ivan.

IZLETI

SINDIKAT UPOKOJENCEV CGIL iz Nabrezine organizira v nedeljo, 25. t. m. enodnevni izlet v Goriska brda. Za se informacije tel. na st. 200698 sli 200036.

KROZEK "Mitteleuropa" prireja v nedeljo, 2. julija izlet-ekskurzijo v Kotschach-Mauthen (Koroška) na ogled tamkajšnjega muzeja prve svetovne vojne. Informacije nudijo v ponedeljkih, sredah in petkih med 18. in 20. uri na sedežu v Ul. dell'Agro 1 (tel. st. 394509).

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglas - obvestila: 8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja: 8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst obvešča solnike, da Zgodovinsko društvo za južno Primorsko in Izob. center Modra organizirata zanimive "Poletne tečaje slovenskega jezika" na slovenski obali. Tečaji so namenjeni vsem, ki bi radi izpopolnili svoje znanje slovensčine oz. bi radi spoznali Slovenijo in njeno kulturo. Prijave do 30. junija na naslov: "Izob. center Modra", II. Prekomorske brigade 43/E, 66000 Koper - Slovenija, tel. st. 0038666/23235 v ponedeljkih in sredah ob 16.30 do 19. ure. V uradu SSS je na razpolago vsa dokumentacija.

OBVESTILA

ZVEZA slovenskih kulturnih društev vabi vse člane in predstavnike društev oz. skupin na sejo Glavnega odbora, ki bo jutri, 21. junija 1995 ob 20. uri v Domu A. Sirku v Krizu.

TABORNIKI RMV obveščajo svoje člane, da bo dvodnevno taborjenje 24. in 25. t. m. Zbirališče ob 10. uri pri spomeniku v Doberdobu.

TABORNIKI RMV vabijo svoje bivše brate in sestre, da jih obiščejo 21., 22. in 23. julija na taborjenju v Ribnem pri Bledu.

SD ZARJA - Bazovica vabi člane na redni letni občni zbor, ki bo v Bazovskem domu v četrtek, 22. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: poročila, volitve in 3. razno. Vljudno vabljeni!

MALI OGLASI

KMETIJSKA ZADRUGA v Trstu isče delavca-prodajalca za delavno prakso kot mehanik. Klicati ob 8.00 do 12.30 in od 15.30 do 18.00 na telefonsko številko: 382555.

25-letno dekle z večletno delovno izkušnjo isče resno zaposlitev tudi kot hisna pomočnica ali za oskrbo ostarelih. Tel. st. 200882.

26-letno dekle isče kakrsnokoli delo, prakso ima v pekarni. Tel. st. 228990 ali 225257.

ODDAM v najem hišo na Krasu, možno tudi kot ambulanto. Tel. st. 229227 ali 200175.

PRODAJAMO stanovanje 130 kv. m in garazo 25 kv. m na Opcinah. Tel. st. 213860 od 20. do 21. ure.

NA PRODAJ majhen in urejen zenski butik v centru mesta. Tel. 370947 ali 00330/239804.

PRODAM avto Alfa 75, letnik '88. Tel. st. 228547.

PRODAM ape 50 furgon, letnik '93 v odličnem stanju. Tel. st. 212095.

OSMICO je odprl Ladi Rebula, Repnic 2.

OSMICO je odprl Maksi Komar, Log 243. Toči belo, crno in vitovsko.

PRISPEVKI

V spomin na Milko Ban daruje Marija Pauletič 20.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na Milko Ban darujeta Dragica in Dolores Husu 30.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Nomesto cvetja na grob Antona Rencelj daruje družina Marsetti 20.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na Milko ban vd. Cijak daruje Eva Daneu 30.000 lir za AO Jaka Stoka.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (prijetije) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

VCERAJ-DANES

Danes, TOREK, 20. junija
SILVERIJ

15.42 - Luna vzide ob 1.00 in
zatone ob 13.45.

Jutri, SREDA, 21. junija
ALOJZIJ

VREME VCERAJ OB 12.

URI: temperatura zraka 26,3

stopinje, zračni tlak 1018,8 mb narasča, veter severozahodnik 5,4 km na uro, vlaga 44-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giada Dagnelut, Nicole Santoro, Andrea Zampieri, Alessia Pardini, Federico de Walderstein. UMRLI SO: 76-letni Secondo Boero, 60-letni Luciano Hinze, 81-letna Maria Nicolina Crevatin, 85-letni Bruno Davide, 88-letni Carlo Strekelj, 58-letni Angelo Di Natale, 73-letna Berenice Urban, 87-letna Danica Aurora Kalc, 89-letni Alfredo Micor, 69-letni Domenico Poretti, 75-letna Vanda Parma, 88-letna Paola Zacevini, 67-letni Dante Viezzoli, 69-letni Alberto Friuli, 68-letni Umberto Besenghi, 74-letna Silvia Comisso, 85-letna Laura Nani.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 19. do NEDELJE, 25. junija 1995 Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Trg S. Giovanni 5 (tel. 631304), Ul. Alpi Giulie 2 (tel. 828428), Mazzinijev drevored 1 - Milje (tel. 271124).

SESJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujneše primere.
Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Trg S. Giovanni 5, Ul. Alpi

Giulie 2, Largo Sonnino 4, Mazzinijev drevored 1 (Milje).

SESJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujneše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Largo Sonnino 4 (tel. 660438).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA
Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 18.30, 21.30
»La bella vita«, r. Paolo Verzi, i. Sabrina Ferrilli, Massimo Ghini.

EXCELSIOR - 18.15, 20.15, 22.15 »Un'avventura terribilmente complicata«, r. Mike Newell, i. Hugh Grant.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.40, 20.20, 22.00 »Clerks - Commessi«, r. Kevin Smith.

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Quattro matrimoni e un funerale«, i. Hugh Grant, Andie McDowell.

MESEC KUHNJE

* PRILOŽNOST

* ZA DOBRE

* POSLE

EDI MOBILI

- EDINO PRODAJNO MESTO -

TRST - Ulica Baiamonti 3

Tel. (040) 820766

GRATTAROLA

POHISTVO Z DOLGO TRADICIJO

PREDAVANJE - CIKLUS SREČANJ KROŽKA RIZZATI

Tri velike razstave govore o večkulturnosti Goriške

Dunajska razstava goriških nemških piscev - V Meranu in Stamu Tirolsko-goriški grofje - Gotika na Slovenskem

Kdor trdi, da je v Goriči cvetela le italijanska kultura, drugih pa sploh ni bilo, ta bi bil moral iz goriške zgodovine izbrisati tudi plemisko družino Coronini. En njen pripadnik je namreč veliko pisal v nemškem jeziku. Prav tako bi bilo treba iz goriške zgodovine izbrisati dober del prebivalstva če bi morali verjeti tistemu piscu, ki je se v petdesetih letih, ob podpori tedanjih oblasti, pisal, da je Gorica zazivela sele takrat, v 17. stoletju, ko se je v njej pričela razvijati kultura v italijanskem jeziku, ki so jo prinesli iz beneskih dežel, prej pa sta tu vladala germansko in slovansko barbarstvo.

Nekako takole bi lahko strnili poanto predavanja, ki ga je v pokrajinski dvorani prejšnji večer priredil krožek Rizzati. Govor je bil o dveh razstavah o Goriči in Goriški. Prof. Hans Kitzmueller iz Krmina je govoril o razstavi goriške nemške literature, ki se je v soboto zaključila na Dunaju, prof. Sergio Tavano pa o razstavi o tirolsko-goriških grofih, ki je tacas v njihovem gradu blizu Merana in v opatiji Stams pri Innsbrucku. Pravzaprav bi morali govoriti o treh razstavah, je dejal prof. Tavano, saj je tacas, na ljubljanski razstavi o gotiki na Slovenskem tudi nekaj eksponatov iz goriških krajev, kipcev iz cerkvic v Soski dolini, v Krstenici nad Kanalom in Avcah.

Prof. Hans Kitzmueller, ki živi v Krminu, poučuje pa na videmski univerzi, že več let preučuje nekdanjo nemško prisotnost na Goriškem. Pred nekaj

leti je vodil seminar o nemški prisotnosti pri nas, ki ga je priredil Institut za družbeno in versko zgodovino. Kmalu bo izšel zbornik teh predavanj, kot so pred leti izšli zborniki o slovenski, furlanski in beneski prisotnosti. Na Dunaju je sedaj pripravil razstavo o nemških piscih, ki so bili doma na Goriškem, ter nemško pisanih del, ki so izšla v Goriči. Na Dunaju je razstava vzbudila veliko zanimanja. Bila je v osrednji knjižnici Nationalbibliothek. Zanimanje je bilo se zlasti, ker je veliko teh del bilo neznanih, največ pa "pozabljenih". Sodobni Avstrijci so "pozabili" na to kar se je dogajalo nekoč v mejah cesarstva. Ob tem bi lahko dodali, da se je nek

sodobni goriški pisec, ki se gre "zgodovinarja", v nekem tukajšnjem listu obregnil ob to razstavo, čes da Gorica ni dala nič nemškega. Da se tisti "zgodovinar" že leta in leta zaletava v vse kar je slovenskega je itak že dobro znano. Prav njemu in njim podobnim so bila namenjena uvodna razmišljanja npr. o Coroniniju.

Prof. Tavano pa je orisal dve zanimivi razstavi, ki sta tacas, vse do konca poletja, v gradu tirolskih grofov nad Meranom in v opatiji Stams nedaleč od Innsbrucka. Prirejani sta bili skupno, urejevalci so seveda dali tirolsko vrednost razstavama. Goriška je sicer le mimogrede omenjena, saj bi bili lahko kaj več o delovanju

tirolskih grofov lahko dobili tudi pri nas. Tirolski grofje so namreč že v 12. stoletju pridobili tudi Goriško. Razni predstavniki obeh grofovskih dinastij so kasneje, tudi s sklenjanjem zakonskih zvez, pridobili veliko oblast in pomen v Srednji Evropi. Zanimivo pa je, je se poudaril prof. Tavano, da sta obe razstavi o Goriči bili prirejani v tujini. Vsaj delno "goriška" pa je, to smo že omenili, tudi razstava o gotiku na Slovenskem, ki so jo pred kratkim odprli v Ljubljani.

Vse to je znak, to sta poudarila oba predavatelja, da se je Gorica razvijala multikulturno z Nemci, Italijani, Slovenci in Furlani.

Marko Waltritsch

Namesto kartončkov zdaj posebna magnetska kartica

V obcinskih knjižnicah, ki so povezane v trziški knjižničarski sistem je stopila v veljavo pomembna sicer pa že pred časom napovedana novost. Vsi uporabniki bodo namreč prejeli novo enotno magnetno kartico, ki bo poenostavila postopek za izposojanje knjig v vseh včlanjenih knjižnicah. Med temi so tudi slovenska občinska knjižnica v Doberdolu, občinska knjižnica v Ronkah, kjer deluje tudi slovenska sekcija, in knjižnica Vecnamenskega kulturnega središča v Ronkah, ki povezuje celotni sistem. Poleg omenjenih zadeva novost se osem obcinskih knjižnic v Trzinu in sosednih občinah od Zagraja in Foljana, pa do Skočjana in Starancana.

Z novimi karticami si je mogoče na hitrejši in enostavnejši način kot doslej v vsaki knjižnici izposoditi katerokoli knjigo iz ene od včlanjenih knjižnic. Prav tako bo vračanje izposojenih knjig mogoče v katerikoli v sistem vključeni knjižnici. Kartice so strogo osebne, za mladoletne je potreben podpis odraslega. Dobijo se brezplačno, za nadomestilo izgubljenih kartice pa bo treba plačati 10 tisoč lir. Ostala pravila za izposojanje so sledeča: vsak uporabnik lahko dobi največ dve knjigi hkrati za dobo 30 dni, za vračilo z zamudo pa so predvidene denarne kazni (5 tisoč lir oziroma 20 tisoč, če zamuda presega 30 dni). Pred časom so se misovci dokaj hudovali zaradi slovenskega napisa na kartici in zadevo skušali predstaviti kot poskus uvajanja dvojezičnosti. Slovensko je napisano le ime knjižnice, oziroma občine Doberdob.

ODPRLI SO JO OB SEMINARJU EVROPEISTIČNE AKADEMIJE

Do 9. julija je na gradu odprta kolektivna razstava "Eurart 95"

Sodelujejo umetniki iz Avstrije, Slovenije, Hrvaške in Italije - Na ogled slike, fotografije in različne inštalacije - Organizator: društvo Graphiti

Na gradu - v prostorih nekdanjih zaporov - so v soboto odprli kolektivno razstavo slik, fotografij in inštalacij "Eurart 95". Po budo za razstavo je dalo združenje Graphiti, odprli pa so jo ob koncu tridnevne seminarja Evropeistične akademije. Razstavljajo umetniki iz Italije, Avstrije, Slovenije in Hrvaške. Ob odprtju je razstavljena dela in umetnike predstavila dr. Emanuela Uccello, medtem ko je o splošnem pomenu razstave, ki presega ozke politične meje, spregovoril predsednik združenja Graphiti Paul Redfern. Razstava bo odprta vsak dan (razen ponedeljka) do 9. julija od 9.30 do 13. ure in od 15. do 19.30. (Foto Studio Reportage - utrinek z odprtja razstave).

JAMLJE / V OKVIRU PRAZNIKA KŠD KREMENJAK

Triinštirideset harmonik na prvem srečanju Diaton 95 v Jamlajah

Pripravili so tudi razstavo "Kamnita hiša"

V Jamljah ze dolgo ni bilo tako veselo kakor v nedeljo popoldne. Triinštirideset harmonikarjev je prišlo na prvo srečanje, ki ga je priredilo Kulturno in športno društvo Kremenjak. Prišli so iz Domzala in Gradeza iz številnih krajev v zamejstvu, mladi in starejši, odlični godci, med njimi tudi večkratni svetovni prvaki na diatonično harmoniko Denis Novato. Poleg posameznih nastopov so številni poslušalci lahko prisluhnili tudi ansamblu "Rebula" in krstnemu nastopu domačih fantov "Zamejskih muzikantov". Poleg "fajtonarc" so zaigrale tudi orglice. Skratka, bilo je prijetno in veselo, ugotavljajo prireditelji, ki so srečanje pripravili prvič, ki pa nameravajo po tej poti nadaljevati.

V dopoldanskem času so v okviru praznika priredili kolesarsko dirko z gorskimi kolesi. Startalo je, v različnih starostnih kategorijah, okrog petdeset kolesarjev.

Poleg glasbe in sporta pa so krajanje poskrbeli tudi za postavitev zanimive razstave o kraški arhitekturi in starem kmečkem orodju. Razstavo - o njej bomo sicer poročali posebej - so postavili v sodelovanju s Trzasko Pokrajino, odprta pa bo do 2. julija, vsak dan od 18. do 20. ure, v poslopju nekdanje sole v Jamljah. V jeseni, predpa so jo ob koncu tridnevne seminarja Evropeistične akademije. Razstavljajo umetniki iz Italije, Avstrije, Slovenije in Hrvaške. Ob odprtju je razstavljena dela in umetnike predstavila dr. Emanuela Uccello, medtem ko je o splošnem pomenu razstave, ki presega ozke politične meje, spregovoril predsednik združenja Graphiti Paul Redfern. Razstava bo odprta vsak dan (razen ponedeljka) do 9. julija od 9.30 do 13. ure in od 15. do 19.30. (Foto Studio Reportage - utrinek z odprtja razstave).

(Na sliki - veselo glasbeno popoldne v Jamljah - foto Studio Reportage).

KINO

GORICA

VITTORIA 20.00-22.00 «Morti di salute». Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 18.00-20.00-22.00 «Nell». Igra J. Foster.

PRIREDITVE

V KOMORNI DVORANI KATOLISKEGA DOMA bodo v četrtek, 22. t.m. predstavili glasbeno zbirko pesmi "Za staro pravdo". Zbirka zajema 23 skladb pretežno primorskih avtorjev.

PAJK'S SHOW vabi na kabaretni večer, ki bo v petek, 23. t.m. ob 20.45 v kulturnem domu na Bukovju (Ste-verjan). Gosta večera Boris Kobal in Sergej Verc. Vstop le z vabili, katera lahko dobite v uradu Kulturnega doma v Gorici (ul. Brass 20) in pri zadrugi Brda (in clanih KD Brski gric) v Ste-verjanu.

OBVESTILA

DRUŠTVO KRVO-DAJALCEV V SOVODNJAH sklicuje jutri, ob 20.30, redni občni zbor članov. Skupščina bo v Kulturnem domu v Sovodnjah.

DIJASKI DOM namerava v prihodnjem solskem letu povečati število vzgojiteljev. Interesenti, ki jih zanima vzgojno delo, naj se zgledajo ob uradnih urah v upravi doma, ul. Montesanto 84, najkasneje do 1. julija letos.

Draga Michela in Daniel!
Cestitamo Vama in mali

Gaji

zelimo pisano in veselja polno življenje!!!

Odborniki KD
Oton Zupancic iz
Standreza

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - TAJNIŠTVO GORICA obvesca, da danes zapade rok za prijavo na seminarju slovenskega jezika, kulture in literature.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL GIARDINO (Baldini), C. Verdi 57, tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
AL REDENTORE, Ul. F.lli Rosselli 23, tel. 410340.

POGREBI

Danes, ob 8. uri, Silvano Ciuch, iz splosne bolnišnice v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče; ob 9.30, Bruno Santesso, iz splosne bolnišnice v Locnik; ob 11.30, Cirilo Lestan, iz splosne bolnišnice v cerkev pri S. Ani, pogreb na pokopališču v Stan-drežu, ob 13.15, Ilaria Miclavcic vdova Sgubin iz splosne bolnišnice v Krmin.

Kulturni dom Gorica
Zveza slovenskih kulturnih društev
VZPI - ANPI

Ob zaključku fotografske razstave »Benecija v vojni in umiru« vabimo na diskusijski večer na temo:

Goriška in Benečija 50 let po zmagi nad fašizmom: razmišljanja in perspektive

Kulturni dom Gorica, danes, 20. junija ob 18. uri.

KDAJ IZVAJANJE NAČRTA?

Parkirišča ali stara zgodba v novi preobleki

Osemsto prostorov v centru

Ste že slišali za zgodbo o preureditvi prometa in parkirnih prostorih v mestu? Seveda, nič kolikokrat. Kaj se je medtem spremenilo? Malo ali nič. Zdaj se piše, kakor je slišati, novo poglavje. Ze jeseni naj bi občina v strogem središču mesta uvedla parkiranje proti placilu. Pravijo, da za kaksnih osemsto avtomobilov. Ulice od Travnika do Korza in nekako do Drevoreda 24. maja naj bi opremili s parkirnimi urami, poskusno, za do enega leta. To je zamisel, o kateri te dni razpravlja pristojna komisija, vendar kot kaže so se daleč od soglasja. Parkiranje bi približno eno leto upravljala Občina, zatem pa ... No ja, bomo pač videli. Najbolj verjetno bodo skušali območje parkiranja proti placilu razširiti se proti predmestju, tako da bi pridobili dodatnih osemsto prostorov.

Nacrt naj bi začeli uresničevati že čez kaksen mesec, v jeseni, pravijo, do tedaj pa naj bi uredili dve veliki brezplačni parkirisci in s tem zagotovili dovolj prostora za avtomobile, ki jih bodo "deložirali". Parkirisci sta evidentirani v ulici Giustiniani in v Drevoredu Virgilio. Tu je res nekaj prostora (nad dolino Korna), povsem drugačno podobo pa kaže območje v ulici Giustiniani. Sočasno naj bi občina poskrbela tudi za prehod pešcev primerno opremo predora pod gradom, z namestitvijo posebne ograje, ojačitvijo razsvetljave

itd. Vse to naj bi uredili v nekaj mesecih, napovedujejo. Sicer pa, nobenih utvar, kajti mnenja so med člani komisije dokaj deljena, pomanjkanje enotnosti pa je opaziti tudi med občinskimi odborniki. Tako naj bi nekateri člani odbora zagovarjali stališče, naj se vprašanje parkirišč urejuje sočasno z nacrtom preureditve prometa, drugi spet hitijo itd. Se bodo le dogovorili? In potem kako bo z izvedbo del, z roki, ki utegnejo biti presneto dolgi. Vsaj tako dolgi kakor je recimo rekonstrukcija ulice Mameli ali dobrih trideset metrov dolgega odseka Semeniske ulice. Se se spominjate kdaj so ju zaprli za promet?

Spet so se odprla vrata Poletnega središča v mestu

Včeraj zjutraj se je v dijaskem domu "S.Gregorcic" začelo otroško poletno središče. Trajalo bo celih šest tednov in sicer do 28. julija. Novost pa je v tem, da se bo program odvijal samo v jutranjih urah oz. vključno s kosilom do 14.00. Uprava doma sporoča, da bodo vzgojitelji, na izrecno prošnjo staršev, poskrbeli za varstvo otrok tudi v popoldanskih urah.

Letosnja vodilna nit središča bo Nenavadno potovanje. Kam pa? V pravljčni svet. Več o tem boste izvedeli v središču samem, če ga obiščete. Program dejavnosti bo razčlenjen na laboratorije, ki bodo obravnavali najrazličnejše teme. Nekateri bodo delovali nepretrgoma vseh šest tednov in sicer računalniški, oblikovni in likovni; drugi pa si bodo sledili iz

tedna v teden; to so laboratoriji kreativnega izražanja, novinarski laboratorij, naravoslovni, astronomski in glasbeni. Tudi letos ne bodo manjkale sportne aktivnosti, med katerimi sta dve novosti. En teden bodo otroci obiskovali občinski bazen, drugače pa se bodo letos prvič lahko ukvarjali s kajakom in tenisom. V okviru središča bo potekalo tudi sodelovanje z občinsko ludoteko, (delavnico za izdelovanje in posojanje igračk) ki ima svoj sedež v socialnem centru v ul. Baiaionti. Otroci, ki se tam zbirajo, bodo obiskali poletno središče v dijaskem domu, otroci poletnega središča pa bodo gostje ludoteke.

Skupno se je za središče prijavilo dvainsedemdeset otrok, prvi dan pa jih je prišlo kar dvainštirideset.

E. KOMEL / PRVI KONCERT JE BIL V SOBOTO

Nastop gojencev glasbene šole

Drugi del "poklona" bo v Kulturnem domu

Slovenski center za glasbeno vzgojo "Emil Komel" je v soboto priredil prvi del glasbenega poklona gojencev ob zaključku solskega leta. V nizu "Listi iz mojega albuma" so nastopili: na klavirju Nina Kruh, Agnese Rasse, Katarina Kustrin, Bostjan Berlot, Katja Voncina ter stirirocno Maja Jarc in Mateja Cernic; na violini Alice Cernic in Gioia Canciani; na kitari Martina Gereon. S Pesmijo iz puste, izvajali so jo Eliana Humar, Matija Faganel, Katerina Bresan, Kristjan De Comelli, Erik Feri in Martina Gereon so se spomnili Bele Bartoka ob 50-letnici smrti. Sledila je "Poezija črnobelih tipk" s skladbami Debussyja, Chopina in Schummana; nastopili so Martina Hlede, Maja Furst, Sandra Lombardi, Gabriele Bacci. Večer je zaključil nastop violinistke Ingrid Shllaku. Drugi del "Poklona" bo jutri v Kulturnem domu. (Foto Studio Reportage)

NOVICE

Podjetje APT se oprošča

V nedeljo je na skoraj vseh cestah za Gradež prislo, zlasti v popoldanskem času, do zastojev prometa zaradi množice osebnih avtomobilov. V kolonah so se seveda znašli tudi avtobusi pokrajinskega prevoznega podjetja in drugih avtoprevoznikov. Podjetje APT nam je včeraj dostavilo krajše sporočilo. V njem se oprošča zaradi morebitnih zamud, ki pa so nastale zaradi nemogočih prometnih razmer na cestah. Podjetje APT priporoča občanom, naj svoja vozila raje pustijo doma in se poslužujejo javnega prevoza. Obenem sporoča, da so v tej poletni sezoni uvedli posebno avtobusno progo (E6) med Gorico, letališčem v Ronkah, Trzicem in Gradežem. Avtobusi vozijo skoraj vsako uro od 5.45 do 24. ure.

Forza Italia zaskrbljena zaradi vesti o kmjenju zdravstva

Ne samo SKP, ampak tudi gibanje FI (Forza Italia) je zaskrbljeno glede usode javnega zdravstva v državi in posebej na Goriskem. V krajšem sporočilu za tisk koordinacijski odbor FI za Gorisko izraza zaskrbljenost ob vesteh o preselitvi oddelka za otorino (in morebiti tudi za onkologijo) iz Gorice v Trzic. Če bi taka rešitev res obveljala, bi, po mnenju FI, pomenila razvrednotenje Barattijevega načrta reorganizacije zdravstva. FI napoveduje poseg na Deželi.

Obvestilo skrbništva

Solsko skrbništvo obvešča, da bodo 22. t.m. razglašili pokrajinske lestvice za poveritev ravnateljskih mest na solah prve in druge stopnje v solskem letu 1995/96. Rok za morebitne prizive in pritožbe je deset dni po objavi (v primeru materialnih napak), oziroma trideset dni če se interesi pritožijo po hierarhični poti na Ministrstvo za solstvo.

Srečanje Prodijevega odbora v četrtek v Koprivnem

V občinski dvorani v Koprivnem bo v četrtek, 22. t.m. ob 20.30, javna razprava o eseu Romana Prodija "Capitalismo ben temperato". Razpravo prireja pososki "Prodijev odbor". Govorili bodo univerzitetni profesor Giuliano Giorio, član pokrajinskega tajništva sindikata CISL Giovanni Fania in ravnatelj združenja industrijcev Flavio Flamio.

Kongresna javna skupščina Demokratične stranke levice

V pokrajinski sejni dvorani bo v nedeljo, 25. t.m. predkongresna skupščina Demokratične stranke levice. Začela se bo ob 9. uri, zaključila pa predvidoma v prvih popoldanskih urah. Uvodno poročilo bo imel pokrajinski tajnik Alessandro Maran. Skupščina je odprta vsem, tudi nečlanom stranke, na njej pa bo razprava o najbolj aktualnih vprašanjih v vsedravnem okviru.

OBVESTILO IZLETNIKOM

Cenjene bralce, ki so se prijavili za izlet Primorskega dnevnika v neznano obveščamo, da bodo podrobni podatki o odhodih avtobusov v

nedeljo, 25. t. m.,

objavljeni v četrtekovi številki, 22. t. m.

OSLAVJE/ SCENSKI KONCERT NA DOMAČIJI PAVLIN - KUSIČ

Prijetno je odmevala pesem

Obisk je presenetil izvajalce in organizatorje. V mislih imamo seveda scenski koncert "Al maras kaj za me" na b'rjaču na Oslavju, v izvedbi mešanega pevskega zbora Hrast iz Doberdoba in članov gledališke skupine Oder 90'. Na dvorišče Pavlinovih se je v nedeljo proti mraku (v petek je ponagajalo vreme) zgrnila prava množica krajanov in številnih ljubiteljev petja tudi iz drugih krajev. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzel rajonski svet za Oslavje, Pevmo in Stma-ver, izredno pripravljeno in pozrtvovalnost pa so dokazali člani družine Pavlin- Kusič. Izvajalcem, obiskovalcem in gostiteljem se je ob koncu koncerta, ki ga je vodil Hilarij Lavrencic ob režiji Franka Žerjale, zahvalil predsednik rajonskega sveta Silvan Primožic. (Foto Studio Reportage).

AGRITURIZEM / SPORAZUM

Kmetija ni gostilna

Odslej nekaj več reda na tem področju

Premirje in nekaj več reda na področju kmečkega turizma. Tako bi lahko ocenili sporazum, ki so ga sklenili predstavniki gostincev in kmečkih stanovskih organizacij ob zaključku nekaj mesecev trajajočih pogovorov. Dokument so že tudi predstavili Prefektu, ki si je v prvi besedi prizadeval, da bi na tem področju skušali stvari urediti dogovorno.

Sporazum priznava pomembno vlogo agriturizma na področju gostinske in turistične dejavnosti, vendar pa postavlja tudi nekaj zelo jasnih dolocil, ki naj bi v prihodnje preprečevale ali vsaj omejevale zlorabe in tudi to, čemur gostinci pravijo nelojalna konkurenca. S preprostim besedami povedano: kmečki turizem ne more biti restavracija. To pomeni, da bodo odslej na kmetijah, ki se ukvarjajo s turistično dejavnostjo,

gostom lahko ponudili dejansko le domačo, oziroma doma pridelano hrano.

Tako sporazum med gostinci, člani goriskega združenja ASCOM in predstavniki stanovskih organizacij kmetov. Sicer pa se že kmalu napovedujejo dodatne novosti na področju agriturizma, saj je tik pred odobritvijo deželni zakon, ki bo to področje posebej opredeljeval, oziroma ovrednotil.

Kmečki turizem naj bi, tako je bilo namreč v zamisli, pomenil dodatno ponudbo v gostinstvu in način ovrednotenja krajevnih, zgodovinskih in drugih značilnosti posameznih področij. Zaradi številnih odprtih vprašanj in dokaj ohlapne zakonodaje, se je agriturizem marsikje spremenil v neposredno konkurenčno dejavnost tradicionalnega gostinstva.

FJK / DOKONČNO NAJ BI BIL ODOBREN DO 12. SEPTEMBRA LETOS

Deželni odbor sprejel nov zdravstveni načrt

Načrt predvideva klestinje skupno 1.127 bolnišniških postelj

TRST - Do konca leta 1997 se bo število bolnišniških postelj v Furlaniji-Juljski krajini znižalo za 1.127 enot, in sicer s sedanjih 8.366 na 7.239, deželna uprava pa bo čez dve leti in pol za zdravstvo namenila 55 odstotkov vseh svojih sredstev, medtem ko jih zdaj kar 65 odstotkov. To so nekatere izmed temeljnih sprememb, ki jih predvideva uvedba novega deželnega zdravstvenega načrta, ki ga je deželni odbor v prvem branju odobril včeraj in ki so ga takoj potem na tiskovni konferenci predstavili javnosti predsednica Alessandra Guerra, podpredsednik Roberto Antonione ter predvsem deželni odbornik za zdravstvo Claudio Fasola.

Novi zdravstveni načrt predstavlja bistven korak v smeri izvajanja deželnega zakona št. 13 iz tega leta o reorganizaciji javnega zdravstvenega sistema v Furlaniji-Juljski krajini. Kot že rečeno, ga je deželna vlada včeraj odobrila se le v prvem branju. Zdaj se bodo morale o njem izraziti konference županov posameznih podjetij za zdravstvene servise, kot se po novem imenujejo krajevne zdravstvene enote, kakor tudi pristojna komisija deželnega sveta, nakar ga bo - z morebitnimi popravki - dokončno odobrila deželna vlada. To se bo po vsej verjetnosti zgodilo pred 12. septembrom letos v skladu z določili DZ 13/1995. »Gre za eno velikih reform, ki bodo kvalificirale delo te deželne uprave,« je na srečanju s časnikarji dejala predsednica Guerra.

Toda pogledjmo nekatere

podrobnosti iz obsirnega načrta, kakor jih je na tiskovni konferenci predstavil odbornik Fasola. V Furlaniji-Juljski krajini bosta v bodoče obstajali dve bolnišniški podjetji vsedržavnega pomena, v katerih bodo nudili vso mogočo splošno in specialistično zdravstveno nego, in sicer videmsko ter trzasko. Slednje bo obsegalo katarinsko in glavno trzasko bolnišnico s skupno 1.480 bolnišniških postelj in 49 operativnimi enotami, videmsko pa bo razpolagalo s 1.250 posteljami in 43 operativnimi enotami. Večji bolnišniški podjetji bosta nadalje se v Pordenonu (855 postelj) in univerzitetni klinični center v Vidmu (420 postelj). Bolnišniška podjetja srednje velikosti za nujne primere ter s splošnimi in nekaterimi specialističnimi storitvami bodo v Gorici (401 postelja), Trzinu (334), Tolmeču (288), San Danieleju (268), Palmanovi (337), Latisani (264), San Vitu al Tagliamento (298) in v Spilimbergu (204 postelje). Specialistična bolnišniška podjetja pa bodo Gerasutta v Vidmu za nevrologijo in ortopedijo (150 postelj), v Avianu za onkologijo in nalezljive bolezni (150) ter otroška bolnica Burlo Garofolo v Trstu (254). V drugih bolnišnicah bodo izvedli preustroj, in sicer v Humin bodo prenesli nekatere specializacije videmske univerzitetne klinike, v Codroipo, Krimin, Gradezu, Cedadu, Gregoretiju v Trstu, Humini, Sacileju in Maniagu pa bodo uredili socio-skrbne strukture začasno nepokretne s 60 do 80 ležišci.

Prof. Bonamore več kot dober poznavalec

Oglasam se v zvezi s 14. jun. t.l. objavljenim poročilom, ki ga je napisal g. Ivan Zerjal o zadnjem ponedeljkovem večeru v Društvu slovenskih izobražencev v Trstu.

Gost večera je bil univ. prof. Daniele Bonamore z juridicne fakultete trzasko univerze, priznan znanstvenik in med drugim tudi dolgoletni vnet reziskovalec juridicnega položaja naše manjšine, posebno njene solske zakonodaje, kar je v državnem in mednarodnem merilu nepriemno več kot »dober poznavalec problematike slovenskih sol v Italiji in

njihovega pravnega statusa«. (Pr. dn.) Poleg te pomankljive predstavitev uglednega gosta, je poročevalec zakrivil se nekaj drugih netočnosti. L. 1985 ni izšla nobena dopolnjena izdaja Bonamorejeve knjige iz l. 1979, ki torej ostaja doslej edini znanstveno natančen in dognan zgodovinski, politični in juridicni pregled slovenskega solstva v Italiji. Nelepo spricevalo je za nas kvečjemu dejstvo, da je se danes marsikateri od 200 izvodov, ki jih je nekdo odkupil SKGZ, naprodaj v nasi slovenski knjigarni, čeprav bi bilo njegovo pravo mesto na knjižni polici vsakega našega izobraženca, ki mu je slovensko solstvo pri srcu.

Druga objavljena na-

paka je letnica zadnje Bonamorejeve znanstvene razprave Di scuola si muore, ki je izšla l. 1994 in ne 1983 kot poroča Pr. dn. Tudi to knjigo, ki obravnava, kot pove že sam naslov, povsem drugačno problematiko, bi bilo koristno temeljito preštudirati, saj odpira kup problemov in nakazuje vrsto stresnih situacij, ki so posledica neprimerne, neprilagojenega in zastarelega italijanskega solskega sistema, v katerega kolesju in stopah smo, če hočemo ali ne, tudi mi sami in nasi solarji.

Ponedeljkov večer je bil namenjen predvsem predstavitvi avtorja in njegovega novega dela, ki bi zaobjelo v eni sami knjigi vso problematiko sloven-

SODSTVO / V VIDMU

Že deseti arest zaradi podkupnin v furlanski lacp

Za 350 milijonov lir so »usmerili« prodajo uglednega sedeža

VIDEM - Pred kratkim se je sam predstavil sodnikom, da bi »spontano pričal« o aferi furlanske ustanove za ljudske gradnje lacp, od sobote pa je v hišnem priporu.

43-letni geometer Michele Curto, ki je svojčas bil član nadzornega odbora lacp, je osumljen, da je sodeloval pri razdeljevanju podkupnin v zvezi s prodajo nekdanjega sedeža lacp podjetju Faram iz Trevisa. Doslej je videmski namestnik državnega pravdnika Paolo Alessio Verni odredil aretacijo desetih oseb, od katerih sedi v zaporu samo se ena, nekdanji podpredsednik lacp Massimo Blasoni.

Podkupnina za »usmerjeno« dražbo naj

bi znašala 350 milijonov lir. Curto, po rodu iz Caltanissette, sicer tudi izvedenec za finančna vprašanja videmskega sodišča, naj bi neposredno prejel del podkupnine, s katero si je prodajatelj Faram zagotovilo nakup sedeža lacp pod zelo ugodnimi pogoji. Preostali del podkupnine pa naj bi šel v zep nekaterih vidnih predstavnikov furlanske ustanove za javne gradnje, ter krajevnim politikom.

Afera je pršla na dan, ko se je začela preiskava o stecanju finančne in nepremičninske družbe iz Terza pri Oglegju, last 64-letnega Luigija Micolinija, ki naj bi tudi bila soudeležena pri dražbi za nakup uglednega sedeža videmske lacp.

PISMA UREDNIŠTVU

Zastopstvo manjšin v deželnem svetu avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine

Stališča strank in organizacij: SSk (5)

Zajamčena in ne zgolj olajšana minimalna politična zastopnost

Slovenska skupnost meni, da je treba minimalno zastopnost slovenske manjšine zagotoviti v vseh zakonodajnih in drugih izvoljenih telesih, na katerih ozemlju je manjšina prisotna; to se posebej velja za deželni svet Furlanije-Juljske krajine, za katerega se ta čas snuje nov volilni zakon. Na tak način bi po eni strani konkretno izvajali načelo o varovanju manjšin, o katerem govori 6. člen ustave, in hkrati zagotoviti pripadnikom slovenske manjšine dejansko in substancialno enakopravnost, ki jo poudarja 2. odstavek 3. člena ustave, upoštevajoč med drugim številne preceđense, ki jih pozna italijanska pravna ureditev. Po drugi strani pa bi na tak način tudi spoštovali akte in norme mednarodnega značaja o pravici narodnostnih skupnosti do politične zastopnosti in do soudeležbe v javnem življenju, ki v zadnjih casih doživljajo močno evolucijo, kot gori rečeno, in kateri redni podpisnik in celo aktivni snovalec je praviloma tudi Italija.

Poudariti velja, da je tu govor o minimalni zastopnosti. To pomeni, da postavljamo zahtevo po nekakšni varnostni mreži, ki naj bi Slovencev v Italiji zagotavljala, da ne bi izpadli iz izvoljenih teles in sploh iz javnega življenja. Seveda pa ta varnostna mreža prav nič ne preprečuje, da bi slovenska narodnostna skupnost v Italiji imela več kot zgolj minimalno število

zastopnikov v izvoljenih telesih, se pravi, da bi izvolila neomejeno število predstavnikov po rednih volilnih postopkih. Iz vsega tega med drugim jasno izhaja, da zajamčena minimalna zastopnost ne predstavlja nikake nevarnosti, da bi se manjšina »izolirala« ali »getizirala«, kot večkrat slišimo.

Vsekakor pa velja predvsem poudariti, da je tu govor o zajamčeni - in ne o zgolj olajšani zastopnosti v izvoljenih telesih. Prav Slovenci v Italiji imamo dovolj izkušenj, kako se razne volilne »olajšave« lahko izkažejo za povsem neucinkovite. Najbolj zgovoren primer v tem smislu nudijo »olajšave«, ki jih predvideva zakon št. 18 iz leta 1979 za izvolitev evropskega parlamenta. Kot že omenjeno, zakon celozrečno imenuje slovensko manjšino, le-ta pa si z njim kljub temu ne more prav nič pomagati. Prav tako navidezno so »olajšave«, ki jih dejansko nudita zakona št. 276 in 277 iz leta 1993 za izvolitev italijanskega parlamenta, ko pravita, da je treba upoštevati prisotnost etnicnih manjšin pri razmejevanju volilnih okrožij. Se posebej negativne izkušnje pa imamo z mehanizmom »povezovanja« med kandidiranimi listami, ki naj bi olajšal volilno uveljavitev slovenskih kandidatih list saj se je dejansko že kar nekajkrat izkazalo, da je izvolitev manjšinskih predstavnikov na tak način prepustena »na milost in nemilost« večinskim političnim tvorbam.

Brez preštevanja

Nekateri menijo, da zajamčena zastopnost narodnostnih manjšin predpostavlja njihov popis ali preštete. Na to med drugim namiguje prof. Sergio Bartole v svoji ekspertizi o teh vprašanjih za deželno upravo Furlanije-Juljske krajine z dne 21. marca 1995. Preštevanje naj bi bilo nujno iz načelnega razloga zato, da bi ugotovili, ali je manjšina pravzaprav dovolj številčna, da bi se vprašanje njene zajamčene zastopnosti v izvoljenih telesih sploh postavljalo, poleg tega pa tudi iz tehničnih razlogov za določitev 1. kdo ima aktivno volilno pravico za izvolitev manjšinskih predstavnikov in 2. kdo ima pasivno volilno pravico, tj. kdo lahko kandidira za manjšinskega predstavnika. Oboje naj bi namreč lahko določili edinole s popisom manjšine.

Kar zadeva načelni razlog, ga Slovenska skupnost odklanja. Kolikšna je številčnost slovenske manjšine, med drugim ni nobena skrivnost. Samo italijansko notranje ministrstvo je leta 1994 izdalo poročilo o manjšinah v Italiji oziroma o manjšinah v Evropi, v katerih je navedeno, da je Slovencev v Italiji 80 tisoč. Sicer pa bi se tudi v tem primeru kazalo ozirati po zgledih, kakršnega nudi Republika Slovenija, v kateri sta narodnostni manjšini zascitene ne glede na njuno številčnost tudi kar zadeva pravico do politične zastopnosti in do soudeležbe v javnem življenju (64. člen ustave).

(Se nadaljuje)

Brez strešic v izveštvju

Takoj po vojni je moj oče poskrbel, da so nam oblasti vrnilo izviri slovenski priimek Spetec, s stresico. Odtlej nismo nikomur dovolili, da bi nam ga pacil ali pisal drugače. Stresico imamo v telefonskem imeniku in v dokumentih. Ko sem bil senator, je tiskarna Palace Madama naročila v Vatikanu crke, da ni bilo napak v parlamentarnih aktih. Pred kratkim sem obnavljal potni list, pa je funkcionarka kvesture pozabila stresico. Zal mi je bilo zanj, toda potni list sem odklonil in zahteval novega. Funkcionarka je morala iz svojega zepa placati kolek in pristojbine.

Sedaj pa je izšlo »Izveštvje slovenskih sol«, kjer so sinu in hčerki ukradli stresico. Kar ni uspelo italijanskim oblastem moram sedaj pripisati nemarnosti slovenskih sestavljalcev »Izveštvja«. Ne morem zahtevati, naj jo popravijo, zato pa želim na napako opozoriti vsaj bralce dnevnika.

Stojan Spetec

gospodarstvo in finance

TRGI / VRH G7 NI POMAGAL DOLARJU, KI JE POTEGNIL ZA SEBOJ TUDI LIRO

Po razočaranju nad Halifaxom prevladuje strah pred inflacijo

Analitiki napovedujejo junijsko inflacijsko stopnjo okrog 5,8 odstotka

RIM, MILAN - Halifax ni prinesel pričakovane zjasnitve na trge, ki so medtem svojo pozornost že obrnili na drugo fronto, in sicer na projekcije o junijski inflaciji, ki jih bo Istat objavil jutri. Zdi se, da so se trgi kar sprizajznili z novim poslabšanjem (to bi bil že peti zaporedni dvig inflacijske stopnje) indeksa življenjskih stroškov, čeprav se vedno upajo, da bo zvišanje čim bolj omejeno.

Predvidevanja raziskovalnih centrov in ekonomistov so si precej blizu pri oceni, da se bo inflacijska stopnja povzpela na 5,7 do 5,9 odstotka, torej blizu 6 odstotkov, kar je nedvomno zelo neugoden ekonomski podatek, kakršnega Italija ni poznala vse od leta 1992. Kot rečeno, pa za trge to ni več presenečenje, zato jih veliko bolj zanima srednjeročni inflacijski trend oziroma možnost umiritve inflacijskih skokov iz prve polovice leta. Če »optimisti« računajo na možnost preobrata neugodnega trenda, se »pesimisti« bojijo posledic popuščajočega tečaja lire in dražitve surovin. Če se bodo take razmere nadaljevale, se inflacija niti konec leta ne bo ustavila pod 5 odstotki, kar pomeni, da bi bilo treba na izboljšanje počakati vse do prihodnjega leta. Se veliko teža so razumljivo predvidevanja na daljši rok, ko je treba upoštevati kopico spremenljivk, ki se ze dolgo prepletajo v italijanskem gospodar-

stvu.

Kot rečeno, vrh sedmih industrijsko razvitih v Halifaxu ni prinesel pričakovanega (ali bolje upanega) izboljšanja razmer na denarnih trgih, saj je dolar včeraj spet popustil in potegnil za seboj tudi liro. Sedem velikih se je namreč razslo brez pričakovane napovedi o usklajeni podpori zelenemu bankovcu in to je trge, že nezaupljive zaradi trgovinskih trenj med ZDA in Japonsko, se bolj poparilo. Ta-

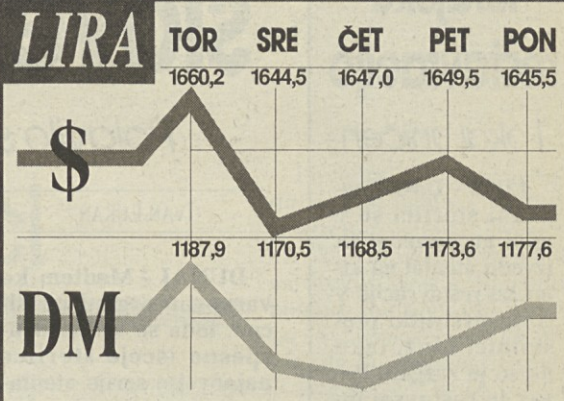
ko se vse bolj uveljavlja prepričanje, da je marka tačas najbolj »popularen« bankovec, medtem ko bo moral dolar počakati vsaj na zaključek spora med Washingtonom in Tokiom. V takih razmerah lira povsem razumljivo trpi in spremlja mednarodna dogajanja z velikimi nihanj, ki so bila včeraj žal na celi crti negativna.

Podobno neugoden je bil tudi borzni sestanek v Milanu, ki se je »resil« komaj tik pred zaprtjem,

ko je telematski kazalec popravil negativni tek in se zvišal za 0,53 odstotka (splosni indeks MIB je zdrsnil za 0,10 odstotka, Mib-30 pa je pridobil 0,76). Razlog za pozitiven zasuk je bil nepričakovani val nakupov bancnih in telefonskih vrednotnic, obračun poslov pa je kljub temu zelo skromen, saj ni presegel 313 milijard lir vrednosti.

Realna ekonomija pa medtem se naprej raste. Istat je včeraj objavil podatke o industrijski pro-

izvodnji, ki se je v prvih starih mesecih zvišala za 7,8 odstotka v primerjavi z enakim lanskim obdobjem, aprila letos glede na marec pa za 1,4 odstotka, in to kljub enemu delovniku manj zaradi praznika 25. aprila. Občutno se je povečal tudi promet, v prvem trimesecju letos za kar 18,5 odstotka glede na lanskega, medtem ko so se delovna naročila povečala za 27,7 odstotka, pri čemer ima tujina se vedno levji delež.

Staremu tisočaku se iztekajo dnevi

RIM - Staremu bankovcu za tisoč lir se iztekajo dnevi. Njegova emisija sega v leto 1982, veljati pa bo prenehal 30. junija. Bankovcev s podobo Marca Pola skoraj ni več v obtoku, tisti, ki jim bo stari tisočak ostal v žepu po 30. juniju, pa ga bodo lahko zamenjali le še v podružnicah Banke Italije.

Sicer pa so tisočaki najbolj razširjeni bankovci v obtoku. Krozi jih približno 914 milijonov, kar je 32,5 odstotka vseh bankovcev. Ker se hitro obrabijo, je tudi njihova proizvodnja zelo velika, saj jih emisijski zavod vsako leto natisne približno 240 milijonov.

NOVICE

Občni zbor deželne federacije zadrudnih bank FJK

VENZONE - Več kot 200 predstavnikov zadrudnih kreditnih bank iz Furlanije-Juljske krajine, ki jih je 22 in imajo skupaj 109 okenc (15% vseh v deželi), se je te dni sestalo na letnem občnem zboru svoje deželne federacije v Venzonju. Predsednik Ezio Picco je analiziral položaj zadrudnega kredita, ki preživlja zahtevno obdobje prenavljanja in potrdil globoko zakoreninjenost teh bank v krajevni stvarnosti, kjer so dosegle že 20 tisoč članov in postale eden glavnih protagonistov gospodarskega razvoja. Lansko poslovanje zadrudnih bank je bilo kljub krizi bančnega sektorja nadaljnja etapa njihovega razvoja in utrjevanja, je dejal direktor federacije Romano Sebastianutto, ki je nanizal nekaj glavnih rezultatov: skupna upravljalna sredstva so dosegla 5.180 milijard lir (neposredno zbrana 3.270 milijard), kar je za 10,3 odstotka več kot leta 1993, posojila klientom so znašala 1.780 milijard (+10,7%), skupno premoženje zadrudnih bank pa se je povzpelo na skoraj 500 milijard lir. Povečalo se je tudi število zaposlenih (+4,5%), ki jih je zdaj več kot tisoč.

Skupščine se je udeležil tudi predsednik državne federacije zadrudnih bank Alessandro Azzi, ki je govoril o perspektivah razvoja zadrudnega kredita.

Poslovni obračun tržaških Delavskih zadrug (COOP)

TRST - Delavske zadruge (COOP) za Trst, Istro in Furlanijo so lansko poslovno leto sklenile z 9,7 milijarde lir presežka, skupni promet pa je presežek 200 milijard lir, kar je za 22 odstotkov več kot leta 1993. Poslovni obračun zadrudniki odobrili na včerajšnjem občnem zboru, na katerem je bilo poudarjeno, da se je promet povečal kljub globoki zaposlitveni krizi, ki je posebno v Trstu močno vplivala na kupno moč prebivalstva. Prodajna mreža COOP šteje trenutno 42 trgovin (26 v Trstu, 8 v Pordenonu, 6 v Gorici in 2 v Vidmu), članov zadrudnikov pa je 34 tisoč.

SODELOVANJE / POD VODSTVOM PREDSEDNIKA TZ DONAGGIA

Dober rezultat obiska tržaških gospodarstvenikov v Albaniji

V delegaciji je bilo tudi močno zastopstvo članov SDGZ

TRST - Tržaska Trgovinska zbornica se pospešeno odpira proti novim trgovinam in vse bolj razprda mrežo gospodarskega sodelovanja. Pretekli teden se je tako mudila na 5-dnevnem obisku v albanskem glavnem mestu Tirani njena 15-članska delegacija, ki je bila gost albanske trgovinske zbornice, s katero je tržaska navezala stike že leta 1987. Tržasko delegacijo je vodil predsednik zbornice Adalberto Donaggio, v njej pa so bili poleg nekaterih njegovih sodelavcev se ekonomski operaterji iz raznih strok. Med njimi je bilo posebno veliko in kvalificirano za-

stopstvo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja oziroma njegovih članov: poleg predstavnika SDGZ Jordana Kalca se Anamarija Kalin za podjetje SAGOR, Alberto Paoli za fizerski salon in izvozno podjetje kozmetike, Marko Pahor za »SP Immobiliare«, turistično agencijo Aurora Viaggi pa je zastopal Edi Kraus, ki je bil tudi tehnični organizator tega strokovnega potovanja.

Delegacija se je v Tirani najprej zadržala na sprejemu na italijanski ambasadi, kjer je vzpostavila stike s konzulom, s predstavniki zavoda ICE, s podpredsednikom al-

banske trgovinske zbornice, sodelavci in nekaterimi zasebniki, ki jih zanimajo poslovanje s tujimi partnerji. Clani delegacije so dobili celovito informacijo o gospodarskem položaju Albanije, o težavah, iz katerih se ta mlada demokracija skuša izvleči, in o realnih možnostih za tuje partnerje na tem trgu.

Drugi dan obiska je bil izrazito deloven, tržaski operaterji so se na neke vrste poslovni borzi neposredno srečali z albanskimi trgovci, ki bi radi pogledali gospodarske stike z zahodno sosedo. Predsednika obeh zbornic sta v nagovoru podčrtala

zgodovinski interes za sodelovanje, ki ga imata Trst in Tirana. Donaggio je med drugim pristavil, da sta bila prav tržasko pristanišče in trajekt na liniji Trst-Drač tisto novo okno, ki se je po dolgi desetletjih popolne izolacije spet odprilo, ko je začela Albanija stopati na pot demokracije in tržnega gospodarstva.

Tržaska delegacija je obiskala tudi guvernerja albanske centralne banke, ki ji je orisal nastanek te institucije, kakršne prej v Albaniji niso poznali, in razvojne cilje albanskega bančnega projekta, medtem ko jim je direktor zavoda osvetlil praktične vidike poslovanja v sistemu. Po razpravi sta tako guverner kot direktor toplo povabila italijanske bančne in finančne družbe, naj se aktivno vključijo v nastajajoči albanski bančni sistem.

Prisotnost slovenskih operaterjev v Tirani si nedvomno zasluži pozitivno oceno, saj je albansko gospodarstvo, kljub temu, da se spopada z izjemno hudimi težavami, potencialno zanimivo in kot nalašč za naše operaterje. Albanija je v zadnjih dveh letih dosegla viden napredek in tudi bližnja prihodnost obeta ugodne perspektive. To je tudi mnenje predsednika Donaggia, ki je bil kot spreten vodja delegacije predvsem konkreten in pragmatičen, brez nepotrebnih protokolarnih in političnih otenkov. Zastopnika SDGZ je predstavil kot predstavnika slovenskih ekonomskih operaterjev, ki živijo in delajo v Trstu. (B)

Uspel podjetniški tečaj

TRST - V dvorani Zadrudne kraske banke na Opcinah se je pred dnevi končal tečaj o podjetniški strategiji za podjetnike in vodilne kadre podjetij, ki so včlanjeni v SDGZ in v SGZ Gorica. Tečaj je priredil SDZPI, predavala pa sta strokovnjaka Orazio Musmeci in Graziano Isella iz konzulcnega podjetja Coman iz Bologne, ki sta 13 mlajšim in zrejšim podjetnikom (trije so bili iz Gorice) slikovito prikazala osnove strateškega misljenja in planiranja, uokvirjanja prizorišč in uporabe ekonomsko-finančnih modelov, ki so potrebni za dobro organiziranost in učinkovitost srednjevelikih podjetij. Tečajniki so imeli tudi zanimivo predavanje o marketingu, ki ga je podala izvede-

Udeleženci tečaja s predavatelji (Foto Krizmančič/KROMA)

nka Suzana Purger, in zaključni kolokvij o uspešnosti tečaja.

Udeleženci so se o tečaju zelo pozitivno izrekli in izrazili željo, da bi ga jeseni dopolnili z dodatnim tridnevnim seminarjem. Poudarili so koristnost sa-

moanalize podjetnika in podjetja v odnosu do trga in drugih dejavnikov, se posebej v tej fazi hitrih sprememb, ko ni več zanesljivih klientov in ko izginjajo pozicijske rente, ker se nekdanji vzhodni trgi skokovito preobrazajo. Ne-

kateri so osvojili tudi lekcijo, da je nujno pospešiti komunikacijo in ozaveščenost o smotrih in problemih podjetja med vsemi njegovimi oddelki in sodelavci, ce hocemo priti do vecje učinkovitosti in boljših rezultatov. (dd)

ATENTAT

Z ognjem nad kitajsko restavracijo

Lokal uničen

LINZ - Doslej neznan storilec so v noči na ponedeljek izvedli atentat na kitajsko restavracijo v gornjeavstrijski prestolnici Linz, tako da so jo zazgali. Požar je restavracijo povsem uničil, lastniku lokala je v zadnjem trenutku uspelo rešiti življenja članov svoje družine. Po mnenju varnostnih organov požiga niso izvedli desničarski skrajneži, temveč člani tako imenovane »rumene mafije«, kitajske organizacije, ki hoče z izsiljevanjem lastnikov oziroma najemnikov nadzorovati kitajske restavracije v Avstriji. (I. L.)

AVSTRIJA / NOVA SPOZNANJA PO ANALIZI PRIZNAVALNIH PISEM

Med ogroženimi osebami tudi slovenski zbornični funkcionarji

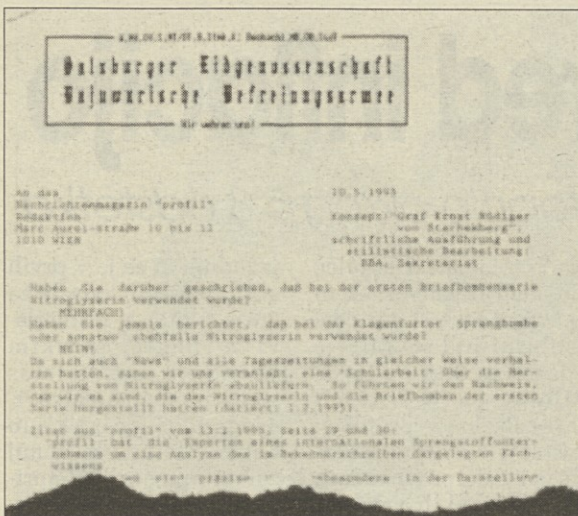
Pojavilo se je tretje pismo - Iskanje na osnovi napačnih interpretacij

IVAN LUKAN

DUNAJ - Medtem ko varnostni organi mrzlično, toda se vedno neuspešno isčejo storilce najnovejše serije atentatov s pisemskimi bombami, se je konec tedna pojavilo novo priznavalno pismo odposiljateljev pisem bomb.

Pismo je prejel spodnjeavstrijski svobodnjaski deželni svetnik Hans-Jörg Schimanek, oče istoimenskega mladega neonacista, ki ga je porotno sodišče na Dunaju maja letos zaradi ozirogljanja nacistične miselnosti in sodelovanja v paravojskih gibanjih obsodilo na 15 let zapora.

Tudi to pismo, datirano 31. maja, je - kot že

Faksimile priznavalnega pisma Bajuvarske osvobodilne armade politični reviji Profil

obe prejšnji pismi - odposlala Bajuvarska osvobodilna armada, varnostna služba pa je obstoj pi-

sma zatajila iz kriminalistično-taktičnih razlogov. O obstoju pisma je zdaj poročal politični

tednik Profil, ni pa objavil vsebine, ker je odposiljatelj grozil z novimi atentati, če bo pismo objavljeno.

V televizijski oddaji Kzadevi pa je zgodovinar Botz avstrijski javnosti razkril, da je krog ogroženih oseb znatno večji, kot je bilo znano doslej. V priznavalnem pismu odvetniku neonacista Binderja naj bi bilo namerč omenjenih ali opisanih več kot deset oseb. V pismu naj bi bili omenjeni tudi nekateri slovensko govoreči funkcionarji koroske gospodarske zbornice.

Novi notranji minister Caspar Einem je v razpravi priznal, da so po prvi seriji pisemskih bomb (decembra leta 1993) skoraj vse leto iskali storilce

na osnovi napačne interpretacije priznavalnih pisem.

Zdaj se iskanje storilcev nadaljuje v »drugi etapi«, tudi zaradi spoznanj, do katerih so prišli zgodovinarji po temeljitem preučevanju pisma, je poudaril notranji minister.

Zgodovinarji trdijo, da gre za storilce z izrazito nemskonacionalno (»najboljši Nemci so Avstrijci«) usmerjenostjo, sovrzni pa naj bi bili tudi do tujcev in zensk. Odposiljatelji bomb naj bi po vsej verjetnosti izvirali iz meščanskega sloja, imeli pa naj bi visoko izobrazbo.

Analiza priznavalnih pisem je pokazala, da so glavni organizatorji atentatov stari več kot 50 let.

ZADNJA VEST

Vranitzky za oster boj proti teroristom

Nov zakon

DUNAJ - Zvezni kancler Vranitzky je včeraj v zvezi z iskanjem odposiljateljev pisemskih bomb napovedal zakon o krepitvi pristojnosti varnostnih organov v boju proti terorizmu.

Po sestanku z notranjim ministrom Einemom in zastopnikom pravosodnega ministrstva je dejal, da bo vlada parlamentu jeseni predložila zakonski osnutek, ki bo omogočal »veliki prisilskovalni napad«, na novo uredil status glavne price in omogočil povezavo računalniških podatkov. Vse s privoljenjem sodisce.

NOVICA

Jörg Haider proti sporazumu o pridruženem članstvu Slovenije v EU

CELOVEC - Vodja avstrijskih svobodnjakov Jörg Haider je včeraj na tiskovni konferenci v koroski prestolnici poudaril, da so svobodnjaki zunanemu ministru Wolfgangu Schüsslu posredovali zahtevo, naj Avstrija na pogajanjih Evropske unije ne privoli v sporazum o pridruženem članstvu Slovenije v EU, dokler Slovenija ne bo zadovoljivo uredila pravnega statusa tako imenovanih Staroavstrijcev, ki jih v Sloveniji - po Haiderjevem mnenju - danes živi nekaj tisoč. Desničarski populist je novinarjem se dejal, da mora biti Koroska »zlasti pri tem vprašanju pozorna in vztrajna«, svoje zahteve pa naj bi svobodnjaski poslanci v državnem zboru posredovali tudi zunanje-političnemu odboru avstrijskega parlamenta, ki je te dni zasedal v navzočnosti zveznega kanclerja in zunanjega ministra. Haider je se dodal, da je Slovenija »edina država na ozemlju nekdanje Jugoslavije, v kateri so se veljavni sklepi Avnoja«. Z njimi so bile - tako Haider - pripadnikom nemške manjšine v tedanji Jugoslaviji odvzete vse manjšinske pravice. Posledica tega je, da se se danes nekaj tisoč ljudi v Sloveniji, ki se počutijo Staroavstrijce, tega ne upa javno povedati, je se dodal nacionalno usmerjeni vodja avstrijskih svobodnjakov. (I. L.)

AVSTRIJA / DAVČNI SISTEM

Ekološki davek v začetku '96?

Minister Bartenstein optimističen

DUNAJ - Verjetnost, da bo Avstrija kot ena prvih držav članic Evropske unije (EU) uvedla ekološki davek (davek na energijo), je vse večja. To je v pogovoru za avstrijsko radiotelevizijo (ORF) potrdil novi minister za zaščito okolja Martin Bartenstein.

Poudaril je, da ni vedno o tem, da bo Avstrija »ekologizirala svoj davčni sistem«, to pa naj bi se zgodilo čim prej. Kot rok za prve ukrepe je minister omenil 1. januar leta 1996, poudaril pa je, da dodatni dohodki od ekološkega davka ne bodo na voljo za »mase« proračunskih lukenj, temveč za »ofenzivo v korist in zaščito okolja«.

Kot je znano, sta mini-

ster za kmetijstvo Molterer in Bartenstein sele pred kratkim predstavila studijo instituta za raziskovanje gospodarstva, v kateri je navedenih kar osem različic davka na energijo. Oba ministra sta poudarila, da bi lahko Avstrija samostojno uvedla ekološki davek.

Po tej studiji naj bi bili obdavčeni bencin, dizelsko gorivo, plin, plinsko olje, premog in elektrika, dohodki od davka pa bi v petih letih znašali skoraj 50 milijard silingov. Z uvedbo davka na energijo bi obcutno razbremenili tudi stroške, največji del dohodkov od novega davka pa bi bil vezan na varčevalne ukrepe pri porabi energije.

Ivan Lukan

SLOVENSKA GIMNAZIJA

Akademija v znamenju šolskih uspehov in obletnic

IVAN LUKAN

CELOVEC - Letosnja tradicionalna slovska akademija Zvezne in Zvezne realne gimnazije za Slovence v Celovcu v nedeljo popoldne v domu sindikatov v Celovcu je potekala v znamenju doseženih šolskih uspehov, zaradi spominskega leta 1995 pa tudi v znamenju 50-letnice osvoboditve Avstrije in 40-letnice podpisa avstrijske državne pogodbe (ADP).

Udeleženci akademije so poudarili tudi povezanost slovenske gimnazije z dvojezičnim podeželjem, saj se dijaki s profesorjskim zborom vsako leto posvetijo eni občini z njemimi kulturno-političnimi organizacijami - letos je bila to občina Bilcovs v Rožu na celu s tamkajšnjim slovenskim prosvetnim društvom.

Ravnatelj gimnazije Reginald Vospersnik je po pozdravu castnih gostov iz koroske politične in solske javnosti ter tudi iz Slovenije opozoril na ne-

katere dosežke solskega leta 1994/95, zlasti prenovi in dograditev solskega poslopja, v katerem ima svoje prostore tudi dvojezična trgovska akademija. Gradnja bo letos poleti končana, tako da se bodo dijaki obeh sol jeseni vselili v docela obnovljeno, dograjeno in na novo opremljeno solo.

Kljub velikim oviram pri prenovi in dograjevanju sole naložba znaša skoraj 40 milijonov silingov) pa je Slovenska gimnazija tudi v preteklem solskem letu razvijala vsestranske dejavnosti na koroski, avstrijski in mednarodni ravni, je poudaril Vospersnik. Navedel je stike s trgovsko akademijo v Velikovcu, skupni projektni teden z gimnazijo na Ravnah v Sloveniji, v gosteh so bili dijaki (luzijski Srbi) srednje sole iz Budysina v Nemčiji, dijaki Slovenske gimnazije pa so se udeležili več mednarodnih prireditvev, npr.

dijaškega srečanja v Bonnu ter Evrosole '95 v Trstu in Gorici. Vrnili so tudi obisk dijakov iz Celjabsinske in potovali v Rusijo, udeležili pa so se tudi jezikovnega tedna srednjeholcev v južni Franciji. Tudi na gimnaziji so bili pod drobnogledom različnih uglednih obiskovalcev, solo je obiskala tudi delegacija japonskih pedagogov iz Tokia.

Ravnatelj je opozoril tudi na lepe uspehe dijakinj in dijakov Slovenske gimnazije na nacionalnih in mednarodnih natečajih in prireditvah ter na

sportnem področju.

Nadvse pozitivno bilanco gimnazije, h kateri so prispevali profesorski zbor, dijak in dijakinja ter starši, pa je Vospersnik sklenil s podatkom, da je z letosnjo, 33. maturo Slovensko gimnazijo končalo že 1247 absolventk in absolventov.

V imenu SPD Bilcovs je udeležence pozdravil predsednik Rupert Gasser, ki je govoril predvsem o tesni povezanosti Bilcovsa s Slovensko gimnazijo in pri tem poudaril, da je lepo stvelilo maturantk in maturantov dala prav dvojezična občina Bilcovs.

Kulturni ustvarjalci bilcovskega kulturnega društva pa so - poleg pevskih zborov, instrumentalnih in recitatorskih skupin ter instrumentalno-vokalne skupine profesorjev - bistveno prispevali k uspešnemu poteku letosnje akademije, v okviru katere je bila na sporedu tudi krstna uprizoritev muzikla Prižgimo luc.

EU/AVSTRIJA

Opozorilno pismo

BRUSELJ - Financni ministri Evropske unije so včeraj Avstrijo pisno opozorili, da trenutno ne izpolnjuje meril, ki so potrebna za uvedbo skupnega evropskega denarnega sistema. V pismu finančni ministri EU kritizirajo zlasti proračunsko politiko avstrijske države.

Pristojni avstrijski minister Staribacher je na opozorilo iz Bruslja takoj odgovoril. Sporocil je, da vlada že uresničuje program za znižanje dolgov. Ze v letu 1995 naj bi bil proračunski primanjkljaj manjši kot sto milijonov silingov.

UNIVERZE

Rdečo-zelena koalicija za krmilom

DUNAJ - Volitve vodstva avstrijskega studentskega zastopstva so prinesle presenečenje. 23-letna Agnes Berlakovich je prva zenska, izvoljena po letu 1945.

Kandidatka iz vrst Zvezne socialističnih studentk in studentov Avstrije (VSStÖ) je v centralnem odboru studentskega parlamenta zbrala 36 od skupaj 64 veljavnih glasov. Tudi mesto namestnika predsednice je v rokah zenske, in sicer 23-letne Michaela Sivič, ki v visokosolski zvezi zastopa zeleno-alternativni tabor. Izid volitev pomeni, da je krmilo prevzela rdečo-zelena koalicija in da se je hkrati končala dolgoletna vladavina konservativne Akcijske skupnosti. (I. L.)

INTERVJU

Violinist Črtomir Šiškovič o svojih vse številnejših obveznostih, o načrtih o Trstu in Glasbeni matici

JOZE KOREN

Nasega priznanega violinskega virtuoz Črtomira Šiskoviča ni lahko dobiti za pogovor. Ne zato, ker na pogovor ne bi bil pripravljen, pač pa preprosto zato, ker je njegov čas zaradi številnih koncertantnih

obveznosti zelo omejen in se na svojem trzaskem domu bolj redko zadržuje. No, tokrat sva se le ujela, pa čeprav je bil z eno nogo še na poti v Ljubljano, pred izidom tega pogovora pa je imel s Tartini kvartetom že dva nastopa v Slazburgu (1. in 3. junija), 7. t.m. je v Ljubljani izvajal dve skladbi za dve violini in klavir za »noč slovenskih skladateljev« v Slovenski filharmoniji z neposrednim radijskim prenosom, 8. junija je gostoval v Celju z Arva Paerta Dvojnim koncertom za dve violini in Uroša Kreka Koncertom za violino. V Trstu pa je nastopil prejšnji ponedeljek, ko je v cerkvi Sv. Antona kot solist igral z deželnim komornim orkestrom.

Zakaj se ti tako mudi v Ljubljano? S tem vprašanjem se je začel najin pogovor o njegovih umetniskih krizarjenjih po Evropi.

»Zato, ker sem ze od lanskega septembra član ljubljanskega Tartini kvarteta.« je začel Črt svojo pripoved in z zatrditvijo, da je to bil v zadnjem času zanj najpomembnejši dogodek, in s tem samo se potrdil svojo navezanost na slovenski glasbeni svet, čeprav je zdaj že kar nekaj let pogodbeno vezan na Parmo, kjer je koncertni mojster tamkajšnega operno-simfoničnega orkestra.

Tartini kvartet deluje sicer že kakih deset let, lani pa jim je zmanjkal prvi violinist in povabili so mene, da ga nadomestim. Ostali trije člani kvarteta so drugi violinist Romeo Brucker, po rodu z Reke, ki pa stalno živi v Ljubljani, violinist Aleksander Milosev, cistokrvni jugoslovanski mešanec, in pa celist Milos Mlejnik. Zdaj hodim redno na vaje v Ljubljano, kar mi omogoča tudi omejitev mojih obveznosti v Parmi na deset dni mesečno. Moram reči, da smo se hitro in dobro ujeli. S kvartetom sem prvič nastopil na koncertih v Mariboru in Salzburgu, potem smo bili na turneji po Spaniji, pa spet v Ljubljani za ciklus mesečnih koncertov v Slovenski filharmoniji. Ti koncerti naj bi bili poslej vsako leto, nanje pa bi vedno povabili tudi kaksnega uglednega mednarodnega umet-

nika. Tako je z nami že koncertirala svetovno priznana slovenska flautistka Irena Grafenauer, za prihodnje leto pa sem povabil violinista Gullija in njegovo zeno - pianistko. Vabilo sta rade volje sprejela. Izvajala bosta Chaussanov Duo za violino in klavir s kvartetom.

Vskočil sem z omembo koncertne sezone Glasbene matice 1995/96, seveda z mislijo na Tartini kvartet. »Zakaj ne, če se bo mogoče pravčasno dogovoriti in če...« je odgovoril in tisti čez se je seveda nanašal na situacijo na Glasbeni matici in na njene finančne in ne le finančne stiske.

Po tem »intermezzu« sva se vrnila k njegovim koncertantni dejavnosti.

»Predvsem sem lani posnel ploščo Kojevih violinskih skladb za družbo Stradivarius. Ploščo smo s sodelovanjem prof. Merkuja in s koncertom predstavili v avditoriju muzeja Revoltella. Kot solist sem s parmskim orkestrom izvajal Haydnovo Simfonijo concertante v raznih italijanskih mestih z dirigentom Franom Brueggemom, v Ljubljani pa z orkestrom Slovenske filharmonije z dirigentom Urošem Lajovcem. Oktobra sem v Parizu izvajal sodobno glasbo v Boulezovi dvorani v komornem sestavu iz Parme na festivalu sodobne glasbe, s katero smo nastopili tudi v Madridu in se prej v New Yorku, letos oktobra pa bomo sli v Boston. Imel sem tudi vrsto solističnih recitalov po Italiji, v začetku letošnjega maja pa sem gostoval v SanktPeterburgu v Rusiji, kjer sem z domačim orke-

strom v veliki filharmonični dvorani izvajal Sponrov Koncert, v mali dvorani filharmonije pa Schnittkejev Dvojni koncert za dve violini in orkester in Arva Pärta Dvojni koncert za dve violini in orkester Tabula rasa. Koncert je bil tudi posnet za gramofonsko družbo Melodia.«

Po tem stresanju datumov in programov za nazaj, se kaj o prihodnjih bližnjih nastopih. Kot rečeno, so medtem že mimo koncerti v Salzburgu pa v Ljubljani in Celju, kaj pa zdaj?

»S Tartini kvartetom pripravljamo zdaj koncert v Reggio Emilii. Sredi avgusta me bo koncertantna pot vodila za 15 dni v francosko Normandijo kot solista s Komornim orkestrom iz Kölna, septembra bom v Mariboru na festivalu Komorne glasbe s kvartetom in

kot solist, 1. oktobra imam na programu nastop na ljubljanskem radiu za evropski prenos koncertne sezone. Kar se mene tiče, bom vedno rad pomagal tudi z nastopom brez honorarja, kakor sem po potrebi že doslej. Ob tem pa me le preseneca, da se za financiranje koncertne sezone ne najdejo sponzorji med samo slovensko majo. Upam si trditi, da gre za kulturno mlačnost. V Parmi je na primer sponzorstvo normalen pojav.«

Povedati pa moram še, da pripravljamo s Tartini kvartetom snemanje vseh 18 Donizettijevih kvartetov za družbo Naxos. Snemali bomo v Budimpešti, datum pa se ni določil. To bo prvič, da bo izvedenih vseh 18 Donizettijevih kvartetov. In se to: za prihodnje leto imamo dogovorjeno gostovanje s Tartini kvartetom v Rusiji.«

Tako sva z nastevanjem prisla do kraja, toda stari pregovor pravi, da »jezik udarja tja, kjer zob boli«, in tako sva seveda pogovor sklenila pri naši Glasbeni matici, pri instituciji torej, kjer je Črt Šiskovič v razredu prof. Kjudra prvič vzel v roke cetrinsko violino in se prvič zagledal v tiste čudne znake na notnem papirju.

»Priznam, prav nesrečen, žalosten sem zaradi razmer, v katerih se je znašla Glasbena matica s svojo solo, ustanova neprecenljivega pedagoškega in kulturnega pomena ne le za naslo manjšino, pač pa za vso slovensko skupnost in za trzaski glasbeni svet. Res ne vem, kako lahko pedagogi na maticni soli se vzdržijo in delajo v takih pogojih, da so po več mesecev brez dohodkov. Mislim, da bi lepšega dokaza navezanosti na GM in profesionalne odgovornosti ne mogli dati. Zato sem solidaren z njimi v upanju, da se bodo stvari vendarle lahko v kratkem uredile tako, da bosta Italija kot prva dolžnica in tudi Slovenija v okviru svojih ustavnih obveznosti do manjšine, zagotovili redna finančna sredstva in druge pogoje za nemoteno delovanje matice in njene sole. Zadeva je namreč že kar skandalozna za odnos do tako pomembne kulturne in vzgojne institucije. Vem, da so tudi težave s koncertno sezono. Kar se mene tiče, bom vedno rad pomagal tudi z nastopom brez honorarja, kakor sem po potrebi že doslej. Ob tem pa me le preseneca, da se za financiranje koncertne sezone ne najdejo sponzorji med samo slovensko majo. Upam si trditi, da gre za kulturno mlačnost. V Parmi je na primer sponzorstvo normalen pojav.«

Tak je Črt Šiskovič, koncertant na evropskih in izvenevropskih relacijah, navezan na italijanski in zasidran v slovenskem glasbenem svetu, custveno priklenjen na Trst in naslo Glasbeno matico, zibelko njegovega glasbenega vzpona v sfere zvočne umetnosti.

GLASBA

Dober začetek tržaških Poletnih koncertov

LUISA ANTONI

Prejšnji ponedeljek so se pričeli Poletni koncerti, ki jih prireja Obcinsko gledališče Verdi v sodelovanju z zavarovalno družbo Assicurazioni Generali. Lani so v tem nizu glasbenih večerov pripravili zelo zanimive koncerte. Tudi letos so organizatorji usmerili manifestacijo predvsem v predstavitev klavirskega repertoarja; z razliko od lanskega leta, ko je bila pozornost namenjena klavirskim duom, so letos na sporedu tudi solistični klavirski večeri. Vsekakor pa sta v letošnji prireditvi zopet prisotna ukrajinska pianista Juri in Olga Cerbakov, ki sta lani predstavila pravi koncertni dogodek na izredno visoki kakovostni ravni.

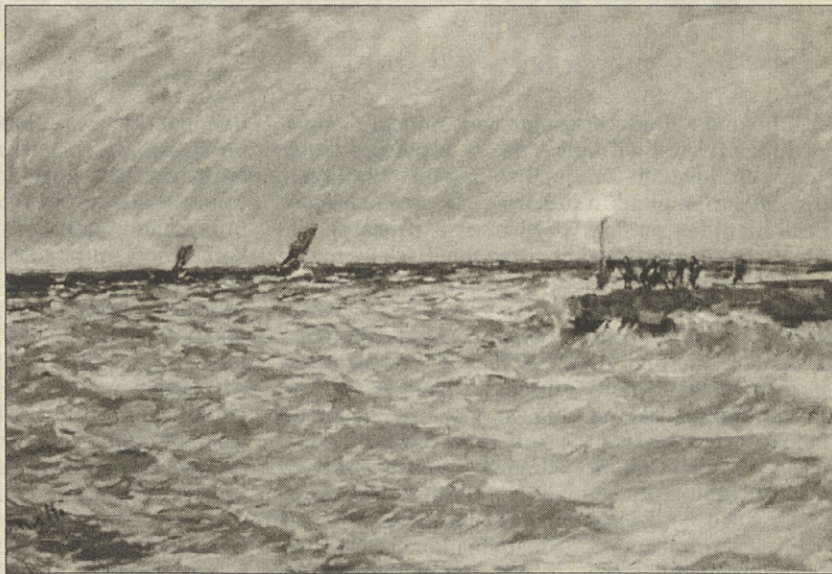
Na otvoritvenem koncertu se je v koncertni dvorani tržaškega muzeja Ravoltella predstavil klavirski duo, ki ga sestavljata Christopher Huges in Eriko Niwano. Oba glasbenika sta dopolnila svojo klavirsko pripravo na londonskem Royal College of Music; kot klavirski duo pa

sta prejela prvo nagrado na Mednarodnem tekmovanju "Roma 1994". Na trzaskem koncertu je duo predstavil zahteven spored, ki se je pričel z Ravelovo "La valse"; nato pa sta pianista prepričljivo odigrala Fantaisie Suite op. 5 ruskega skladatelja Sergeja Rahmaninova. Tu sta izvajalca postavila v ospredje skoraj romantični prizvok skladbe in pa istčasno pricarala prijetne timbrične nianse. V sledenci Paquesovi skladbi pa je klavirski duo preko zelo skladnega skupnega podajanja udeležil zelo kakovostno izvedbo; v tritavčnem delu sta izvajalca ponudila občinstvu igranje, v katerem so glasbene prvne postale gonilna moc. Prvi del koncerta so sklenile "Variacije na Paganinijevo temo" Witolda Lutoslavskega. Klavirski duo se je, po predstavitvi originalne teme, podal v tehnično brezhibno izvedbo zahtevnih variacij.

Tudi drugi del sporeda je bil v celoti posvečen ustvarjalnosti

našega stoletja. Najprej je bil na vrsti Stravinski s svojimi tremi stavki dela "Petruska"; v skoraj kontrapunktičnem prepletanju klavirskih partov sta izvajalca uspešno odigrala tudi zapletene ritmične zgradbe. V "Amenu du desir" Olivierja Messiaena pa sta izvajalca stopila v intimnost glasbenikovega sveta. Sodobna skladba je sicer potekala v nasledici nasprotujočih delov, v katerih pa sta se Christopher Huges in Eriko Niwano očitno dobro znašla. Koncert sta glasbenika zaključila s "Fantazijo na Gershwinovo opero Porgy and Bess", ki jo je napisal American Percy Grainger. V tem delu pa je bil razviden lahkotnejši značaj glasbe; prav tega sta pianista prezrla in ponudila občinstvu preresno podajanje, ki je delu odvzelo vso lahkotnost. Uspešni koncert pa je občinstvo pravilno nagradilo z dolgotrajnim ploskanjem; izvajalca pa sta se odzvala kar z dvojnimi dodatkom programu.

Štirinajst likovnikov in njihovo ustvarjalno srečanje z morjem

Trst in morje sta seveda neločljivo vezana, zato so morju namenili že vrsto najrazličnejših kulturnih pobud. Tokrat so se z morjem spopadli likovniki, ki trenutno razstavljajo svoja »morska« dela v trzaski galeriji Rettori Tribbio 2. Razstava bo odprta do konca meseca. Gre za skupinsko razstavo, na kateri sodelujejo Ottavio Bomben, Gianni Brumatti (na sliki njegova Nevihta), Redy Casarsa, Renzo Codognotto, Romano Conversano, Edoardo Devetta, Marcello Di Tomaso, Giovanni Duiz, Fulvio Monai, nello Pacchietto, Ireneo Ravalico, Livio Rosignano, Marino Sormani in Nicola Sponza.

NA KRATKO

Državlјanska vzgoja v ČZK

LJUBLJANA - Zadnja številka Casopisa za kritiko znanosti prinaša članke, ki problematizirajo solsko (državlјansko) vzgojo mladih. Slovenska sola je bila namreč vselej usmerjena v reproduciranje ideološko pokornih množic, postsocialistične razmere pa jo postavljajo pred nalogo usposabljanja mladih za participiranje v demokratičnih institucijah. Tako moralna vzgoja kot izbirni predmet dviguje veliko prahu v javnosti in medijev, saj naj bi omogočala širjenje konfesionalne politike v solski prostor. Z različnih zornih kotov o vzgojni funkciji razmislijo M. Milharčič Hladnik, D. Strajn, M. Simenc, D. Zadnikar, Z. Kanduc, M. Peček, B. Novak in J. Justin. (A. P.)

Umrli Charles Bennett

LOS ANGELES (Reuters) - V četrtek je v starosti 95 let umrl najstarejši izmed dejavnih scenaristov v Hollywoodu Charles Bennett. Svojo kariero je začel kot sodelavec A. Hitchcocka (Izsiljevanje, Mož, ki je preveč vedel, 39 stopnic, Rudniki kralja Solomona). V zadnjem času je delal več za televizijo (Divji Divji Zahod in Potovanje na dno morja). Marca ga je ameriško Združenje scenaristov nagradilo za življenjsko delo.

Kralji ulice na ulicah

LJUBLJANA - Po ulicnem plakatiranju bo danes ob 10. uri na izbranih ljubljanskih lokacijah (Copova, Presernov trg, Ribji rg) v okviru akcije Kralji ulice (Urbanaria) stekel »nastop« izbranih uličnih protagonistov. Po uradnem podpisu pogodbe za sodelovanje v enodnevem projektu bodo protagonisti stopili v vloge živih, aktivnih »monumentov« na ulicah; pripravljeni bodo na aktivno komunikacijo z mimoidočimi, svetovanje ipd. (P. A. R. A. S. I. T. E. Muzej sodobne umetnosti poziva vse mimoidoče k aktivnemu sodelovanju v umetniški akciji). (V. U.)

Obisk predstavnice Britanske kraljeve družbe

LJUBLJANA - Podpredsednica The Royal Society dr. Anne McLaren je včeraj obiskala Slovensko akademijo znanosti in umetnosti. Sprejeli so jo: podpredsednik SAZU Robert Blinc, tajnik III. razreda Lojze Vodovnik, tajnica VI. razreda Lidija Andolsek-Jeras in akad. Miroslav Brzin. Ob tej priložnosti je prejela diplomu dopisne članice SAZU. Pogovarjali so se o sodelovanju med akademijama v prihodnje. PR

Festivala židovske kulture

BERLIN, VARŠAVA (dpa) - V nedeljo so v Berlinu odprli prvi mednarodni židovski filmski festival z naslovom 50 let po osvoboditvi - Živeti s Shoahom - V drugi generaciji. Na festivalu prikazujejo filme, ki tematizirajo posledice travmatične izkušnje druge svetovne vojne, kakor jih občutijo otroci njenih žrtv. Potekal bo do 24. junija. Istega dne se je v Varšavi začel že peti enotedenski festival židovske kulture, ki ponuja 50 prireditve s področja gledališča, glasbe, likovne umetnosti in filma. Organizatorji se vsakic spomnijo nekoč cvetoče židovske skupnosti na Poljskem in tega, da je bila prav ta dežela z Auschwitzem največje morišče Židov.

Nova številka revije AB

LJUBLJANA - Izšla je nova številka revije Arhitektov bilten, ki odpira novo poglavje v petindvajsetletni zgodovini te revije. Novi glavni in odgovorni urednik je Miha Dešman, ki je pritegnil nove, mlajše sodelavce, med drugim tudi grafične oblikovalce, ki so poskrbeli za popolnoma prenovljeno podobo revije. Vsebinski premik je v tem, da se nameravajo ponovno posvetiti sklopom vprašanj aktualne problematike v arhitekturi devetdesetih, s poudarkom na teoretični podlagi arhitekturnih razmišljanj. (M.V.)

GLEDALIŠČE / ZAKLJUČEK MEDNARODNEGA FESTIVALA LUTKE '95

»Mami, domov grem!«

LJUBLJANA - Predvčerajšnjim se je končal mednarodni lutkarski festival Lutke '95, ki je potekal teden dni po vsej Sloveniji. Zaključil se je s podelitvijo nagrade Mali princ mladim lutkarjem, ki se ukvarjajo z lutkami manj kot pet let. V ozi izbor je prislo pet bistveno različnih predstav kot odraz novih iskanj današnjega lutkarstva.

Segajo od čistih lutkarskih, kot je na primer švedska predstava **Maud Plese** ali poljski **Zajcki**, do kombinacij lutk in igralcev v poljski predstavi **Gianni, Jan, John, Juan...**, kjer v lutke spremenjene igralceve dlani v omarastem odru karikirajo življenske situacije nekega Janeza v kabaretu igralcev, do **Spoonriverse antologije** čeških alternativcev, ki so se pred leti uprli češki lutkovni tradiciji in obrnili lutki hrbet. Grob odnos do marionet iz sveta mrtvih prebivalcev Spoonriverja je

verjetno aktualna lutkarska reakcija na današnjo invazijo Amerikancev v Prago. V ozi izbor je prišla tudi izvrstna bolgarska dramska predstava **Plasc**, ki živi dejansko mimo lutke. Malega princa je mednarodna komisija, ki ji je predsedoval Roman Paska, dodelila Spoonriverški antologiji, ki odpira lutkarski dialog naprav ZDA, kjer so po mnenju gospoda Paske in ne samo njega, sablonske predstave lepega zamrznile lutkarsko resnico. Ne glede na nagrado spada med vesele

GLEDALIŠČE / POGOVOR Z ZUPANČIČEVO NAGRAJENKO DRAGO POTOČNJAK

Izpovedovanje resnice skozi humor

LJUBLJANA - Igralka Draga Potočnjak je pred kratkim prejela Zupančičevo nagrado mesta občine Ljubljana za delo z begunci v okviru projekta **Pregnanci**, ki ga je začela ob izbruhu vojne v bivši Jugoslaviji. Ob njeni neizcrpni energiji in vsestranski angažiranosti so zacele predstave gledališke skupine **Nepopravljivih optimistov**, ki govorijo o vojnih grozotah in življenju v pregnanstvu, odmevati v javnosti.

Kaj vas je vodilo in zavezalo k delu z begunci?

Pred kratkim sem rekla, da me Bosna boli, noč in dan boli. Ne gre samo za Bosno, ampak gre za kompleten odnos do sveta, ki se je začel spreminjati konec 80-ih let, radikalno pa se je postavil na glavo z junjsko vojno v Sloveniji. Nekatere vrednote, ki so do takrat obstajale ali pa so se kazale le kot privid, so se sublimirale v nekaj, cesar ne morem sprejeti ali pa so enostavno izginile. Cinizma ne maram in tudi pretirane distance ne. Ne pristajam na nojevsko pozicijo te t.i. demokratične, nove Evrope, prav tako ne sprejemam njene ponižave in z lažjo prežrte resignacije, ki jo kaže do Bosne, ko nagraduje Kusturico in njegovo tezo "da so vojne na Balkanu naravni pojav". In zaradi taksnih stvari in zaradi jeze, ki raste iz tega, delam to, kar delam.

Verjetno je bilo vaše begunsko gledališče v začetku predvsem terapevtsko sredstvo in se je sele scasoma s svojo sporočilnostjo pribilo tudi v širšo javnost.

Maja 1992 sem šla k beguncem in sicer le zato, da bi bila z njimi in smo se sli gledališče le zato, da so nekaj delali in prek tega iskali potrditev v tem novem prostoru, v katerega so se zatekli in v katerem so bili zaprti. To je bilo neke vrste psihosocialno delo, bolj kot kaj

drugega. Namreč polovico časa smo porabili zato, da smo se pogovarjali, oziroma da so lahko govorili o sebi nekemu, ki jih je poslušal. In kasneje je iz tega samo od sebe začelo rasti nekaj več. Ves čas sem hotela stran, pa nisem mogla, tudi zato, ker je to druženje drugačno in veliko bolj zavezujoče. Svet, ki ga živim z begunci, je precej drugačen od sveta, ki ga živim drugače in prav zato bi bilo pravzaprav zame nemogoče ne reflektirati tega naprej. Pač skozi gledališče, ker je gledališče moj medij in je že v zasnovi precej drugačen svet od realnosti, ki jo na nek način odseva, po drugi stran pa jo na novo in drugače vzpostavlja. Trudim se, da bi našla povezavo med tema dvema svetovoma, ki sta tako dalec od sveta realnosti in vsakdana. Tako daleč, obenem pa izhajata iz njega, ga analizirata, gledata nanj z drugačnimi, svojimi očmi, uporabljata svoje besede in ga prerasčata. Pravzaprav je vse to, kar delam in bom delala se nekaj časa, iskanje ravnovesja med tema dvema svetovoma. To je zame in za te ljudi, s katerimi delam, pravzaprav velik izziv.

Kdo so clani vaše skupine? Gre za ljudi z drugačno mentaliteto in temperamentom, ki prihajajo iz drugačnega kulturega okolja. V cem se - kar se tiče igranja - razlikujejo od slovenskih stanovskih kolegov?

ki so se znasli navadno v nepravem času na nepravem kraju. Zato smo slišali tako pogosto tisto nesrečno zahtevo: »Mami, domov grem!« iz seveda prenapolnjene dvorane. Zal mi ni jasno, zakaj je naše ljubljansko lutkovno gledališče s svojim prestevilnim igralskim ansamblom tako sramežljivo skrillo svojo priznano uspešnico **Sapramisko**, ki je zrasla mimo velikih imen in pretenzij in je njenih 400 ponovitev omogočilo gostovanje po vsem svetu. Zdi se, da gledališče na Krekovem trgu že dolgo tiho ubira pot pravega otroškega gledališča in nadomešča nekdanje Mladinsko gledališče. Novih Sapramisk ni več, ker ni več lutkovnih delavnic.

Eka Vogeltnik

Begunci preveč radi in veliko odhajajo (Foto: B. P./BOBO)

To je moja četrta skupina, saj delam že četrto leto. Večinoma delam z ljudmi od 13.-14. do 20. leta. Prva predstava "Sretno doba, kad si dijete" je bila l. 1992 v maju, že avgusta pa je skupina razpadla, ker so sli vsi v Anglijo. Tisti, ki imajo kakršnokoli možnost, gredo naprej. Z mnogimi imam se stike. To je tako močna duhovna povezanost, da je nemogoče, da ne bi pustila sledi. Samo pri zadnji predstavi - Do di makar sebi, ako ne mas drugom - smo iskali igralce. Drugace pa prihajajo sami in moram reči, da je izredno lepo z njimi delati, ker so zelo talentirani.

O sebi govorijo ne le veliko bolj odprto, ampak tudi na precej drugačen, bolj sproščen način, kot mi. Skozi humor izpovedujejo največjo resnico o sebi, ki običajno dobi sirs pomen, saj ne izpovedujejo le lastne travme. Takšen način komuniciranja mi je blizu.

Kako predstave nastajajo in na kakšen način prenasate grozote resnično doživete vojne v gledališče?

Razen prve predstave sem tekste večinoma pisala sama ob pomoči mladega, zelo sposobnega velikega pesnika Igorja Serdareviča, ki pa se je pred tremi meseci iselil v Kanado. Pravzaprav je glavno vprašanje, ko se pripravlja nova predstava, na kak način se stvari lotiti, da bi prišla do ljudi in da bi jih pritegnila, a ne le zato, ker je to zgodba o Bosni. Prišli smo do tega, da moramo na nek način tudi mi ustvariti distan-

co, tako kot jo je svet do nas/njih. Zdi se nam, da je to možno samo se s komedijo, mogoče v disciplini nadrealistov, govoriti v tem času na tem kraju o teh stvarih. Sedaj se bomo lotili večev o Fatimi in Hasu. Mislim, da je razlaganje kakršnihkoli velikih in znanih resnic odvec. Potrebno je le najti pravi način, da se jih sploh se izpoveduje. Prihaja čas, ko tudi beseda ne bo imela nobenega pomena in potem bomo nehali delati. Upam pa, da že prej. Ker si želim le to, da jih pospremim na vlak in jim zaželim srečno pot nazaj domov. In mirna Bosna.

Kaksen je odziv občinstva na vaše predstave?

Do sedaj smo imeli deset predstav, dve v begunskih centrih in osem v KUD France Preseren. Odziv je bil zelo močan na obeh straneh. Ko igramo v Ljubljani, se vedno znova potrjuje, da smo stvari prav zastavili, saj je odziv tak, kot smo hoteli. V centrih pa je presenetljivo to, da je tako natančno zapisana cela zadeva. Oni ne morejo kaj, da ne bi reagirali na vsak stavek. Do konca, popolnoma se identificirajo in gledajo skoraj tako kot otroci. Predstave so zelo burne in glasne, ker prihajajo iz drugačnega okolja in so navajeni veliko bolj posegati v stvari. Pravzaprav razsirjajo tekst. Sicer pa gledajo na nek način zelo črno - belo in se vedno postavijo na stran tistega, ki je pravičen in nosi neko resnico-sporočilo. To je pravi »teater«.

Andreja Paljevč

IZŠLO JE

Zlata Vokač: Prvo potovanje mačka Čunje

Izdala in zalozila Zalozba Aristej, Sentilj 1995, ilustracije Mirna Pavlovce, trda vezava, 209 str. 14 x 21,5 cm.

Učeni maček Čunja je poznan kot spremljevalec dobre carovnice Cope v pisateljicini prejšnji knjigi Vesele zgodbe o vampirjih, sicer pa gre za nezakonskega sina znanega Obutegega mačka. Tokrat se razmislijo junak odpravi na potovanje v deželo pravljic, kjer srečuje junake iz evropske tradicije (Sneguljico in sedem palčkov, tri prasičke, Rdečo kapico, gospo Pehtro, Trmuljico, sedem kozlickov) in se z njimi pogovarja o pomenu teh pravljic. Zlata Vokač, izredni poznavalki evropske ezoterične tradicije, predvsem Kabale, je uspelo na izviren in duhovit način približati svet pravljic skozi arhetipsko psihologijo. Zal zaradi njene smrti, drugega potovanja mačka Čunje, ki naj bi se odpravil v svet Andersenovih pravljic, ne bomo docakali. (A. P.)

Boris Pahor: Slovenska svatba

Dnevniški zapiski, Zalozba Obzorja Maribor, opremil Viktor Sest, natisnilo GZP Mariborski tisk, 1995, naklada 500 izvodov, trda vezava, 526 strani, 13x20, 5 cm.

Najnovejša knjiga trzaskega pisatelja Borisa Pahorja je nadaljevanje zapiskov, ki so izšli pod naslovom Napoved nove plovbe 1992. leta. V Slovenski svatbi so objavljeni dnevniški zapiski od 18. januarja 1990 do 5. oktobra 1992, ki jih je pisal za revijo Zaliv od leta 1966 do 1991. Pahor je z zapiski nadaljeval za to knjigo, in sicer do evropskega priznanja slovenske države, kar je po avtorjevih besedah nekako logično spadalo v tisto končno fazo, ki jo je nakazovala Napoved nove plovbe. Nato se je oddelil, da jih bo nadaljeval do sprejetja slovenske države v Združene narode, »kar bi zapiskom upravičilo naslov Slovenska svatba, katero mi je nekoč z grenkimi občutki kot o izjalovljeni sanji v nekem pismu omenjal prijatelj Kocbek«. Vendar se zapiski končujejo se kasneje, saj je avtor zlel v knjigi strniti se nekaj vtisov, denimo z obiska Argentine. Pahor nam je tako spet dal delo, v katerem na literaren način opisuje svoje poglede na slovensko politiko. Tudi s temi zapiski je skušal zbuditi zanimanje za mediteranski svet in izraziti svojo zaskrbljenost nad usodo Slovencev, ki živijo zunaj meja matične domovine. (J. S.)

ŠPANIJA / ETA OBVESTILA POLICIJO O SKORAJŠNJI EKSPLOZIJI

Podtaknjena bomba je ubila pirotehnika

To je že peta letošnja žrtev atentatov separatistov

MADRID - Neki pirotehnik madridske policije je izgubil življenje v eksploziji avtomobila, katerega so teroristi baskovskega separatističnega gibanja ETA namestili peklenjski stroj. Do eksplozije je prišlo včeraj ob 7.15 na Trgu Callao nedaleč od nekega kulturnega centra in dveh veleblagovnic. Obračun bi bil nedvomno še hujski, če ne bi ETA ob 6.45 policije obvestila o prisotnosti peklenjskega stroja v parkiranem avtomobilu, saj so tu številne trgovine in turistične agencije. Na tem trgu je prepovedan avtomobilski promet, tako da je to zelo priljubljeno sprehajališče.

Policija je takoj obkrožila celotno območje in odstranila ljudi iz neposredne bližine sumljivega avtomobila. Policist Jesus Rebollo Garcija se je približeval vozilu, ko je prišlo do strahotne eksplozije.

Nemudoma so ga odpeljali v bolnišnico, kjer je izdihnil takoj, ko so ga sprejeli. Skupaj z njim so v bolnišnico odpeljali še dva policista, ki pa bosta preživela. Zaradi eksplozije so popokale vse šipe ne bližnjih poslopih, tako da je bilo več civilistov lažje ranjenih.

Včerajšnji atentat je že drugi v letosnjem juniju, saj so 8. tega meseca v San Sebastianu težko ranili sefa sodne policije. Od začetka leta pa je v raznih atentatih, ki naj bi jih zagrešila ETA, življenje izgubilo pet oseb, trije policisti, neki vojak in neki politik.

V Angliji naprodaj grozljiv dokumentarec o usmrčitvah

LONDON - Razkasanje zensk v Ruandi in Somaliji, usmrnitev morilcev s plinom v ZDA, obglavljenje zločincev v Savdovi Arabiji in ustrelitev prekupevalcev mamili na Kitajskem: vse to je posneto v pretresljivem dokumentarcu o grozotah smrtnih kazni, ki je od včeraj naprodaj v Londonu in je že povzročil številne polemike.

Dokumentarec *Executions* (Usmrčitve) je zbirka resničnih posnetkov usmrnitev povsod po svetu. Se zlasti pretresljiv je konec dokumentarca: agonija usmrčenega terorista v Libanonu po skrajno površnem procesu. Mladencu zvežejo roke in noge, nato ga krvnik dvakrat ustrelji v trebuh, zatem pa se v obraz. Snemalna kamera se dolgo zaustavi na iznakaženem mladencevem obrazu.

Humanitarna organizacija Amnesty

International je sprva nameravala postati pokrovitelj dokumentarca, pozneje pa si je premislila zaradi pomislekov v zvezi s »senzacionalističnim«
značajem pobude, ki so jo izpeljali pri angleškem filmskem podjetju Still Movement Productions, kjer so včeraj izjavili: »V 55 minutah smo unicili mit »cloveske«
usmrčitve. Film je pretresljiv, ker je ta stvarnost pretresljiva.«

Dokumentarec je prepovedan mladini pod 18. letom, v parlamentu pa je povzročil pravi potres. Predvsem se je znasla v skripnih cenzura: ocitali so ji, kako je sploh mogla dovoliti takemu filmu na trg in omejiti le prve plane agonije libanonskega terorista. Zaradi hudih polemik so se knjižnice W.H.Smith odpovedale prodaji videokasete.

NEMČIJA / CHRISTU VREME NAKLONJENO

Reichstag v novi neobičajni obleki

Do 6. julija bodo s sintetičnim blagom ovili celoten sedež nemškega parlamenta

BERLIN - Po nedeljski prekinitvi zaradi močnega vetra je ameriski arhitekt bolgarskega rodu Christo včeraj v Berlinu uspešno nadaljeval z »ovijanjem«
zgodovinskega sedeža nemškega parlamenta Reichstaga, tako da bo svojo »umetnino«
dokončal do 6. julija. To je vsaj včeraj izjavil njegov predstavnik za tisk, ki je prepričan, da bodo spoštovali predvidene roke. Skupina alpinistov je z vrha poslopja raztegnila dve ponjavi sintetičnega blaga srebrne barve (na sliki AP). Prekrili so zahodni portal z znanim napi-

som »Dem deutschen Volke«
(Nemskemu ljudstvu). Christo in njegova žena Jeanne-Claude sta s strehe nadzirala delo kakih 90 alpinistov in 120 tehnikov. Za ovijanje berlinskega Reichstaga bodo potrebovali približno 100 tisoč kvadratnih mestrov sintetičnega blaga in 15 kilometrov vrvi modre barve, s katero bodo blago pritrdili na pročelje in vse strukture palače.

Med včerajšnjimi radovedneži so zaradi sonca in odsevov srebrnega blaga prvič številni pohvalno ocenili »umetnino«.

BELGIJA / NEVERJETEN SPLET TRAGIČNIH NAKLJUČIJ PO EKSPLOZIJI PLINSKE JEKLENKE V KUHINJI RESTAVRACIJE

V eksploziji na avtocestnem počivališču je pri belgijskem Eynattnu življenje izgubilo 16 ljudi

Med mrtvimi poleg desetih Belgijcev še štirčlanska nemška družina in šoferja iz Velike Britanije in Hrvaške

EYNATTEN (BELGIJA) - V nedeljski eksploziji na avtocestnem počivališču pri belgijskem Eynattnu nedaleč od nemške meje je življenje izgubilo 16 oseb, med številnimi ranjenimi pa so trije v kritičnem stanju. Policija je sporočila, da je med mrtvimi deset belgijskih državljanov, štirčlanska družina iz Nemčije in dva šoferja tovornjakov, eden iz Velike Britanije, drugi pa iz Hrvaške. Trupla so odpeljali v Liege, kjer jih bodo poskušali identificirati.

Natančni vzroki strahotne eksplozije se niso znani. Gasilci pa so potrdili trditve očitancev in preživeli, da je do eksplozije prišlo v kuhinji restavracije počivališča in ne na bližnji bencinski postaji. Gasilci so namreč ugotovili, da so podzemski rezervoarji bencina in dizelskega goriva nedotaknjeni, razneslo je le črpalke za gorivo. Navsezadnje je najprej razneslo restavracijo, ki se je se-

sula, kot da bi bila iz lepenke. Plameni so se seveda razširili tudi na parkirane avtomobile in tovornjake, tako da se je počivališče v nekaj minutah spremenilo v pravi ognjeni pekel. Da je eksplozijo morda povzročila plinska jeklenka v restavracijski kuhinji, je potrdil tudi zupan Bruno Fagnoul. Zakaj, pa mora ugotoviti preiskava. Vsekakor pa je bila eksplozija do skrajnosti atipična, ker so se po mnenju strokovnjakov plameni prehitro razširili, če je res bila vsega kriva le navadna jeklenka. Sirijo se že govorice, da je bila jeklenka le neke vrste naključni detonator in da je razneslo se kaj drugega. Preiskovalci bodo torej imeli kar precej dela, ker morajo obenem potrditi ali pa zanikati, da je po eksploziji prišlo tudi do ekološkega onesnaženja. Ugotoviti morajo namreč, kaj so sploh prevzali tovornjaki, ki so zgoreli na parkirišču počivališča. Ta je na-

mreč na avtocesti Liege-Aachen. Številni šoferji pa so s svojimi težkimi vozili prav tu čakali na polnoč, tako da bi lahko po koncu nedeljske zapore za tovorni promet nadaljevali z voznjo.

Ranjenec so takoj po eksploziji z resilci in helikopterji odpeljali v najbližje belgijske in nemške bolnišnice, in sicer na oddelke za opekline. Med prvimi reševalci so bili nekateri šoferji, ki so se oddaljili od restavracije in niso sli kot večina počivat v svoje tovornjake. Njihova pričevanja so bila srhljiva. Ljudje so klicali na pomoč, na parkirišču pa je prihajalo do prave verižne reakcije, saj je drug za drugim raznasalo rezervuarje parkiranih vozil. Gasilci so delali skoraj vso noč (na sliki AP), da so z zerjavi odstranili težka vozila in pregledali porušeno restavracijo. Prizorišče strahotne eksplozije si je ogledal tudi belgijski kralj Albert, ki je poskušal tolaziti svoje žrtev.

RUSIJA / ČERNOMIRDIN PREVZEL POBUDO

Osvobojeni in novi talci

BUDJONOVSK - Čečenski uporniki, ki so pet dni zadrževali tisoč talcev v bolnišnici v Budjonovsku, so včeraj ob dveh popoldne v šestih avtobusih zapustili mesto. S seboj so kot zascito pred morebitno pastjo vzeli medicinsko osebje, ruske novinarje in civiliste. V konvoju je bil tudi tovornjak hladilnik s trupli teroristov, ki so padli v boju s specialci.

Predsednik ruske vlade Viktor Cernomirdin, ki se je neposredno pogajal z voditeljem upornikov Samilom Basajevom, je Čečenom obljubil prost prehod do njihove domovine, če izpustijo talce. Teroristi pa Rusom niso zaupali, zato so nekaj talcev vzeli s seboj. Cernomirdin je vztrajal pri tem, da lahko Čecene spremljajo le prostovoljci.

»Niti ena oseba ne sme

oditi proti svoji volji.« je dejal. Ob odhodu ni bilo mogoče videti, ali je bilo res tako, saj so bila okna avtobusov zakrita s težkimi rjavimi zavesami. Le za trenutek se je ena od njih rahlo razgnila in pokazala se je roka nekega talca, ki je s prstoma oblikoval V - znak zmage. Ko so v daljavi izginila se zadnja od številnih spremljevalnih policijskih vozil, se je iz bolniške zgradbe pri-

kazalo več sto talcev.

»Za sabo imamo pet dni groze,« je dejal eden od njih, ki se je opiral na sotrpina. Neka deklica je med talci zagledala očeta in začela divje klicati: »Papa, papa!« Morali so jo zadržati. Odhod avtobusa je le delno umiril živčno napetost, ki je pet dni in noči vladala pred trinadstropno bolnišnico. Pri temperaturi nad stiri deset stopinj Celzija so jo ruski specialci kar dvakrat skušali zavzeti, toda Basajeva majhna gverilska vojska se je obranila. Napada sta zahtevala več kot sto žrtev med civilisti, zato so morali Rusi pristati na premirje. General Anatolij Kulikov je v nedeljo ob šestih zvečer ukazal ustavitev vseh vojskih operacij v Čeceniji. Kljub temu je osemdeset čečenskih upornikov včeraj napadlo mejno postojanko na meji z rusko republiko Dagestan. Stirje pripadniki obmejne enote so izgubili življenje.

Medtem so se čečenski in ruski predstavniki v Groznom srečali v novem krogu mirovnih pogajanj, ki so jih zahtevali teroristi v Budjonovsku, vendar pa je Cernomirdin zanikal možnost, da bi ustregli čečenskim zahtevam po neodvisnosti od ruske federacije.

»Ničesar ne bomo storili, kar bi bilo v nasprotju z ustavo,« je odločno sporočil novinarjem v Moskvi. Zaradi nevarnosti novih terorističnih napadov je ameriška ambasada v ruski prestolnici svoje državljane posvarila pred obiskom Moskve in odločno odsvetovala obisk Čecenije in sosednjih republik.

Lawrence Sheets / Reuter

Vodja čečenskih teroristov Basajev ni verjel ruskemu premieru Cernomirdinu, ki mu je po telefonu zagotavljal varnost (Telefoto: AP)

ANALIZA

Rusija se otepa odgovornosti

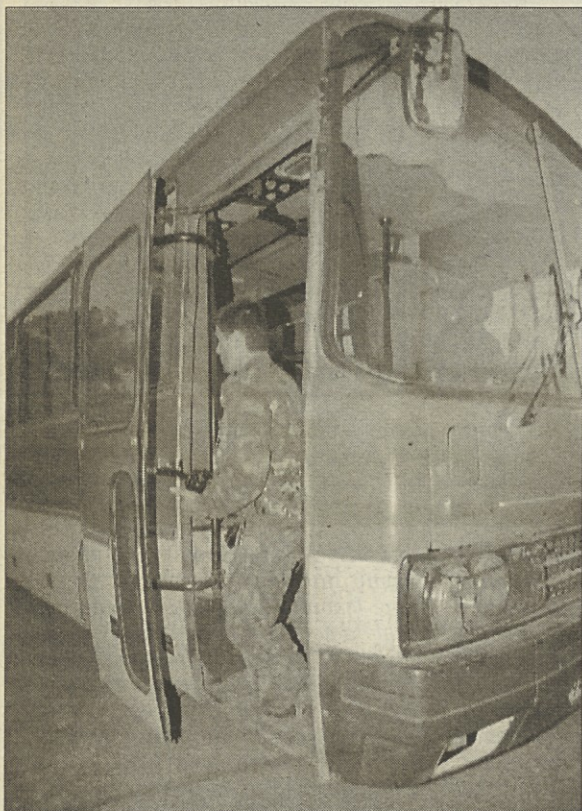
MOSKVA - Ruske oblasti tri dni niso vedele, kako naj reagirajo na dramo talcev v Budjonovsku. Denar, neoviran odhod in lepe besede niso mogli odvrti čečenskih upornikov od njihovih ciljev. Ko so posebne enote dvakrat neuspešno poskusale zavzeti bolnišnico v Budjonovsku in tako osvoboditi približno tisoč talcev, nihče ni hotel prevzeti odgovornosti za to akcijo. Protiteroristične enote naj bi po besedah nekega »predstavnikar ruske vlade« ukrepale na lastno pest. Po šestih mesecih vojne v Čeceniji se rusko vodstvo očitno ni bilo pripravljeno odzvati političnim zahtevam - ne glede na to, kako nasilno Čeceni kažejo svoje zahteve.

V pogajanjih s čečenskimi teroristi se je pokazal splošen kaos. Sprva nihče ni hotel prevzeti odgovornosti niti za politične niti za človeške posledice te tragedije. Podpredsednik ruske vlade Oleg Soskovec, ki je vedno prvi reševal tovrstne probleme, se je potuhnil že po prvem dnevu, ko so postale jasne vse raz-

seznosti drame v Budjonovsku. Prav vsi politiki, ki so bili v Budjonovsku, so se zeleli pogajati. Tudi Vladimir Zirinovski je skušal dokazati svoje pogajalske sposobnosti. Celo eden od voditeljev prevrata oktobra 1993 Vjacslav Acalov je sodeloval pri pogajanjih. Ruskega borca za človekove pravice Sergeja Kovaljova pa je stavropolski guverner Jevgenij Kuznecov označil kot »lenuha, ki je prišel le zato, da bi dajal intervjuje«. Predsednik Jelcin, ki so ga zaradi njegovega potovanja na gospodarski vrh v Halifax hudo kritizirali, je vsaj prevzel odgovornost za poskus nasilne osvoboditve talcev v soboto, ki jo je razen njega zahteval le obrambni minister Pavel Gračov. Jelcin je v Halifaxu dejal, da se je z notranjim ministrom Viktorjem Jerinom glede posredovanja protiterorističnih enot dogovoril že pred svojim odhodom. Sele ko je grozilo, da bo situacija popolnoma usla z vajo, je krmilo prevzel premier Viktor Cernomirdin. Ko je Jelcin v Halifaxu zbranim novina-

rjem se govoril o novem poskusu nasilne rešitve problema, je Cernomirdin čečenske upornike prek televizije že pozval k mirni rešitvi konflikta. »Kri, ki bo se pretekla, bo imel na vesti predsednik vlade,« so zapisali talci v svoji izjavi in tako pozvali premiera k neposrednim pogajanjem z voditeljem čečenskih upornikov Samilom Basajevom. Cernomirdin je očitno edini spoznal, kako dramatične posledice ima lahko morebitno prelivanje krvi v Budjonovsku. Casnik Komsomolskaja pravda je zapisal: »Ta tragedija je hkrati začetek sprememb v ruski politiki.« Ze jutri bo ruski parlament glasoval o nezaupnici vladi. Ko je bil Jelcin se v letalu nad Atlantikom, je Cernomirdin že prevzel iniciativo in v noči na nedeljo telefoniral Basajevu. Cernomirdin, cigar pogovore z Basajevom so ruski mediji ponavljali vsako uro, je pokazal pripravljenost popustiti. Obljubil je pogajanja za mirno rešitev čečenske vojne.

Ralf Bartolet / dpa

Čečenec, ki vstopa v avtobus (Telefoto: AP)

BLIŽNJI VZHOD

Izraelski otroci se bodo odslej učili o sosedih kot dobrih ljudeh in ne kot o sovražnikih

MAKABIM - V zatemnjenem zaklonišču, ki ga uporabljajo kot učilnico, se izraelski učenci iz naselja na meji z Zahodnim bregom posvečajo Siriji. Nihče več ne govori o vojni, ampak le o miru. Ogledujejo si diapozitive, ki prikazujejo vsakdanje življenje v državi, ki je bila nekoč najbolj zagrizen sovražnik Izraelcev.

»Nase raziskave so pokazale, da je poznavanje sosedov skrajno površno,« pripoveduje Joel Amster, čigar podjetje je vsebinsko zasnovalo mirovni dan, ki ga je odobrilo tudi izraelsko ministrstvo za solstvo. »Hoteli smo pokazati, kdo živi na oni strani meje. Kaj jedo sirski otroci za malico? Kaj počnejo v prostem času,« pojasnjuje Amster.

Učencem kažejo na predavanjih filme, ki prikazujejo sirske otroke in njihove družine. »V sosednji državi živijo otroci, ki so natanko takšni kot mi in govorijo arabščino,« pojasnjuje pripovedovalcev glas. Otrokom iz Makabima se ni treba ozirati daleč naokrog. Palestinsko naselje Beit Sira se lesketa v vročini le lučaj od njihovih domov, toda meja je kot zid. Marsikateri otrok se nikoli v življenju ni go-

voril z Arabcem. Nočni posnetek Damaska izvabi od učencev vzklike občudovanja. Ob pogledu na plesalko se fantje drezajo s komolci. »Spoh si nisem predstavljal, kakšni so njihovi otroci in kako so oblečeni,« prizna novinarju osemletni Joav po koncu solske ure. »Sirci hočejo Golansko planoto in z nami niso pripravljeni skleniti miru,« zaupa novinarju. »Zato jim ga moramo dati mi. Mir moramo skleniti z vsemi državami. Mir je dober. Brez miru sploh ni mogoče živeti.« Enajstletni Kesnet ima drugačno mnenje: »Golana ne bi smeli vrniti, ker smo se bojevali zanj. Mir je treba skleniti v zameno za mir, ne za zemljo.« Poudarek pri igrah, ki se jih igrajo učenci v razredu, je na miroljubnem reševanju sporov. Pred ko-

maj stiri leti so prav ti otroci nosili plinske maske med iraškimi raketnimi napadi v zalivski vojni. Izraelci pripovedujejo, da so njihovi otroci razmeroma hitro pozabili na cas, ki so ga morali prebiti v strahu, da bodo raketnim napadom sledili tudi kemični.

Pod hebrejsko besedo za mir je pripet golob iz stiropora. V telovadnici sedijo otroci okrog velikega Izraelskega zemljevida, ki prikazuje območja, ki jih je Izrael zasedel v vojni leta 1967. Učiteljica se bosa sprehaja po zemljevidu in kaže, kje vse je prišlo do mirovnih rešitev: na meji z Egiptom, prvo arabsko državo, ki je sklenila mir z Izraelom, v Gazi, kjer je zdaj palestinska samouprava, in v Jordaniji. »Kaj bi se se pred šestimi meseci zgodilo s človekom, ki bi prekal mejo z Jordanijo?« vpraša učiteljica. »Ubili bi ga!« odgovorijo otroci. »Mogoče bi ga zaprli,« jih prijazno popravi učiteljica.

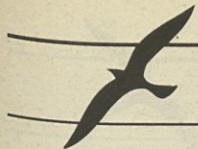
Jeffrey Heller / Reuter

Izraelski vojak na meji z Libanonom tolaži tovariša (Telefoto: AP)

700...

... tujih opazovalcev bo spremljalo palestinske volitve, ki bi jih lahko izvedli že tri mesece po sklenitvi sporazuma med Izraelom in PLO o razširitvi avtonomije. Vodja izraelske delegacije na pogajanjih o palestinskih volitvah Joel Singer je včeraj izjavil, da sta obe strani »zelo blizu« dogovora o načinu glasovanja za Palestinski svet. Dodal pa je, da tega dogovora ne bodo podpisali ločeno od skupnega sporazuma o volitvah in premestitvi zidovskih enot na Zahodnem bregu. Singer in predstavniki PLO so se včeraj v Jerihu srečali tudi s predstavniki EU, ki bodo postavili običajne volilne standarde in usklajevali delovanje različnih opazovalcev na terenu. Čeprav sta pogajalski strani za datum podpisa sporazuma določili prvi julij, Izraelci dvomijo, da bodo do takrat odpravljani vsi nesporazumi. »Če nam bo sporazum uspelo doseči julija - če ne prvega, vsaj približno takrat - bodo volitve lahko že čez osemdeset dni,« je dejal Singer. »Vendar pa nihče ne sme pozabiti, da bodo lahko glasovali sele, ko bo premestitev izraelskih enot že končana. Ta operacija pa bo zahtevala določen čas,« je sklenil. (Reuter)

VELIKA BRITANIJA

Torijejske zadrege

LONDON - Vodstvo vladajoče Konservativne stranke se je nedavno zavzelo za složno delovanje stranke, saj se premier John Major spopada z vedno hujšimi težavami in lahko se zgodi, da bo prisiljen odstopiti se pred prihodnjimi volitvami. Majorja so prejšnji teden spet ostro napadli parlamentarni evroskeptiki, ki se ne strinjajo z britansko »evropsko politiko«. Vodilni konservativci predlagajo oblikovanje nove politike, ki bi stranki vrnila ugled v javnosti, kjer prednaciijo laburisti. Obenem konservativni veljaki opozarjajo, da bi morebitna Majorjeva odstranitev lahko pomenila konec 16-letne konservativne vladavine.

»Stranka res doživlja hude case in temu je potrebno narediti konec,« je dejal minister za zaposlovanje Micheal Portillo, ki je omenjen kot morebitni Majorjev naslednik. Seveda skusa opozicija nesoglasja v Konservativni stranki kar najbolje izkoristiti. »Zamisel, da lahko Torijce reši novi vodja, je neumnost,« je dejal vodja Liberalnih demokratov Paddy Ashdown, ki meni, da stranka »nacenja kaos pri koreninah in se ga prav do vrhov«. Major, ki je v preteklosti prisel na celo stranke zaradi podobnih peripetij, je v odgovor povedal, da za strankine težave ni nikakršnih magičnih zdravil, in da se zaradi sprememb, ki ne služijo ničemu, ne bo pustil ustrahovati. Lord Parkison, nekdanji predsednik stranke, je vladne ministre pozval, naj podprejo Majorja. Zagotovil je, da sam njegovega položaja ne bo ogrožal. Ze leta 1993 in lani je bilo slišati napovedi, da bi med redno strankino konferenco lahko prišlo do Majorjeve zamenjave, letos pa se njegov stolček se bolj maje.

»John Major je vedno bolj podoben decku, ki stoji na potapljalici ladji,« je v včerajšnjem uvodniku zapisal Sun. Konservativna vlada je znova tarca napadov, saj naj bi družba Bmarc, ki ji je nekoc predsedoval Jonathan Aitken, zdaj direktor zakladnice, v 80. letih prekršila embargo na prodajo orožja Iranu. Aitken zavrača obtožbe in pravi, da o domnevni prodaji orožja ne ve ničesar, čeprav je policija nedavno odkrila nove dokaze o delovanju Bmarca. Konservativci so vznemirjeni zlasti zaradi javnomnenjskih raziskav, ki jim na splošnih volitvah leta 1997 napovedujejo poraz. Po anketi, ki jo je objavil casnik Guardian, ima Laburistična stranka cedalje večjo podporo. Ce bo Major prisiljen odstopiti, bi ga lahko nasledil Michael Heseltine, minister za trgovino, ki pa je taksne napovedi zavrnil.

Peter Millership/Reuter

FRANCIJA / JAPONSKI PREMIER MURAJAMA PRI CHIRACU

Manjši spor glede jedrskih poskusov

Trgovinske spore naj rešuje razsodišče WTO

PARIZ (dpa, Reuter) - Japonski premier Tomiici Murajama, ki se mudi na obisku v Franciji, je včeraj med pogovori v elizejski palaci francoskega predsednika Jacquesa Chiraca vnovic pozval, naj prekliče odločitev o nadaljevanju jedrskih poskusov v Pacifiku. Kot se je izvedelo, je bil Murajama »gluh za vsa Chiracova pojasnila«.

Vendar se francoski predsednik ni pustil zvesti in dal Murajami vedeti, da od odločitve ne bo odstopil, obenem pa je predlagal, naj se pridejo japonski strokovnjaki v francosko Polinezijo sami prepričati, da so poskusi neskodljivi.

Med pogovori o gospodarskem sodelovanju pa je Chirac Japonsko pozval, naj odpre svoj trg za francoski izvoz; predvsem na področju letalskega prometa, finančnih storitev in kmetijstva.

Gospodarskih pogovorov so se udeležili tudi predsednik Evropske komisije Jacques Santer in komisar EU za trgovino Leon Brittan. »Evropska unija in Japonska si bosta skupaj prizadevali rešiti težave, ki jih povzroča neravnoteža v trgovinski izmenjavi. Japonska vlada bo pri sprejemanju novega zunanjetrgovinskega

Telefoto: AP

ga programa, ki naj stopil v veljavo v roku treh let, upoštevala želje EU,« je zapisano v skupni izjavi delegacij EU in Japonske. Sklicujoč se na amerisko-japonski trgovinski spor, je francoski predsednik Chirac v imenu EU izrazil nasprotovanje ameriski uvedbi trgovinskih ukrepov proti Tokiju in predlagal, naj o spornih

vprašanjih, ki jih ni mogoče rešiti z dvostranskimi pogajanjem, rešuje razsodišče Svetovne trgovinske organizacije (WTO), s čimer se strinja tudi Japonska. Predstavniki Japonske in EU so se včeraj tudi dogovorili, da se bodo odslej vsako leto srečali, vrh pa naj bi bil enkrat v Evropi drugič na Japonskem.

NOVICE

Dehaene sestavlja novo koalicijsko vlado

LONDON - Petinpetdesetletni belgijski premier Jean-Luc Dehaene je v nedeljo sporočil, da bo svojo funkcijo opravljal tudi v novi vladi, ki jo pravkar sestavlja. »Po majskih parlamentarnih volitvah me je kralj Albert II. imenoval za mandatarja nove vlade,« je povedal za radijsko postajo RTBF. Majske parlamentarne volitve so znova potrdile dosedanje levo-sredinsko koalicijo, ki jo sestavljajo valonski (francosko govoreci) socialisti (PS), flamski socialisti (SP), flamska krščansko-demokratska stranka in valonska stranka krščanskih socialistov (PSC) - ki so si priborili 82 sedežev v 150-članškem parlamentu. (AFP)

Turčija je proti članstvu Cipra v EU

ANKARA - Turcija zavrača vključitev Cipra v EU, preden bo sama postala njena polnopravna članica. Tursko zunanje ministrstvo je v nedeljo v Ankari sporočilo, da je EU na zasedanju 12. junija začela strukturalni dialog z grsko stranjo razdeljenega sredozemskega otoka. To naj bi bilo v nasprotju z londonskim sporazumom o neodvisnosti Cipra iz leta 1960, ki zagotavlja enakopravnost obeh narodnostnih skupin na otoku. »Grška stran bo tako lahko enostransko odločala o usodi Cipra in tudi v imenu ciprskih Turkov sprejemala obveznosti,« piše v sporočilu turskega zunanjega ministrstva. Turcija je poudarila, da nikakor ne more privoliti v to, da Ciper »delno ali v celoti« pristopi k EU. Pogoj za privolitve Turcije v priključitev Cipra k EU je poleg polnopravnega članstva v EU, za katerega je Turcija zaprosila že pred osmimi leti, tudi resitev ciprskega spora »na svobodnih pogajanjih med obema stranema na otoku pod nadzorom ZN«. (dpa)

Pogajanja EU z Marokom o ribištvu se bodo nadaljevala

RABAT - Maroko se je se pripravljeno dogovarjati o novem sestanku z EU, »tako ko bo pozitivni razvoj dogodkov omogočil pravilno ovrednotenje dosedanjih pogajanj«, ki naj bi pripeljala do novega ribiškega sporazuma, so včeraj sporočili iz uradnih virov v Rabatu. Marosko ministrstvo za ribištvo je v izjavi, ki jo je objavilo po obisku evropske komisarke za ribištvo Emme Bonino v Rabatu, zapisalo, da pogoji, ki naj bi omogočili napredek pri pogajanjih z EU o ribištvu, zaenkrat se niso izpolnili. Pogovori Boninove s premierom in z zunanjim ministrom Abdelatifom Filalijem ter ministrom za ribištvo Mostafom Sahelom so bili zelo koristni, je se zapisano v omenjeni izjavi. (AFP)

EVROPSKO - AMERIŠKI ODNOSI

Jenkiji gredo domov

MARJAN SEDMAK

Negotovost, ki je prevladovala pred Halifaxom, je po Halifaxu že gotovost: Združene države se spet obračajo vase in verjetno ne le za kratko obdobje. Pod pritiskom domače politike je predsednik Clinton na vrh sedmerice prisel tako oslabljen, da k nobenemu od najbolj zgornjih svetovnih problemov ni rekel odločne besede. Po petdesetih letih torej vse kaže, da se dogaja tisto, kar so v tem obdobju na mnogih koncih kricali zidovi: Jenkiji se vracajo domov.

Le da je tistih, ki so zdaj s tem zadovoljni, očitno manj, kot jih bilo pred desetletjem. Celotno sicer tako bojevitost Beogra da je zdaj moč zaznati namig, da bi se dalo balkansko krizo z bojšč spraviti za zeleno mizo, če bi Washington končno povedal, kaj v njej sploh hoče - hoteti pa bi moral seveda konfederalno BiH, katere polovico ozemlja bi zasedala povsem samostojna Republika srbska. Razlog za to »ponudbo« brzokone tici v dejstvu, da je alternativa tudi za Srbijo in njene balkanske podružnice veliko bolj zlovesca kot ozemljski kompromisi - možnosti, da ZDA dvignejo roke od zadeve in prekličejo embargo na prodajo orožja vladnim silam, so glede na razpoloženje ameriskega javnega mnjenja, Kongresa in senata vedno večje. Združene države vidijo vse manj razlogov za ohranjanje nerazločne vloge svetovnega zandarja in vse bolj nagibajo k temu, da v konfliktih, kot je bosanski, umiritev in mir dosežejo tako, da dajo razgretim glavam na voljo orožje in jih pustijo, da izkrvavijo - potem nujno nastopi mir.

Posebej Zahodna Evropa ima dovolj razlogov za to, da po Halifaxu malo razmisli o tem, v kolikšni meri se zaradi sprememb v ameriski globalni politiki spreminja tudi okvir mednarodnih odnosov. Ves čas hladne vojne so bili veliki deli Zahodne Evrope v neprijetni vlogi prvega bojišča in potencialno prvega jedrskega pogorišča,

kljub temu pa je Evropa vsak hip lahko računala na »pozavarovanje«. V luci sprememb v ameriski zunanji politiki pa v evropskih prestolnicah spet dviguje glavo tista sola, ki uči, da se mora Evropa v prihodnje v večji meri opirati kar na lastne sile. Spremembe so dvojne narave. Američani očitno vidijo vse manj razlogov za to, da si po zmagi v hladni vojni in po razpadu bipolarne konfrontacije s Sovjetsko zvezo še nadalje nalagajo stroške za vzdrževanje aparata, ki naj Washingtonu vsak trenutek omogoči globalni angazma. Ugotavljajo se, da Sovjetska zveza ni bila samo tekmeč in sovražnik, marveč pogosto tudi partner, ko je bilo treba gasiti žarišča kriz v tretjem svetu. Prav na primeru Somalije se je pokazalo, da tega partnerja ni več in da so se ZDA zaplete v intervencijo, ki nima z njihovimi interesi nič skupnega. Odtod zahteve, naj se ZDA osredotocijo spet na obvladovanje širše ameriske hemisfere, na odnose z Evropo ter na urejanje razmerij z Rusijo in Kitajsko. V plemenske vojne pa naj se ZDA ne mešajo več. Odtod izvira tudi zahteva, naj ZDA skrtijo svoje prispevke za operacije v okviru OZN. Razen spremenjene zunanje politične percepcije ima namreč zasuk v ameriski zunanji politiki tudi domače korenine: prepad med revnimi in bogatimi je v ZDA vse večji, to pa z vsemi posledicami od kriminalitete do vsakodnevnega nasilja.

Strahu, da se bodo ZDA vnovic vrnile h klasičnemu izolacionizmu, sicer ni - po petdesetih letih navzočnosti so interesi velikana z druge strani oceana preveč prepleteni z evropskimi, tako političnimi kot tudi gospodarskimi. Ker pa naj bi ZDA poslej te interese opredeljevale predvsem z ožke ameriske perspektive, se pred vladno konferenco držav Evropske zveze, ki naj bi bila prihodnje leto, postavljajo vprašanja, ki segajo prek gospodarske in monetarne daleč v svetovnopolično problematiko.

Ministri EU o težavah kmetov

BRUSELJ (AFP) - Kmetijski ministri Evropske unije so se včeraj v Bruslju pogovarjali o novih perecih problemih, ki so vzniknili v preteklih mesecih ob valutnih razhajanjih držav EU.

Francoski minister za kmetijstvo Philippe Vasseur jim je predlagal, naj do 30. junija 1998 zamrznejo premije za kmetijce v državah s trdno stoječimi valutami, kakršna je denimo Nemčija, sčasno z uvedbo mehanizma kompenzacij pri morebitnem padcu za jamcenih cen, ce bi te izhajale iz medvalutnih neskladij. Francosko predsedstvo je prav tako predlagalo uvedbo kompenzacijskih odškodnin za tiste pridelovalce, ki so utrpeli škodo zaradi trgovanja z državami članicami, katerih valute so podcenjene, kot je to denimo Italija. Francosko predsedstvo si prizadeva, da bi sklenili splošni sporazum o višini sredstev, namenjenih kmetijstvu, kakor tudi o celotnem svežnju cen za kmetijske izdelke in pridelke.

FRANCIJA / LOKALNE VOLITVE

Tradicionalne stranke se ne dajo

Zmerna desnica obdržala večino - Nacionalna fronta dviga glavo

PARIZ - Največje evropske lokalne volitve so končane. Vec kot stiriideset milijonov državljanov iz 36.673 obcin je lahko v dveh krogih volitev, ki so bile prejšnjo in to nedeljo, volilo 512.85 obcinskih svetnikov. Dame in gospodje - to je francoska lokalna samouprava!

Drugi krog je jasno pokazal, kakšna je francoska politična moda za sezono pomlad-pole-tje '95. Velike stranke leve in zmene desnice ostajajo trdno v sedlu, Nacionalna fronta pa pociasi, toda zanesljivo dviga glavo. Njen največji uspeh, poleg »zasedbe« županskih pisarn v Marignanu severno od Marseille in Orangu v dolini Rone, je nedvomno županstvo v sredozemskem Toulonu, mestu z več kot 180 tisoč prebivalci. Jean-Marie Le Chevallier (na sliki, telefoto: AP) je takoj po zmagi ostal v mejah zakona. Soimenjak voditelja stranke je tudi njegovem mestu nimajo česa bati. Vsaj s strani uradnih oblasti ne ... Analitiki že govorijo o treh madežih na političnem ze-

mljevidu Francije. Kako trdovratni so in katera cistilna sredstva jih bodo odpravila, ce ne prej pa v šestih letih, se bodo morale velike stranke se domisliti. Prestolnica Pariz, mesto luci in umetnosti, ki ima modro barvo za zaščitni znak, ima od nedelje na licih vsaj malo zdrave rdece barve. Parizani so namreč v šestih od dvajsetih mestnih okrožij za podžupane izvolili socialisticne kandidate. Pet okrožij je sicer bolj predmestnega značaja z blokovskimi naselji, v katerih prevladujejo Francozi arabskega in afriškega porekla, vendar pa je po novem rdece tudi prestižno 3. okrožje na desnem bregu, kar bi moralo novemu županu Jeanu Tiberiju dati misli. Njegov predhodnik, zdaj predsednik republike Jacques Chirac, ki je

mestu vladal celih osemnajst let, je imel namreč v zadnjih dveh mandatih, od leta 1983 do letos, tudi vseh dvajset podžupanov iz svoje, neogolisticne stranke. Glede na strankarsko razmerje sil v polmilijonski armadi francoskih obcinskih svetnikov se političnim botrom desne koalicije in leve opozicije ni treba bati. RPR in UDF imata skupaj 60 odstotkov sedežev v francoskih obcinskih svetih, socialističnih ter komunističnih svetnikov je 36 odstotkov, Nacionalna fronta pa se lahko ponosa s 0, 23 odstotka svetnikov v Franciji oziroma točno 1249. Premalo za paniko, vendar dovolj za zaskrbljenost. Lepenovci bodo težko mesali strene izkušnim »modrim« in »rdečim« mačkom, ki imajo za seboj velike strankarske aparate. Tisto, kar lahko pokoplje tradicionalne politike je njihova prevzetnost in prepričanost, da si lahko privoščijo različne podkupovalne afere. Ob rastoci brezposelnosti začena sicer se vedno »joie de vivre« polnim Francozom počasi prekipavati. Glasovi za FN so glasovi protesta proti prezadovoljnim institucijam pete republike, ki so se nazadnje zamajale v revolucionarnem letu '68. Mitterrandizem je politike uspal v Franciji potrebuje poleg zamenjave v Elizeju tudi veter sprememb, ki ji bo vrnil samozavest s postavljanjem novih, mogoče tudi nedosegljivih ciljev. Sicer bodo protestni glasovi, ki isčejo krivice na napačni strani politične mavrice, preglasili umirjene pozive k strpnosti.

Jean-Loup Barbu

BOSNA IN HERCEGOVINA / ENOTE ZA HITRO POSREDOVANJE SE ZBIRAJO V SPLITU

Priprave na protiofenzivo, iskanje nove mirovne pobude

Vladna vojska obstreljuje preskrbovalno pot do Pal

SARAJEVO (dpa, Reuter) - Enote Združenih narodov so dokončno obupale nad zamisljo o območju prepovedi teškega orožja okoli bosanskega glavnega mesta.

»Iz svojih skladišč težkega orožja na ozemlju pod srbskim nadzorom smo umaknili se zadnjih 92 vojakov,« je v Zagrebu povedal tiskovni predstavnik ZN. »Nasi poskusi, da bi nadzorovali uporabo topništva na območju Sarajeva, niso bili ravno uspešni. Poleg tega vojaki v skladiščih zdaj tudi nimajo pravega dela, saj v njih ni veliko orožja, ki bi ga morali varovati. To je zdaj zgodovina - potrebujemo nov koncept.«

V Sarajevu je bilo včeraj sicer razmeroma mirno. Boji med vladnimi in srbskimi silami so potekali v blizini Ilijaša, po poročilih televizije s Pal pa naj bi vladne enote utrpele hude izgube. Kot je sporočilo poveljstvo Unproforja, je vojska Bosne in Hercegovine v ponedeljek obstreljevala srbsko oskrbovalno pot med sarajevskim predmestjem Lukavica in Palami. Na cesto naj bi padli vsaj dve topniški granati. Poveljstvo HVO v Hercegovini je sporočilo, da so vzhodno od Mostarja opazili

večje premike srbske pehote. Srbi naj bi na hribovje okoli Veleza nameščali težko topništvo in se pripravljali na ofenzivo, ki bi bila odgovor na poskuse vladnih sil za deblokado Sarajeva.

Se zadnjih 26 pripadnikov Unproforja, ki so bili skoraj mesec dni talci bosanskih Srbov, je včeraj prispelo v Zagreb. Predstavniki ZN so izrazili upanje, da bi njihova izpustitev lahko pomenila ozivitev dobesedno ohromljenih akcij svetovne organizacije na ozemlju nekdanje Jugoslavije. »Menim, da smo dosegli skrajno dno,« je dejal tiskovni predstavnik, polkovnik Gary Coward. »Zdaj imamo priložnost, da iz tega izvlecemo nekaj pozitivnega.« Coward je svoje mnenje utemeljil z dejstvom, da se zdaj lahko posvetijo odločnejšim akcijam za deblokiranje oskrbovalnih konvojov, ker jih pri tem ne ovira strah pred masčevanjem nad talci.

Enote za hitro posredovanje, namenjene za pomoč ne-

Izpušeni pripadniki Unproforja na beograjskem letališču (Telefoto: AP)

močnemu Unproforju, bodo kmalu v popolni sestavi in na svojih položajih. Britanskim, francoskim in nizozemskim vojakom, ki sestavljajo enote, je sanitetno in zdravniško pomoč včeraj ponudila Nemčija. Bonn bo s svojimi transportnimi letali zagotovil tudi logistično podporo. Nemski

zdravniki in medicinsko osebje bodo nameščeni v Splitu, skupaj pa naj bi jih bilo približno 600. Bundestag pa se bo moral se pred začetkom poletnih počitnic odločiti, ali bo podprl vladni predlog, po katerem naj bi na nebu nad Bosno letela tudi nemška lovška letala Tornado. Rudolf

Scharping, vodja opozicijske SPD, je napovedal, da bo stranka predlogu ostro nasprotovala, vendar ni izključil možnosti nasprotnih glasov znotraj svojih poslanskih vrst. Kabinet v Bonnu je ponudil sodelovanje nemških bojnih enot, če se bo Unprofor umaknil iz BiH.

NOVICE

Gladovna stavka mater iz Vukovarja

ZAGREB - Matere pogresanih prebivalcev Vukovarja so včeraj začele gladovno stavkati, da bi tako opozorile, da se danes ne vedo, kje je njihovih 1800 sinov in mozi, ki so jih odpeljali že leta 1991 - po srbski zasebni porušeni Vukovarja. Stavko so napovedale na protestnem shodu, ki so ga organizirale na nekem trgu v starem delu Zagreba, kjer so mimoidoči podpisovali njihovo peticijo za pomoč pri iskanju nasilno odpeljanih in izginulih, za katerimi sicer poizveduje center, ki so ga ustanovili posebej v ta namen. Sporocila so naslovljena na srbskega predsednika Miloševića, v njih pa ga pozivajo, naj jim pomaga pri pridobivanju kakršnihkoli vesti o tem, kje so pogresani, ne glede na to, ali so živi ali mrtvi. (G. G.)

Reforma burundijske vojske

BUJUMBURA - Predsednik Burundija Sylvestre Ntibantunganya je včeraj policijsko uro razširil na vso državo ter ukazal nadzor nad mediji, reformo vojske in druge ostre ukrepe, ki naj bi pripomogli k ustavitvi etničnega nasilja. Obljubil je, da bo vojsko moderniziral, kar bi lahko pomenilo, da bo med 17 tisoč oboroženih mozi rekrutiral tudi Hutujce. Ntibantunganya je se povedal, da bo vojski odvzel nadzor nad mestom in ga predal zandameriji. Prepovedal je tudi vsa politična zborovanja in demonstracije, razen tistih, ki jih bo organizirala njegova slabotna koalicijska vlada. Državljanji, ki bodo želeli iz mesta, bodo odslej potrebovali posebno dovoljenje oblasti. V vsako od petih regij v državi, kjer so se vneli etnični spopadi, je poslal vojske guvernerje. Ntibantunganya je prepričan, da so za razmere v državi v dobrisni meri krivi tudi mediji. (Reuter)

Arpad Göncz ostaja madžarski predsednik

BUDIMPESTA - Madžarski parlament je včeraj popoldne za predsednika države vnovic izvolil Arpada Göncza. Izid glasovanja je bil tesen, saj je za Göncza, ki ga podpirata Madžarska socialistična stranka in liberalna Zveza svobodnih demokratov, glasovalo 259 poslancev, kar je le glas več od potreben dvotretjinske večine. Edini protikandidat Ferenc Madl je dobil le 76 glasov, 14 glasov pa je bilo neveljavnih. Poslanci desničarske populistične stranke malih kmetov so volitve bojkotirali. (dpa)

OČITKI DNEVA

Tudman je za avstralske Srbe zagovornik nacizma

SYDNEY (Reuter) - Ob enotedenskem obisku hrvatskega predsednika Franja Tuđmana v Avstraliji se je med skupnostima hrvaških in srbskih izseljencev razvnela prava besedna vojna, saj so slednji Tuđmana označili kot zagovornika nacistov.

Približno 150 avstralskih Srbov, ki je nosilo transparente z napisi »Nacistični prasce« in »Tuđman, poberi se domov ali krkni!«, je včeraj zvečer na sydneyjskem letališču zazgalo hrvaško zastavo in tako protestiralo zoper obisk hrvatskega državnika. Ze včeraj dopoldne so nekatere skupine srbskih izseljencev javno obtožile Tuđmana, da je bil med drugo svetovno vojno marioneta nacističnega režima, danes pa predseduje državi, ki med Srbi izvaja etnično čiščenje. »Ta obisk je groba provokacija za vse Avstralce srbskega porekla,« je zapisala Srbska narodna zveza Avstralije v velikem, plačanem casopisnem oglasu pod naslovom Zločini Franja Tuđmana. Avstralsko-hrvaška skupnost ji ni ostala dolžna. Pohitela je s protioptozbo, da so »Srbi sami zagovarjali etnično čiščenje in genocid,« kot je izjavil dr. Ivan Marišić, predsednik Avstralskega hrvatskega kongresa. Tuđman je obiskal Avstralijo ob odprtju hrvatske veleposlanstva v Canberri, obenem pa se je zelel zahvaliti hrvaškim izseljencem za podporo med vojno, je se povedal Marišić. Srbska narodna zveza je v ponedeljek napovedala, da namerava organizirati mirne demonstracije zoper Tuđmanov obisk. Na vprašanje, ali bi utegnili priti do izgedov, je Vic Milovanović, tiskovni predstavnik omenjene zveze izjavil, da ne more jamčiti za posameznike. Po njegovem živi v Avstraliji med 2 in 3 tisoč srbskih vojnih beguncev, od izbruha državljanske vojne v nekdanji Jugoslaviji leta 1992 pa tudi deset tisoč Hrvatov, je se povedal Marišić. Po programu obiska naj bi Tuđman danes zasebno kosil z avstralskim premierom Paulom Keatingom, se prej pa se bo sestal z avstralskim ministrom za trgovino in izseljence. V petek bo spregovoril hrvaški skupnosti v Avstraliji, ki mu bo prisluhnila na sportnem stadionu v Melbourneu.

PISMO IZ ŠVICE

Cvetoči posli s Srbijo

ZVONE PETEK

ZÜRICH - Konec osemdesetih let je bila Jugoslavija za Svico dokaj hvalezen gospodarski partner. Tedaj so švicarska podjetja v Beograd prodajala industrijske izdelke, strojno opremo in kemicne surovine za več kot pol milijarde frankov letno. V Zürichu je domovala vrsta predvsem srbskih podjetij, prek katerih so potekali za Svicarje, pa tudi za uvoznike zelo donosni posli. Z embargom je bil dolejš tako hvalezen trg zaprt za švicarske izvoznike, pa tudi nekdanja jugoslovanska podjetja oziroma njihova predstavnstva v Zürichu so uradno zaprla vrata ali odsla v ilegalo pod drugimi imeni.

Nedavno je prislo na dan, da nevtralna Svica, zlasti njeni podjetniki, ne spoštuje preveč gospodarskega embarga in da živahno prodaja v Beograd - če je mogoče, neposredno, sicer pa prek Makedonije. Opomin je prisel iz Bruslja, kjer so službe, ki nadzorujejo spoštovanje embarga (tudi sedem švicarskih carnikov nadzoruje jugoslovanske meje), opozorile Bern, da so bile kar pri 186 kršitvah embarga udeležene švicarska podjetja. V Bernu so to potrdili, nedeljski casniki pa so objavili izjavo ministrstva za zunanjo trgovino, da je v postopku več kot sedemdeset podjetij, ki so kršila embargo in izvažala blago v Srbijo in Crno goro. Podjetniki tvegajo stroge kazni - do leto dni zapora za odgovorno osebo in do pol milijona frankov kazni za podjetje. Toda izvozni posli so očitno tako donosni, da se tudi to tveganje splaca. Med kršitelji pa niso samo izvozniki, temveč tudi podjetja, ki iz preostanka Jugoslavije celo uvajajo!

Svicarji so seveda izkoristili izvoz v Srbijo, ki so ga

dovolili ZN, in zaslužili s prodajo zdravil, kirurških instrumentov in protez Srbov. Prejšnje leto so izvoz podvojili na skoraj 24 milijonov frankov. Toda marsikaj ne gre samo za medicinsko opremo. Da Srbov embargo ne bi bil pregre-

nak, so jim lani prodali še 800 ton sladke švicarske čokolade v vrednosti 2, 6 milijona frankov. Se bolj pa se je povečal izvoz v Makedonijo. Na ministrstvu za zunanjo trgovino si nikakor ne morejo razložiti, od kod državi z manj kot dvema milijonom prebivalcev in narodnim bruto proizvodom štiri milijarde frankov toliko denarja. Makedonci so začeli očitno množično kaditi cigarete, saj so jih švicarske tovarne v Skopje lani izvozile kar za 23 milijonov frankov - stirikrat več kot pred dvema letoma. Kemicni gigant Ciba je v Makedonijo prodal za enaj-

st milijonov frankov kemikalij, med izvoznimi izdelki pa so tudi laserska tehnologija in letalski motorji. Pri tem je prodajalcem popolnoma jasno, da kupec ne more biti revna Makedonija, toda posel je posel.

V zadnjem času je začel cveteti tudi posel z rabljenimi avtomobili. Lani so jih v Makedonijo prodali že za dobre tri milijone frankov. Pri tem so izredno živahna švicarska podjetja, katerih lastniki so Srbi in Makedonci, ki delajo v Sviči. Sonntags Zeitung je zaprosil nekdanjega direktorja žüriskega Intermerkura, jugoslovansko-švicarskega trgovskega podjetja, prek katerega je potekal velik del trgovine med državama, naj pojasni ozadja in nacine kršenja embarga, vendar je ostal brez odgovora. Na relaciji Zürich-Beograd se dogaja marsikaj, vendar v Bernu bolj ali manj zatiskajo oči. V prepovedane posle so očitno vpletene tudi močne in vplivne banke, kot je Schweizerische Bankgesellschaft (SBG). Njen direktor von Schwarzenberg je konec lanskega leta odletel v Beograd in se sešel z direktorjem Jugobanke, kar so srbski mediji izkoristili za propagando in napovedali skorajšnje kreditne linije za švicarski izvoz v preostanek Jugoslavije. Očitno je res, da denar ne smrda in da Svicarjev dejstvo, da služijo na račun vojne v nekdanji Jugoslaviji, ne moti preveč. Navsezadnje Svica ni niti članica Združenih narodov.

(Foto: Z. P.)

MNENJE

Perry proti odpravi embarga

STANFORD (AFP) - Odprava prepovedi uvoza orožja za BiH bi povzročila človeško katastrofo in dodatno prelihanje krvi v spopadih, ki bi se razširili na celotno območje, je v nedeljo izjavil ameriški obrambni minister William Perry. Obrambni minister je o Bosni spregovoril novinarjem neposredno po govoru, ki je bil namenjen diplomantom stanfordске univerze. Poudaril je, da bi v primeru umika modrih celad in morebitne razširitve spopadov vojna utegnila seci tudi na ozemlje Hrvaske in Makedonije. Dodal je, da je v spopadih od leta 1992, po razpadu Jugoslavije, padlo že sto tisoč ljudi, ceprav se je po prihod modrih celad stevalo mrtvih v letu 1994 zmanjšalo na tri tisoč, letos pa na tisoč. Pri tem je obrambni minister opozoril na stalne ameriškega predsednika Billa Clintona, da kaže na območju nekdanje Jugoslavije iskati resitve po diplomatski, ne vojski poti.

NOVA GORICA / FORUM ZA GORIŠKO

Le še Gorica?

Kot strela z jasnega je Slovence razburila vest iz Nove Gorice, da je »neki« Forum za Gorisko pedlagal, naj bi v imenu Nova Gorica opustili pridevnik nova in naj bi to mlado mesto - te dni praznuje svoj 46. rojstni dan - posledaj nosilo samo ime Gorica.

Novinarji so to vest napihali in predstavili kot glavno temo prvega rednega občnega zbora Forum za Gorisko. O tem smo povprašali dr. Cvetka Vidmarja, člana izvršilnega odbora foruma. Dejal je, da ta ideja ni nova. Ze v preteklosti je bilo nekaj takih pobud. Dr. Marusič na primer je vodstvu nekdanje novogoriške občine predlagal, naj se Nova Gorica »spremeni« v Gorico. Ne vsa mestna občina - ta bi se vedno ostala takšna, kakršna je, in bi se se vedno tako imenovala. V Gorico naj bi se preimenovala le tisto, kar mesto dejansko je: Solkan bi ostal Solkan še naprej, Sempeter tudi in vsi okolški kraji ravno tako. Forum je izhajal s stališča, da je vsako mesto celota, za katero je treba skrbeti enotno. Mestna občina ne more biti tak skrbnik, ker obsega veliko več kot samo mesto. V mestno občino sodijo na primer tudi

Banjsice, pa recimo Ozeljan ali Branik in tako naprej. Mestna občina mora s svojimi organi enakomerno skrbeti za razvoj celotne občine, ni pa nobenega organa, ki bi se ukvarjal samo s problemi mesta. Ti nikakor niso majhni, saj v njem (brez Solkana, Kromberka, Rožne Doline, Pristave in Sempetra, kar nekako sodi k Novi Gorici) živi približno stotinajst tisoč ljudi. Tu so številne ustanove, ki niso pomembne le za mesto, ampak tudi za regijo oziroma pokrajino. Če bi mesto Nova Gorica preimenovala v Gorico, ne bi bili prizadeti ne Solkanci ne Sempetrci in ne drugi prebivalci mestne občine. Cvetko Vidmar pravi, da je sprico toliko pobud - forumova je le ena od mnogih - pametno pripraviti razpravo, okroglo mizo ali kaj podobnega. Predsednik Forum za Gorisko Josko Strukelj opozarja na hitro gospo-

Vse več je pobud, da bi se to primorsko mesto imenovalo samo Gorica

darsko pešanje goriskega območja, ki ga se dodatno pospešuje centralistični pritisk iz prestolnice. Po izgubi samostojne banke in ob brevozbrižnosti odgovornih, ki niso naredili dovolj, da Meblo, Gostol, Ciciban, Primex in druga podjetja ne bi po-

padli, je Goriska izgubila in se izgubila strokovnjake in visoko usposobljene ljudi, kar je dodatna škoda. Pol stoletja je trajalo, da so na Goriskem obnovili vse ustanove, ki so ostale v Gorici, vzgijali strokovnjake in dosegli solidno osnovo za ra-

zvoj. Se na eno stvar je opozoril tokratni občni zbor foruma. Jože Susmelj je dal pobudo, naj bi se zdaj začeli razmišljati o tem, kaj bo obmejnim območjem prinesel vstop Slovenije v EU, do česar bo prišlo prej ali slej.

Vojko Cuder

NOVA GORICA / NOVI OBJEKTI

Težko pričakovano kopališče

Po desetih letih so tudi Novogoričani dobili sodoben bazen

Vesela vest za Novogoričane: v četrtek, 22. junija, bodo v sportnem parku sredi mladega mesta predali namenu novo mestno kopališče. V treh bazenih si bo lahko dnevno osvežitev privosčilo do 1500 kopalcev. Nova pridobitev bo zanimiva zlasti za solsko mladino, ki te dni začena poletne počitnice.

Mesto je takšen objekt zelo potrebovalo, saj je minilo že skoraj desetletje, odkar so zaradi neustreznosti zaprti bazen v okolici tovarne Meblo. Tamkajšnji bazen je bil namenjen predvsem hrambi požarne vode, se le nato pa kopalcem. Po budo o gradnji novega sodobnega kopališča so začeli uresničevati pred dvema letoma, ko je sesterica delničarjev ustanovila delniško družbo Bazeni, ki naj zgradi bazen. Zdaj ga bo v upravljanje prevzela športna zveza.

Za okroglih šest milijonov nemških mark je družba Bazeni zgradila kopa-

lišče, sestavljeno iz velikega bazena (50 x 21 m), malega bazena (25x16 m) in ovalnega »čofotalnika« za najmlajše meščane. Gradnjo je zaupala trem primorskim podjetjem: Primorju Ajdovščina, Gradbeni operativi Nova Gorica in Čestnemu podjetju Nova Gorica. Na včerajšnji tiskovni konferenci so predstavniki družbe Bazeni dejali, da so imeli občasno težave z denarjem, ki se je v blagajno stekal iz treh virov: deležev delničarjev, občinskega proračuna in denarja od prodaje poslovnih prostorov na kopališču.

Plavalisce je najsodobnejše opremljeno. Vanj

so vgradili naprave za predgretje vode (ta bo od maja imela od 24 do 26 stopinj) in ciscenje vode. Predstavniki družbe Bazeni so povedali, da pri opremi niso varčevali z denarjem, drugo pa je bolj skromno.

V četrtek bo na novem kopališču živahno ves dan; dopoldne bodo prišli na svoj račun predvsem otroci, popoldne bodo različna plavalna tekmovalja, ob 20. uri pa bo slavnostno odprtje. Udeležili naj bi se ga najboljši slovenski plavalci in vaterpolisti ter skupina fantica nas popelje v bujni svet otroške domišljije, sreče in bojazni, ki v prispodobi goloba burkajo mladostne in prevekrat nedosegljive sanje nasih najmlajših. Tako kot Srečelov je tudi zgodba o petelinu in dveh petelinčkih napisana v preprosti govorici bralcev, katerim so knjige namenjene. Tudi v hudomušni petelinji zgodbi, ki z glavnim junakom - Pekovim petelinom - predrami zanimanje in najgloblja otroška cu-

Vojko Cuder

AJDOVŠČINA, VIPAVA

Vojska si ne pusti vzeti vadbenega poligona

Pretekli konec tedna so se pristojna ministrstva in predstavniki krajevnih skupnosti v Ajdovščini in Vipavi pogovarjali o poteku avtoceste po Vipavski dolini. Krajevne skupnosti so namreč imele do takrat cas, da povedo svoje predloge in pripombe, in večina je to tudi storila.

Sestanki so bili posvečeni pretresu predlogov in soočenju s strokovno argumentacijo. Na območju ajdovske občine je se nekaj odsekov, potrebnih dogovora oziroma uskladitve, predvsem med Cesto in Vipavskim križem, kjer domačini zahtevajo pokriti vkop, krajani Budanj pa so tudi izrazili nekaj pomislekov. Podoben sestanek je bil tudi na območju vipavske občine. Na sestanku v Ajdovščini so prišli nasprotniki avtoceste, predstavljena pa je bila tudi tako imenovana zelena trasa.

Z občinsko upravo v Vipavi pa so se sestali predstavniki več ministrstev in služb ter družbe za avtoceste: govorili so o pogojih občine, ki zahteva zascito vodnih virov, izoginitve tankovskim garažam in gradnjo v isti ravni z zemljiščem oziroma v plitvem vkopu. Potekalo je tudi usklajevanje med vojsko oziroma ministrom za obrambo in drugimi. Zdi se, da želi vojska ohraniti približno 50 hektarov velik poligon pri Podnanosu ob sedanji magistralni cesti. Avtocesta bi namreč morala zaradi izteka za Podnanosom, ustreznih višin in zato, da bi se izognila poljem, potekati čez strelisce, ki ga zadnja leta skorajda niso uporabljali. Ze pred casom so vojski ponujali nadomestni poligon.

(A. L.)

NOVICE

Bo danes šlo brez zapletov?

ILIRSKA BISTRICA - Clani ilirskobistrskega občinskega sveta bodo na današnji popoldanski seji obravnavali osnutek proračuna in predlog statuta občine. V gradivu za sejo je tudi pregled realizacije sklepov prejšnjih sej, ki so ga že nekajkrat zahtevali svetniki strank slovenske pomladi. Prav zaradi odsotnosti poročanja o uresničevanju sprejetih odločitev in sklepov je osem svetnikov iz strank slovenske pomladi demonstrativno zapustilo zadnjo sejo sveta. Preostali clani tako niso mogli glasovati o statusu, saj je za njegov sprejem potrebna dvotretjinska večina. Ce danes ne bo podobnih zapletov, naj bi svetniki opravili tudi volitve in imenovanja za funkcionarje v občinski upravi oziroma občinskem svetu. Za tajnika občine sta predlagana Ivan Barba (SLS) in Vojko Tomsic (LDS), za podzupana Milan Volk (Zeleni) in Robert Muha (ZLSD), za sekretarja sveta pa Saša Boštjancic (SDSS). (M. G.)

Srečanje veteranov vojne za Slovenijo

MASUN - Združenje veteranov vojne za Slovenijo za območje Notranjske pokrajine je ta konec tedna na Mašunu pripravilo prvo srečanje članov združenja. Udeležilo se ga je blizu 500 veteranov iz občin Ilirska Bistrica, Postojna, Pivka, Loska dolina in Cerknica, predstavniki vodstev omenjenih občin in podpredsednik republiškega združenja veteranov vojne za Slovenijo Bojan Potocnik. Vojko Stemberger, predsednik notranjskega združenja veteranov, ustanovljenega pred letom dni, je na srečanju poudaril, da so se veterani znasli pred zelo odgovorno nalogo, ko so 26. junija 1991 iz pivske vojsnice proti državnim meji z Italijo krenili prvi tanki. Bivša JLA je namreč na območju Notranjske imela približno 3000 vojakov in oficirjev, opremljenih z velikim številom tankov in drugih oklepnih vozil. Na srečanju so članom podelili veteranske izkaznice, v kulturnem programu je sodeloval pevski zbor pripadnikov slovenske vojske iz Ilirske Bistrice. (M. G.)

Zastonj kopanje

KOPER - Na predlog svetnika Ivana Pinterja so koprski svetniki sprejeli zacasni odlok o brezplačnem vstopu na kopališča v Kopru, Zusteri in Ankaranu za upoko-jence, studente, dijake in učenice. Prost vstop na kopališča do 15. oktobra je po Pinterjevem mnenju priložnost, da se volilcem vsaj nekoliko »skravsja nos« zaradi drugih neizpolnjenih predložitvenih obljub. Ker je kopališčem potrebno namoestiti izgubo, so jim svetniki zagotovili 2 milijona tolarjev iz letošnjega proračuna. (A. Zn.)

Pravljici, ki najmlajše bralce popeljeta v bujni svet otroške domišljije

IDRIJA - V galeriji kavarne pri Črnem orlu v Idriji se je zbranimu občinstvu predstavila založba Sanjska knjiga s knjižnimi novostmi za najmlajše. Izpod peresa Ivana Bizjaka sta nastali kar dve prijetni zgodbi, Srečelov ter knjižica Petelin in dva petelinčka, ki ju je z umetniško ilustracijo tenkočutno opremil akademski slikar Rudi Skočir.

Literarni večer z ustvarjalcema je z odlomki iz vsebine knjižnih del dopolnil igralec Ivan Rupnik, njuno vrednost pa sta vsak iz svojega zornega kota ocenila prof. dr. Franc Zadravec in likovni strokovnjak dr. Ivan Sedej. Pogovor z gosti je vodila Barbara Grancar, večer

pa so popestrili tudi učenci idrijske glasbene sole. Zgodba Srečelov pripoveduje o dečku - v obeh zgodbah se avtor Ivan Bizjak vrača v svojo mladost - ki na vaskem srečelovu zadene goloba. Bogata pripoved iz življenja vaskega fantica nas popelje v bujni svet otroške domišljije, sreče in bojazni, ki v prispodobi goloba burkajo mladostne in prevekrat nedosegljive sanje nasih najmlajših. Tako kot Srečelov je tudi zgodba o petelinu in dveh petelinčkih napisana v preprosti govorici bralcev, katerim so knjige namenjene. Tudi v hudomušni petelinji zgodbi, ki z glavnim junakom - Pekovim petelinom - predrami zanimanje in najgloblja otroška cu-

stva jeze, sramu in nagajivosti, vsak najde delček sebe. Kot je v svoji oceni poudaril dr. Franc Zadravec, sta knjigi napisani iz zivega cloveka za zivega cloveka, v zgodbah se elementarno dopolnjujeta clovek in narava, ne da bi bili obremenjeni z moralističnimi in pedagoškimi meglenicami. Visoko oceno Skočirjevih ilustracij, ki se sugestivno prelivajo v razplet obeh zgodb, je dodal tudi dr. Ivan Sedej. Skočir je po njegovem mnenju s samostojno likovno govorico dopolnil in nadgradil zgodbi, zlasti z likom pastirca, ki ga sicer poznamo iz številnih pripovedi Franceta Bevka in Cirila Kosmacea, značilen pa je za hribovski svet ob Idriji. Roman Bric

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomatina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik, 7.35 Gospodarstvo
9.35	Nan.: Ocetov pes
9.55	Film: La bella favola di Timko e l'orsa (fant., ZDA '70), vmes (11.00) dnevnik
11.35	Aktualna poletna oddaja: Verdemattina estate
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gropa v rumenem
13.30	Dnevnik in gospodarstvo
14.20	Film: Accadde un' estate (kom., ZDA '65, i. M. O'Hara, R. Brazzi)
16.15	Mladinski variete Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Dinozavri med nami, filmske novosti
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera
18.50	Variete: Luna Park (vodi Milly Carlucci)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Variete: festivalbau (vodita E. fenech, L. Banfi)
23.05	Dnevnik
23.10	Variete: Seconda serata
24.00	Dnevnik in vreme, 0.30 Danes v Parlamentu
0.40	Dok. o kulturi renesanse: La stanza del Principe
1.10	Aktualno: Sottovoce

RAI 2

7.15	Nan.: La clinica della Foresta nera
8.00	Varjete za najmlajše Quante storie!
9.55	Nad.: Quando si ama
11.45	Dnevnik, 12.00 TG2 33
12.10	Nan.: Zdravnik med medvedi
13.00	Dnevnik, zdravje, vreme
14.00	Otroski variete: Quante storie Disney, risanke
14.30	Nad.: Paradise Beach, 15.00 Santa Barbara
15.45	Dnevnik
15.50	Variete: Popoldne na RAI 2 (vodi G. Fossà)
16.30	Film: Il braccio violento della legge 3 (krim., ZDA '93, i. Ed O'Neill)
17.15	Dnevnik, sport in vreme
18.35	Sereno Variabile
18.45	Dvojni obraz pravice
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Film: Quel caledetto colpo al Rio Grande Express (vestern, '73, i. J. Wayne)
22.20	Aktualno: Mixer
23.30	Dnevnik, pregled tiska, vreme, vse najboljše za rojstni dan, Kino!
0.05	Film: In nome del popolo svorano (dram., It. '90)

RAI 3

6.00	Jutranji dnevnik
8.30	Videosapere: Rossellini TV, Mattia Preti, Potovanje po Italiji, Cimabue, vodica za izbiro fakultete
12.00	Dnevnik, delo, okolje, znanstveni dnevnik
12.40	Nan.: Vita da strega
13.05	Dok.: Park v Abrucih
13.25	Zenske v glasbi
14.00	Deželne vesti, dnevnik
14.50	TGR Bellitalia
15.15	Sport: kolesarstvo, superbike, kanu, triatlon
16.30	Videosapere
17.00	Film: Cantando sotto la pioggia (glas., '52, r.-i. G. Kelly, D. Reynolds)
18.45	Rubrika Vivere, vreme, dnevnik, deželne vesti
19.50	BlobCartoon, 20.10 Blob
20.30	Aktualno: Chi l'ha visto?
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Aktualno: Talk Show Linea 3, 23.55 Pred premiero: Opera kviz
0.30	Dnevnik, pregled tiska, vreme, filmske novosti

RETE 4

7.00	Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.30	Nad.: Manuela
8.30	Variete: Buona giornata, vmes 8.40 Il disprezzo, 9.45 Rubi, 10.30 La donna del mistero 2, 11.00 Senaz peccato, 12.20 nan. Mai dire sì, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri
14.45	Film: Donatella (kom., It. '56, i. E. Martinelli)
17.10	Aktualno: Perdonami, 18.00 Punto di svolta, vmes (19.00) dnevnik
20.45	Film: Cielo di piombo, ispettore Callaghan, (krim., ZDA '72, i. C. Eastwood, Tyne Daly)
22.35	Film: Sesso matto (kom., It. '73, i. G. Giannini, L. Antonelli), vmes (23.30) dnevnik, pregled tiska
1.00	Nan.: Hitchcock

CANALE 5

6.00	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.10	Una bionda per papà
11.40	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.10	Varieteji: Amarsi, 14.15 Complotto di famiglia, 15.25 Scene da un matrimonio
16.00	Otroski variete, vmes risanke in nanizanka
17.55	TG5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Paperissima sprint
20.40	Nan.: Papà prende moglie (i. M. Columbro)
22.45	Vecerni dnevnik
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nan.: Chips, 10.25 T.J. Hooker, 11.25 Village, 11.30 MacGyver
12.25	Odpri studio
12.30	Aktualno: Fatti e misfatti
12.40	Sport studio
12.50	Otroski variete
14.00	Odpri studio
14.30	Variete: Non è la RAI
16.15	Nan.: Un professore alle elementari, 16.45 Neon Rider, 17.45 Primi baci, 18.20 Melrose Place
19.30	Odpri studio, vreme
19.50	Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Glasb. variete: Festivalbar (vodi F. Panicucci)
22.40	Film: La notte dei morti viventi (srh., ZDA '90, i. Bill Mosley), vmes (23.40) Fatti e misfatti
0.45	Italia 1 sport
1.45	Sgarbi quotidiani

TELE 4

13.30	19.30, 22.10, 0.15 Dogodki in odmevi
20.30	Film: Videoamore
22.05	Gospodarska stran

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: L' avventura di Lady X (kom., VB '38)
20.35	Nad.: Homefront
23.30	Variete: Tappeto volante
0.10	Film: Comrades (VB '87)

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanka
20.30	Podobe
20.30	TV dnevnik

SLOVENIJA 1

10.40	Igrajmo se gledališče, 11/13 del lutkovne serije
10.45	Amerikanec v Parizu, ponovitev ameriškega filma
12.35	Avtomagazin, ponovitev
13.00	Porocila
13.05	Sedma steza, ponovitev
13.50	Sobotna noč, ponovitev
16.20	Mostovi
17.00	TV dnevnik 1
	Otroski program
17.10	Arabela se vrača, 10/26 del češke nadaljevanke
17.40	Prigisce priljubljenih pravljic, 5/13 del lutkovne igrice
18.00	Regionalni studio Koper
18.45	Lingo, TV igrice
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Zgodbe medenih tednov: Tudi v najmanjši koci je prostora dovolj, 6. del nemske nanizanke
21.00	Osmi dan
22.00	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.20	Zarisce
22.40	Poslovna borza
22.55	Sova
	'Alo, 'alo, 4/6 del angleske nanizanke
	Helga z velikimi ...
23.30	Novo življenje, 6/16 del ameriške nadaljevanke
	Ribarjenje v kalnem

SLOVENIJA 2

13.00	Euronews
15.10	Malo anglescine, prosim, ponovitev
15.35	National Geographic, ameriška dokumentarna serija, ponovitev
16.30	Karaoke, ponovitev
17.30	Sova, ponovitev: Murphy Brown, 26. epizoda ameriške nanizanke
18.00	Novo življenje, 5/16 del ameriške nadaljevanke
18.45	Iz življenja za življenje
19.15	Videošpon
20.05	Gore in ljudje
20.55	Roka rocka
21.45	Zgodbe iz malega mesta, 2/3 del finske drame
22.40	Alica, evropski kulturni magazin
23.30	Svet poroca

KANAL A

10.15	Luč svetlobe, ponovitev
11.05	Alica v glasbeni deželi, ponovitev
11.35	Video igralnica, ponovitev
12.05	A-shop, Spot tedna, CMT
16.25	Spot tedna, A-shop
16.40	Vojni ujetnik Garwood, ponovitev
18.15	Generacija transformerjev II
18.45	A-shop
19.00	Vreme, risanka
19.10	Luč svetlobe, 451. del
20.00	Rodeo
20.30	Tropska vročica
21.20	Vreme
21.25	Večni krog
21.55	Računalniška kronika
22.25	Dežurna lekarna

Koper

16.00	Euronews
16.10	Ponedeljkov sportni pregled, ponovitev
17.10	Svet danes
18.00	Slovenski program
	Studio 2
18.45	Primorska kronika
	Sredozemlje
19.00	TV dnevnik
19.30	TV sola
20.00	Euronews
20.30	Vsedanes aktualnosti
21.00	Rhythm & News, vodi Andrea F.
22.00	Slike iz Sečuana
22.15	Vsedanes - TV dnevnik
22.30	Slovenski program
	Sportel - oddaja o zamejskem sportu in sportnikih

ORF Avstrija 1

06.05	Ponovitve
13.00	Otroski program
15.25	Mini čas v sliki
15.35	Vesoljska ladja Enterprise
	Bele lovi Lokaia
16.25	Knight Rider
	Cudežne igre
17.10	Strašno prijazna družina
	Las Vegas, 1. del
17.35	Zlata palaca
	Zrezek za morilca
18.05	Grad ob Vrbskem jezeru
	Hopla dvojici
19.00	Pri Huxtablovih
	Zaročna sala
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Pogledi od strani
20.15	Lovci modrih puscav
	Tropski oceani
21.10	Chichago Hope
	Ledeni srce
22.00	Ono, 1. del ameriške grozljivke
	Igrajo: Tim Curry, Annette O'Toole, Dennis Christopher in drugi
23.30	Cas v sliki
23.35	Isabelle Eberhardt, francosko-avstralski film, 1990
	Igrajo: Mathilda May, Tcheky Karyo in drugi
	Režija: Ian Pringle
01.25	Strašno prijazna družina, ponovitev
01.50	Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
02.50	Dobrodošli v Avstriji, ponovitev
04.40	Lili, ponovitev filma

ORF Avstrija 2

09.00	Cas v sliki
09.05	Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
10.05	Mike Hammer, ponovitev
11.40	Lepote Češke
12.00	Vreme
12.10	Krizarski pohodi
13.00	Cas v sliki
13.10	Tema, ponovitev
14.00	Slika Avstrije, ponovitev
14.25	Moč strasti
	V oblasti psihopata
15.10	Umor, je napisala
	Zadnji kozarec
16.00	S Schiejokom vsak dan
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki, kultura
19.53	Sport
20.15	Akti X
	Lazar
21.10	Reportaža
22.00	Cas v sliki 2
22.30	Na prizorišču
23.00	Phettbergs Nette nocti sov
23.45	Pariz gori, ameriški dokumentarec, 1990
	O newyorskimi subkulturami
01.40	Amerikan supermarketa
01.25	Umetniki za boljši svet
01.35	Pogledi od strani

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 8.40 Novakovi; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Ekološki kotiček; 17.00 Studio ob 17-h; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slov. zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Igra; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 23.05 Nokturno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.50 Koledar kulturnih prireditev; 9.35 Povečki tedna; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 13.00 Obvestila; 14.00 Drobntinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Lingvistični kotiček; 17.50 Sport; 18.10 Fiesta latina; 19.30 Štos - se v torek obujamo spomine; 21.00 Zgodnja dela; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Stoletje improvizirane glasbe.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 8.05 Glasba; 10.05 Kulturni globus; 11.05 Clovek in zdravje; 13.05 Enajsta šola; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Big Band RTVS; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Ljudsko izročilo; 16.40 Esej; 17.45 Sodobna umetnost; 18.00 Koncerti na tujem; 19.30 Arje in monologi; 20.00 Literarni večer; 20.45 S koncertov; 22.25 Glasba našega časa; 23.55 Lirčni utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Porocila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Otvoritev, jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne informacije; 9.45 Iz odvetnikove pisarne; 11.15 Hladno, toplo, vroče; 12.15 Pesem tedna; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Kontaktna odd.: Daj, povej...; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borzno poročilo; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.00 Dnevnik; 19.30 Večerni pr; 22.30 Torkov koncert.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kultura; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 Zoo station;

16.00 Modri val- glasbeno popoldne; 18.00 Italijanska glasba; 18.45 Il flauto magico; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 11.45 Borza; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 16.25 Oganka; 17.00 Bančne informacije; 20.00 Labirint znanja; 23.00 Egostyle; DJ Alf.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Ob koncu šolskega leta; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Tudi jeseni je lepo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Nasveti veterinarja; 17.00 Na vrtljaku z Romano; 19.30 Večerni pr - Popoln zvok; 21.30 Jasnovidka Sara.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Porocila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Stajerske miniaturre; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Studij in glasba; 19.30 Sportna sobota; 21.00 Kulturno-umetniški program.

Radio Študent

9.00 Jajčkova lestvica; 11.00 Kondicija dvojškega sistema; 14.00 Recenzije (knjižne novosti) & Napovedi; 15.00 OF, Jocular; 17.00 Kaj pa univerza?; 19.00 TB: Heavy Les Wanted; 20.00 Underground International, Hard'n'Heavy, Techno; 24.00 Reprize.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Čemu toliko junštva; 8.30 Slov. lahka glasba; 9.15 Odpri knjižnica; Zapiski Tine Gramontove (V. Levstik, r. Z. Petan); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 MePZ Podgora; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; pianist I. Lazko; 18.00 Igra: Srečanje (r. M. Uršič); 18.40 Soft music; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Porocila; 10.00 Glasba po željah; 15.00 Rok z Vami; 18.00 Otroski vrtljak; 20.00 Oddaja SKD Tabor Opčine; 20.30 Smeh in glasba.

Radio Koroška

18.10-19.00 Parnerski magacin.

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA**LJUBLJANA**
CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815

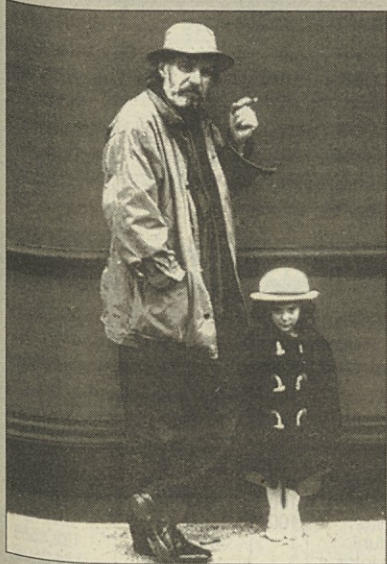
Danes, 20. junija, ob 19. uri:
TURANDOT, Giacomo Puccini.
Koprodukcija Dezelnega gledališča
Salzburg, Opere Nica in
Opere in baleta SNG Ljubljana.

Predstava bo se v četrtek, 22. junija, ob isti uri.

V četrtek, 22. junija, ob 21. uri: B. Slade - OB LETU
OSOREJ. Zadnja predstava v sezoni!

Danes, 20. junija, Krizanke, ob 21. uri:
SE NISMO ZE NEKJE VIDELI?
Vecer z Rade Serbedzijo
in njegovima gostoma Juretom Ivanusicem
in Danilom Serbedzijo.

Sodelujejo se: Radko Polic,
Mia Znidaric, Lado Leskovar,
Miha Jazbisek, Sasa Olenjuk,
Sarajevska naveza.

Predstava bo se 22. junija v Mariboru.

SNG DRAMA, tel.: 061/ 221-511

Danes, 20. junija, ob 19.30: J. B. P. Moliere - **DON
JUAN ALI KAMNITA GOSTIJA**, za studentski
prvi in izven. Predstava bo se v sredo, 21. junija, ob
isti uri, za studentski drugi in izven.

V petek, 23. junija, ob 19.30: Tom Stoppard - **AR-
KADIJA**. Zadnjikrat v sezoni!**LEVI ODER**, tel.: 061/ 221-511

Danes, 20. junija, ob 22. uri: E. Ionesco - **IN-
STRUKCIJA**. Predstava bo se v sredo, 21. junija, ob
22. uri.

SMG, tel.: 061/ 125 33 12V sredo, 21. junija, ob 19.30: CELICA, predpremie-
ra.V petek, 23. junija, ob 19.30: KDO JE NARISAL
STANKU SKAKALNICO.**MGL**, tel.: 061/ 210-852

Danes, 20. junija, ob 20. uri: T. Partljic - **STA-
JERC V LJUBLJANI**, za abonma torek. Predstava
bo se v sredo, 21. junija, ob 20. uri, za abonma stu-
dentski B.

GALERIJA SOU KAPELICA, Kersnikova 4Danes, 20. junija, ob 21. uri: PRSI, OKITENE Z
VENCII VRTNIC.**KUD FRANCE PRESEREN**, tel.: 061/ 332-288V četrtek, 22. junija, ob 19. uri: T. Williams **STE-
KLENA MANAZERIJA**, izvaja Gledališka skupina
Blescecih sest.**LGL**, tel.: 061/ 314-962V četrtek, 22. junija, ob 17. uri: S. Makarovič - SA-
PRAMISKA, za izven.V soboto, 24. junija, ob 11. uri: S. Makarovič - ME-
DENA PRAVLJICA, za izven.**CELJE****SLG**, tel.: 063/ 25-332V četrtek, 22. junija, ob 21. uri: O. Zupancič - VE-
RONIKA DESENISKA. Predstava bo se v petek, 23.
junija, ob 21. uri, za abonma premiera I in izven.**MARIBOR****LGM**, tel.: 062/ 26-748V soboto, 24. junija, ob 12. uri: Der Spiegel, Belgija:
PALCEK TOM.V nedeljo, 25. junija, ob 11. uri: Papilu, Ankarana -
PIPO.**NOVA GORICA**V petek, 23. junija, ob 20. uri: T. M. Plavt - KAZI-
NA, za abonma petek-b in izven. Predstava bo se v
soboto, 24. junija, ob isti uri, za abonma sobota-a in
izven.GLASBA
SLOVENIJA**LJUBLJANA****SLOVENSKA FILHARMONIJA**

Danes, 20. junija, Mala dvorana ob
19.30: komorni koncert **DUSANA
SODJE** (klarinet) ob klavirski spre-
mljavi TATJANE KAUCIC. Program:
Brahms, Milhaud, Poulene, Ramovs,
Pascal.

KUD FRANCE PRESEREN

Danes, 20. junija, ob 20.30: koncert
skupine **THE STUFF**.

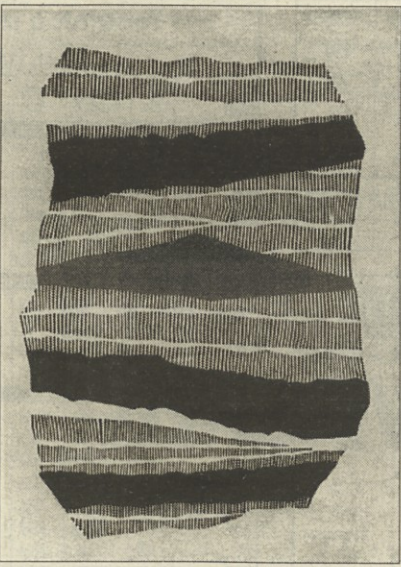
V sredo, 21. junija, ob 18.30: koncert
rock skupin RACIJA, NIOUT, SRE-
CNA MLADINA, ROZE, ZAKLONI-
SCE PREPEVA.36. MEDNARODNI JAZZ
FESTIVALKrizanke in Cankarjev dom
od 28. junija do 1. julijaSreda, 28. junija, ob 20. uri: JOHN
PATITUCCI'S MISTURA FINA BAND in
ABBEY LINCOLN QUARTET.Četrtek, 29. junija, ob 20. uri: THE GERI AL-
LEN TRIO in BILL EVANS & PUSH.
Ob 24. uri: SLOVENSKI ROUND + JAM SES-
SION, QUATEBRIGA.Petek, 30. junija, ob 20. uri: MAX ROACH in
EDDIE PALMIERI OCTET.V četrtek, 22. junija, ob 22.30: koncer-
tna predstavitev nove CD plošče sku-
pine DATA DIRECT - LA DOLCE VI-
TA.V četrtek, 29. junija, ob 20. uri: kon-
cert THE SPOONS.**GALERIJA SKUC**, Stari trg 21V sredo, 21. junija, ob 22. uri: predsta-
vitev B. C. D. projekta z naslovom C.
D.**DVORANA SLOVANA
NA KODELJEM**V petek, 23. junija, koncert skupine
FUGAZI.RAZSTAVE
SLOVENIJA**LJUBLJANA**

Marko Kovacic: Stolovid

Restavracija Una (Zaloska 31), Gostilna Rogovilo
(Dunajska 370), Krma pod gankom (Celovska
43), Gostilna pri Gorjancu (Trzaska 330), Okre-
pčevalnica Krimcek (Orlova 1)
do 30. junija

Stolovid je projekt sestavljen iz petih stolov-skulptur, ki
stojijo ob mizah v petih, nekdanj furmanskih gostilnah
ob petih vpadnicah v Ljubljano. Stoli nadomeščajo obi-
čajne gostilniške stole in imajo poleg umetniške tudi
uporabno funkcijo. Igra med tema dvema funkcijama
se zgodi na sredini sedala, kjer je vložena optična na-
prava-magična skrinjica, ki v gledanje ponuja tisto, kar
je običajnemu pogledu skrito. S tem, ko obiskovalec
uporabi stol - se nanj usede, hkrati prekrje skrinjico in
prekine umetniški prizor.

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 9
Razstava grafik 1935-1995 **LOJZETA SPA-
CALA** je na ogled od 31. avgusta.

VILA KATARINA, Cesta na Brdo 10

Danes, 20. junija, bo ob 19. uri otvoritev razstave
GRAFIČNI ODTISI kiparke Anja Smajdek.

CANKARJEV DOM

V Mali galeriji je do 2. julija na ogled fotografska
razstava CHRISTOPHA DONNETA.
Razstava svetovne novinarske fotografije WORLD
PRESS PHOTO je na ogled do 5. julija.
Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFIČNEGA
BIENALA - LJUBLJANA je na ogled do 10. sep-
tembra.

GALERIJA ARS, Cevljarska 2Razstava lutk SILVANA OMERZUJA je na ogled
do 29. junija.**GALERIJA GLINA**, Gornji trg 11Razstava del POMPEA PIANEZZOLA je na
ogled do 15. julija.**GALERIJA KOMPAS**Razstava slik MIRE PREGELJ je na ogled do 15.
julija.**GALERIJA ZDSLU**, Komenskega 8Razstava grafik DANIELA DEMSARJA je na
ogled do 14. julija.**VISCONTI KOLIZEJ**, Gosposvetska 13Razstava 23 slikarjev za zdravnike sveta je na
ogled do 15. septembra.**ARBORETUM - VOLČJI POTOK**Razstava akrilnih reliefov LIDIE ASTE je na ogled
do 25. junija.**BLED****VILA BLED - CAFE BELVEDERE**Razstava MARIJE MOJCE PUNGEČAR - Bears ma-
ke me laugh je na ogled do 23. junija.**CELJE****LIKOVNI SALON CELJE**Razstava Prostor za pripoved ERICHA PRASC-
HAKA je na ogled do 30. junija.**POSTOJNA****GALERIJA MODRIJANOV MLIN**Razstava likovnih del STANETA JARMA je na
ogled do 4. julija.**SKOFJA LOKA****GALERIJA IVANA GROHARJA**

Razstava slik LOJZETA CEMAZARJA.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti
(Ul. Diaz 27): do 10.9. je na ogled razstava
umetnika pop-arta Jamesa Rosenquista.

Miramarski park-Konjušnica: do 23.7. je na
ogled razstava »Dali kipar, Dali ilustrator».Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Otta-
vio Bomben.Grad sv. Justa-Bastione fiorito: na ogled je an-
tološka razstava slikarja Fulvia Juricica.Galerija Art Light Hall: do 30.6., razstavlja fo-
tograf Maurizio Maier.Peterlinova dvorana-Ul. Donizetti 3: na ogled
je razstava del slikarke Marte Kunaver.**SESLJAN**Sedež turistične ustanove: do 4.7. razstavlja
Michela Stradi.**GORICA**Kulturni dom: do 24. t.m., je na ogled fotografs-
ka razstava »Benecija v miru in vojni».

Speter Slovenov

Beneska galerija: do 26.6. je na ogled vsak dan,
razen ob nedeljah, razstava ikon. Urnik: 17-19.**ŠTANJEL**

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9.,
poleg stalne zbirke, tudi novejša dela trzaskega
umetnika. Urnik: od delavnikov od 14.00-19.
ure (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah
in praznikih od 10.00-12.00 in od 14.-19.00

KOROŠKA

CELOVEC

Dezelna galerija: Do 10.9. bo na ogled razstava
»Do danes-dve stoletji umetnosti na Ko-
roskem»

Hisa umetnikov: do 8.7. so na ogled dela
Güntherja Brusa.Mestna hisa-Mestna galerija: do 16.7. je odprta
razstava Jeana Eggerja.Kunstforum: do 7. 7. je odprta razstava Kurta
Weltherja.**TINJE**Galerija Tinje: do 25. t. m. je na ogled razstava
del Garyja Bikovnika iz New Yorka.**SPITAL OB DRAVI**Galerija v gradu Porcia: do 25. t. m. je na ogled
razstava del Rudija Benetika.

V galeriji
Mestne hise
v Kranju
je na ogled
razstava
del
MILANA
BATISTE

GLASBA
FJK**TRST****FOLKEST 95**

Mednarodni festival folk in
moderne glasbe se bo od-
vijal od 5. do 30. julija v
deželi Furlaniji - Julijski
krajini in tudi na Koprskem.

Evangelicanska cerkev**(Largo Panfili)**

Jutri, 21. t. m., ob 21. uri
»Koncert poletnega enako-
nocja«. Nastopil bo Serena-
de Ensemble pod vodstvom
Fabia Macellonija. Na pro-
gramu Prokofiev, Joplin,
Bernstein, Williams, Elling-
ton, Carmichael in Ger-
shwin.

Miramarski park

Od 1. julija do 31. avgusta
bodo ponovno pricele pred-
stave »Luci in zvokov».

GORICA**Kulturni dom**

Jutri, 21.6., ob 20.30
zaključna prireditev glasbe-
ne sole E. Komel iz Gorice.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST**Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovi-****ch**
Danes, 20. t. m., ob 20.30 (red H)
zadnja ponovitev opere G. Donizettija
»Ljubezenski napoj« (L'Elisir d'amore).Prodaja vstopnic pri blagajni dvorane
Tripcovich: 9-12, 16-19.**Mednarodni festival operete 1995** bo
na sporedu od 4. julija do 13. avgusta.**Poletni koncerti**V petek, 23. t.m., ob 20.30: pod vodst-
vom Juliana Kovatcheva bodo soprani-
ska Patizia Ciofi, mezosopranistkaSilvia Mazzoni, tenor Wonjun Lee, bas
Enzo Capuano ter orkester in zbor gle-
dališča Verdi izvajali Dvorzakove sk-
ladbe.**Avditorij Muzeja Revoltella****Poletni koncerti:** V ponedeljek, 26. t.
m., ob 20.30, klavirski recital Jurijs inOlge Cherbakove. Na programu Weber,
Grieg, Schubert, Casella, Chopin, Ra-

chmaninov in Gershwin.

Prodaja vstopnic pri blagajni dvorane
Tripcovich: 9-12, 16-19.**Gledališče Miela**Danes, 20. t. m., ob 21. uri gostovanje
gledališke skupine Compagnia dell'Al-
bero z delom Carla Emilia Gadda »La

cognizione del dolore«. Režija Lorenzo

Salveti. Nastopa Gigi Angelillo.

Predstave bodo trajale do sobote, 24. t.
m.**GORICA****STEVERJAN****Dom Kulturnega društva Briski gric**V petek, 23. t. m., ob 20.45 »Pajk's
show«. Prireditelji slovenske zamejskeorganizacije (Kulturni dom-Gorica,
ZSKD, zadruga »Maja«, KD Briski
gric). Za informacije in rezervacije:Kulturni dom-Gorica, tel. 0481/33288)
ali na društvo Briski gric.minka svečanost - mašo bo daroval krški
skof E. Kapellari.**TINJE:**

Dom: jutri, 21. t.m., ob 19.30 - Igra z
ognjem - uvod v problematiko uničenja
okolja.

V četrtek, 22. t.m., ob 19.30 - Nas tretji
svet se potrebuje? Predava Gerhard Bitt-
ner.

KOROŠKA

CELOVEC:**Koroška hala** (Sejmisce): do 1. julija 1995 je

na sporedu muzikal »Cats«. Urnik: vsak dan

(razen ponedeljkov) ob 20.00, ob sobotah in

nedeljah dodatno tudi ob 15.00. Vsak torek

(ob 20.00) in vsako nedeljo (ob 15.00) so

predstave v angleščini. nazije za Slovence.

VETRINJ:

Cerkev: danes, 20. t.m., ob 17.00 - Spo-

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA**LJUBLJANA****CANKARJEV DOM**

Danes, 20. junija, ob 20. uri:
svečanost

ob 110. obletnici rojstva
akademika MILANA VID-
MARJA.

V sredo, 21. junija, ob 10. uri:
strokovno srečanje

VIDMARJEV DAN
ob 110. obletnici rojstva akade-
mika MILANA VIDMARJA.

CELJE**POKRAJINSKI MUZEJ CELJE**V sredo, 21. junija, ob 18. uri: predavanje AN-
DREJA STUDNA - Stanovati v mestu.

MENJALNIŠKI TEČAJI

19. junij 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	81,60	82,00	11,48	11,67	6,93	7,33
A banka Koper	81,45	82,00	11,43	11,67	6,92	7,33
A banka Nova Gorica	81,45	81,90	11,46	11,66	6,92	7,32
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	81,65	82,15	11,50	11,70	6,95	7,40
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	81,40	81,95	11,45	11,65	6,90	7,25
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	81,47	81,90	11,32	11,60	6,96	7,10
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	81,65	81,85	11,53	11,61	6,95	7,15
Creditanstalt d. d.	81,40	82,00	11,45	11,65	6,95	7,20
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,74	81,77	11,56	11,58	7,05	7,08
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	81,65	82,00	11,54	11,64	6,85	7,05
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	81,65	81,95	11,54	11,64	6,85	7,05
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	81,65	81,95	11,54	11,64	6,85	7,05
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	81,65	81,95	11,54	11,64	6,85	7,05
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	81,55	81,85	11,54	11,60	6,85	7,05
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	81,65	81,95	11,54	11,64	6,85	7,05
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	81,55	81,85	11,54	11,60	6,85	7,05
Nova kreditna banka Maribor d.	81,10	82,10	11,40	11,75	6,70	7,30
Lemo Šempeter, t: 065/ 32-250	81,50	81,90	11,38	11,58	6,97	6,08
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,67	82,20	11,55	11,65	6,90	7,15
Poštna banka Slovenije	79,60	81,85	10,70	11,60	6,27	7,10
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,78	81,84	11,57	11,58	7,04	7,07
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	81,60	81,70	11,48	11,55	6,90	7,02
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,75	82,10	11,55	11,67	7,80	7,40
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,70	81,90	11,56	11,58	6,90	7,20
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,80	82,00	11,30	11,71	6,70	7,20
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	81,65	81,70	11,45	11,56	6,97	7,05
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,55	81,85	11,51	11,65	6,90	7,20
Publikum Zalec, t: 063/ 715-114	81,70	82,10	11,57	11,67	6,80	7,40
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	81,70	82,10	11,57	11,67	6,80	7,40
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,60	81,95	11,50	11,69	6,90	7,05
SKB d.d., ***	81,15	81,85	11,35	11,73	6,80	7,10
SHP Kranj, t: 064/331-741	81,70	81,85	11,56	11,60	7,00	7,20
SZKB d.d. Ljubljana	81,60	81,95	11,47	11,63	6,87	7,23
UBK Ljubljana, t:061/444-358	81,40	82,00	11,45	11,65	6,80	7,25
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,75	81,79	11,56	11,57	7,01	7,07

Tečajji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

19. JUNIJ 1995		v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1610,00	1676,00	
nemška marka	1154,00	1201,00	
francoski frank	329,00	342,00	
holandski gulden	1034,00	1076,00	
belgijski frank	56,40	58,70	
funt sterling	2587,00	2693,00	
irski sterling	2635,00	2742,00	
danska krona	296,00	308,00	
grška dragma	7,10	7,40	
kanadski dolar	1168,00	1215,00	
japonski jen	19,10	19,90	
švicarski frank	1396,00	1453,00	
avstrijski šiling	164,40	171,10	
norveška krona	260,00	270,00	
švedska krona	223,00	232,00	
portugalski escudo	11,00	11,40	
španska peseta	13,30	13,80	
avstralski dolar	1175,00	1223,00	
madžarski florint	11,00	14,00	
slovenski tolar	13,50	14,00	
hrvaška kuna	300,00	320,00	

KMEČKA BANKA - GORICA

19. JUNIJ 1995		v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1625,00	1670,00	
nemška marka	1169,00	1189,00	
francoski frank	331,00	341,00	
holandski gulden	1039,00	1067,00	
belgijski frank	56,60	57,80	
funt sterling	2600,00	2670,00	
irski sterling	2649,00	2734,00	
danska krona	298,00	306,00	
grška dragma	7,20	7,80	
kanadski dolar	1174,00	1209,00	
švicarski frank	1412,00	1442,00	
avstrijski šiling	165,40	169,40	
slovenski tolar	13,60	14,40	

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

31. MAJ 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10
Italija	Kmečka banka Gorica	13,60	14,40
Italija	Tržaška kreditna banka	13,50	14,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	20.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 20. 6. 95

	Nakupni	Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM	81,37	81,58
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINSKEGA nakupa deviz za tolarje.		

Podrobneje informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 115 z dne 19. 6. 1995 - Tečaji veljajo od 20. 6. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	82,4341	82,6821	82,9301
Avstrija	040	šiling	100	1153,3471	1156,8176	1160,2881
Belgija	056	frank	100	394,8401	396,0282	397,2163
Kanada	124	dolar	1	81,9069	82,1534	82,3999
Danska	208	krona	100	2076,8682	2083,1176	2089,3670
Finska	246	marka	100	2640,4853	2648,4306	2656,3759
Francija	250	frank	100	2311,5601	2318,5156	2325,4711
Nemčija	280	marka	100	8109,5987	8134,0007	8158,4027
Grčija	300	grd	100	—	50,2925	50,4434
Irsko	372	funt	1	—	185,9433	186,5011
Italija	380	lira	100	6,8867	6,9074	6,9281
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2259,0804	—
Japonska	392	jen	100	134,1246	134,5282	134,9318
Nizozemska	528	gulden	100	7245,6021	7267,4043	7289,2065
Norveška	578	krona	100	1820,2805	1825,7578	1831,2351
Portugalska	620	escudo	100	77,0574	77,2893	77,5212
Švedska	752	krona	100	1560,6922	1565,3884	1570,0846
Švica	756	frank	100	9793,9623	9823,4326	9852,9029
Velika Britanija	826	funt sterling	1	181,3387	181,8844	182,4301
ZDA	840	dolar	1	113,3560	113,6971	114,0382
Evropska unija	955	ECU	1	149,7559	150,2065	150,6571
Španija	995	peseta	100	93,3577	93,6386	93,9195

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 20. 6. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A)	(B)	skupaj	APOEN	(A)	(B)	skupaj
		tolarski del	devizni del			tolarski del	devizni del	
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1.700.000	840.338	802.972	1.643.310
110	98.8633%	94.4673%	96.6653%		170.000	84.034	80.297	164.331

Tečajnica borznega trga

št.: 112 Datum: 19. 6. 1995

Vrednost papir	qbr. m. div.	ex kupon št. dat. (3)	enotni tečaj	% sprem.	datum	povpr.	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEK	796	(4.5.93)	12.090	16,6	11.500	11.800				
PRB	1.000	(6.6.94)	13.240	20,16	19,6	13.300	13.420	13.440	13.200	5.256
SAL	500	(7/29.8.94)	19.296	1,65	19,6	19.250	19.590	19.900	19.010	8.104
SKBR	458	(16.5.94)	29.130**	15,6	15,6	28.110	29.800			
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RSO1	8,0	4(31.12.94)	100,4	1,74	19,6	100,2	100,8	101,0	99,6	47.248
RSO2	9,5	8(11.09.94)	103,9	0,7	19,6	104,1	104,2	104,2	103,9	237.151
RSO8	5,0	3(30.11.94)	84,6	16	19,6	84,4	84,7	84,6	84,6	1.157
RS11	7,0	4(15.1.95)	91,0		15,6	90,0	92,5			
RS11D	8,0	4(31.12.94)	98,6	34	19,6	98,0		98,8	98,3	176
RS12D	9,5	8(11.09.94)	102,0		13,6	102,5				
SKB1	10,0	4(11.11.94)	97,7	12	19,6	97,6	97,7	98,0	97,6	1.708
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR			11.290	44	19,6	10.530	11.230	11.290	11.290	34
DAD	10.000	(1.6.94)	113.845	64	19,6	113.500	114.000	114.000	113.000	4.773
FMD		(8)	13.624	2,48	19,6	13.100	13.700	14.450	12.800	6.825
EPGR			21.500		8,6		22.000			
FIMER			15.000	8,70	19,5		15.180	15.000	15.000	15
MEZ	218	(30.3.93)	8.936	57	19,6	8.860	9.060	8.990	8.860	447
NKR	4.000	(8/10.6.94)	3.829	02	19,6	3.804	3.846	3.880	3.810	1.585
TLCTR		(5)	720,3	50	19,6	722,0	738,0	722,0	720,0	44
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KRTP		(23.5.94)	31.570	1,87	19,6	31.210	31.720	31.800	31.000	2.115
PPNP			30.000	1,35	19,6	28.700	29.700	30.300	29.700	

KOŠARKA / JUTRI SE V ATENAH ZAČENJA EVROPSKO PRVENSTVO ZA MOŠKE

NOVICE

Prvi favorit ZR Jugoslavija Cilj Slovenije je četrtfinale

V boju za zlato kolajno imata največ možnosti še reprezentanci Litve in Hrvaške - Pod vrhom ob Sloveniji še Italija, Grčija, Rusija, Nemčija in Španija?

Jutri se bo v Grčiji pričelo 29. košarkarsko evropsko prvenstvo, na katerem bo sodelovalo 14 najboljših moštev iz stare celine. Po kvalifikacijskem delu, ki bo trajal do 28. junija, se bodo pričeli odločilni boji od četrtfinala do finala za naslov prvaka, ki bo na sporedu v Atenah, v nedeljo 2. julija. Glavni favoriti so nedvomno Jugoslavlani, ki bodo po dvoletni prepovedi igranja zaradi sankcij OZN ponovno nastopili na uradnem tekmovanju. Najnevarnejša tekmeča za zlato kolajno bosta Hrvaška in Litva, pred Rusijo in Grčijo, medtem ko so med ekipami, ki lahko presenetijo marsikoga Slovenija, Nemčija, Francija, Italija in Španija. Brez možnosti za vidnejši uspeh so Izrael, Turčija, Švedska in Finska.

Skupina A

Jugoslavija: Nedvomno glavni favorit, čeprav je bila dve leti izključena z vseh sportnih prireditev. Ima vrsto vrhunskih igralcev od Danilovića do Bodiroga, Djordjevića, Paspalja in Savića, katerim se je pridružil se Vladimir Divac, ki bo najbrž kar sam pokopal marsikatero nasprotnika.

Prva peterka: Djordjević, Bodiroga, Danilović, Savić, Divac; rezerve: Obradović, Rebraca, Paspalj, Berić; trener Dušan Ivković.

Napoved: 1. mesto

Litva: Po imenih sodec je Litva v ozkem krogu glavnih favoritov, Sabonis, Marculjonis, stara Kurtinajtis in Komijus ter mladi Karnišovas bodo že v kvalifikacijah skusali premagati Jugoslavijo. V njihovih vrstah pa bo odstoten mladi up Ilgauskas (216 cm), ki se je odrekel državni reprezentanci, ker se bo raje preizkusil v NBA in se trenira z McHaleom.

Prva peterka: Marculjonis, Kurtinajtis, Einikis, Karnišovas, Sabonis; rezerve: Komijus, Siriautas, Brazdauskis, Visoskas, Pazdrazdis, Dimavicius, Lekarauskas, Krapiškas, Kavolijunas; trener Garastas.

Napoved: 3. mesto

Grčija: Borbenost, vzdušje in vroče domače okolje bodo v veliko pomoč grški reprezentanci, ki je leta 1987 na domačih tleh že ugnala vse ostale favorite. Tudi Grki ne bodo nastopili z najboljšo možno postavbo, saj je Galakteros poškodovan, slavni Galis pa ne bo igral. Vodja plavalcev sta se vedno veteran (35 let) Panajotis Jannakis in visoki Fasoulas, medtem ko grški navijaci veliko pričakujejo od Christodoulou in Rentziasa.

Prva peterka: Patavoukas, Jannakis, Christodoulou, Tsekos, Fasoulas; rezerve: Ikonomu, Rentzias. Trener Dendrinos.

Napoved: 4. mesto

Nemčija: Res škoda, da se Schrempf in Harnisch ništa pridružil evropskim prvakom, saj bi se Nemci v popolni zasedbi potegovali za ponovitev velikega uspeha iz pred dveh let, ko so v Berlinu osvojili evropski naslov. Gnad in Welp sta se vedno zelo solidna pod košema, Koch pa je, ob odsotnosti Hamiša najboljši zunanji igralec ekipe.

Prva peterka: Koch, Rodl, Knorr, Gnad, Welp; rezerve: Freyer, Musch, Wucherer, Behnke, King, Okulaja, Nurbacher.

Napoved: 5. mesto

Italija: Kot običajno se o italijanski državni reprezentanci mnogo govori, rezultati zadnjih let in tudi nastopi izbrancev Ettore Messine pa kažejo, da bomo najbrž pričali novemu nizu porazov in slabi

igri. Poskodbi Myersa in Morrettija sta se dodatno oslobile ze tako dokaj skromen izbor igralcev, tako da so v dvanajsterici celo Coldebella, Conti in Abbio. Ekipo dopolnjujejo ze običajni znani obrazi (Magnifico, Carera, Gentile, Pittis in Rusconi), tako da sta le Fucka in Esposito najbrž edina prava talenta s plavim dresom. Za uvrstitev v četrtfinale bo odločilna tekma z Nemčijo, saj so Litva, Jugoslavija in Grčija gotovo boljši, »azzurri« pa so zmogni zanesljivo izgubiti tudi z Izraelom in Švedsko.

Prva peterka: Gentile, Esposito, Fucka, Magnifico, Rusconi; rezerve: Abbio, Coldebella, Pieri, Pittis, Conti, Frosini, Carera; trener Ettore Messina.

Napoved: lep uspeh bi bila ze uvrstitev v četrtfinale.

Izrael: Starim mackom (Doron Jamchy, Motti Daniel), ki so v prejšnjih letih popeljali talavivski Makabi skoraj do vrha Evrope v klubskih pokalih, so se pridružili nekateri mladi, perspektivni igralci, ki so po rodu Američani, ali pa so se v ZDA košarkarsko izsolali. Med temi je najboljši Doron Sheffer, govori pa se tudi o Fleisherju.

Prva peterka: Sheffer, Jamchy, Daniel, Henfeld, Fleisher; rezerve: Goodes, Leef, Ori, Gordon, Musthary, Baloul, Arrity.

Napoved: brez možnosti za preboj v četrtfinale.

Švedska: Uspeh v kvalifikacijah je najbrž ze izpolnil vsa pričakovanja »vikinгов«, ki so si privoščili tudi nepopolno Hrvaško. Med redkimi vrhunskimi svedskega mostva je ta, da imajo več krepkih in visokih igralcev, to pa je tudi vse, saj sta le center Sahlstrom in strelec Gehrke poznana v evropskem merilu.

Prva peterka: Andersson, Gaddefors, Gehrke, Lefwerth, Sahlstrom; rezerve: Hakkanen, C.Larsson, Evers, J.Larsson, Blom, Marcus, Londahl; trener Olle Hakasson.

Napoved: skusala bo presenetiti Izrael in se izogniti zadnjemu mestu v skupini.

Skupina B

Hrvaška: Tako kot Jugoslavija v A skupini, je Hrvaška glavni favorit za prvo mesto v skupini, o prvem mestu pa bo najbrž odločala tekma proti Rusiji, s katero imajo Hrvati neugodno tradicijo. Profesionalci iz NBA Kukoc, Radja in Tabak so ob Komazecu, Vrankoviću in Perasoviću gonilna sila ekipe in finale z Jugoslavijo bi morala biti največja košarkarska poslastica zadnjih let. Ce bi bil se Drazen...

Prva peterka: Perasović, Komazec, Kukoc, Radja, S.Vranković; rezerve: Tabak, Alanović, J.Vranković, Kelečević, Marić, Mršić, Gregov,

Slovenska reprezentanca je včeraj z Brnika odpotovala v Atene (Foto Bojan Velikonj/BOBO)

Zuric, Pejcinovic, Marcelic. Trener Aleksander Petrovic.

Napoved: 2. mesto.

Rusija: Z drugim mestom na zadnjem svetovnem prvenstvu je Rusija presenetila vse poznavalce, saj je nastopila s pretežno mladimi in neizkušenimi igralci, ki pa so pokazali, da je ruska sola se vedno zelo kakovostna. Fetisov, Bazarevic, Babkov in Kisourin so odlični košarkarji, caka pa jih težka naloga, saj jih sedaj že vsi poznajo in nimajo več možnosti, da bi lahko računali na prese-

necenje. Prva peterka: Bazarevic, Domani, Fetisov, Kissourin, Mihajlov; rezerve: Panov, Babkov, Koudelin, Karasin, Nosov, Pashoutine, Ivanov, Gracev; trener Sergej Belov.

Napoved: 5. mesto (ce bo ponovila igro s SP, lahko cilja na boljše mesto)

Slovenija: V popolni posta-

ba; rezerve: Occansey, Sciarra, Sonko, D.Gadou, Hamm, T.Gadou, Doman, Butter; trener Michel Gomez.

Napoved: boj za 5. mesto (ob Sloveniji bi morala prehiteti Španijo in vstopiti v četrtfinale, več pa najbrž res ne)

Turčija: V kvalifikacijah je izločila Bosno, na EP pa nima nobenih možnosti, saj ima nizko in neizkušeno ekipo. Samo z borbenost in redkimi dobrimi posamezniki ne more računati na kaj več kot pred-

zadnje mesto v B skupini.

Prva peterka: Ene, Erdenay, Aydin, Yildirim, Topsakal.

Napoved: brez možnosti za preboj v četrtfinale.

Finska: Tako kot Švedska v A skupini ima Finska edini cilj, da se izogne zadnjemu mestu. Za to pa bodo Finci morali premagati Turčijo. Finci so v zadnjih letih sicer precej napredovali, saj sodelujejo z ZDA, kamor pošiljajo najboljše mlade igralce.

Prva peterka: Luhtanen, Klinga, Larkio, Pehkonen, Markkanen.

Napoved: boj za pred-

zadnje mesto v skupini.

Vanja Jogan

Napoved: borila se bo le za vstop med najboljših osem, vendar nima velikih možnosti

Francija: Kar presenetljivo je, koliko dobrih posameznikov ima Francija v zadnjih letih, saj so se Rigadeauju, Ostrowskemu, Forteu in Demoryju (poškodovan), pridružili se Bonato, Sciarra in Sonko. Kljub temu pa Francozi nimajo take postave, ki bi lahko povzročala preglavice najboljšim v skupini, medtem ko se napoveduje oster boj s Slovenijo in Španijo za vstop v četrtfinale.

Prva peterka: Forte, Rigadeau, Ostrowski, Bonato, Bil-

NOGOMETNA PRVENSTVA NA TUJEM

V Dortmundu še proslavljajo Zanimiv razplet v Španiji

DORTMUND - Slavje v Dortmundu se se ni končalo. Nic cudnega: Borussia je na svoj četrti »meister-schale« - ščit prvaka cakala od davnega leta 1963. Naslov je vsekakor zaslužen, saj so »crno-rumeni« vodili skozi večji del sezone, z okrepljeno ekipo pa bodo lahko bolje zastopali Nemčijo v pokalu prvakov kot Werder, ki je ze opravil razprodajo. Izvrstno sezono so izpeljali v Freiburgu zadovoljni so v Kaiserslauternu in Mönchengladbachu, Karlsruhe cilja ni dosegel, Eintracht in Stuttgart sta vsekakor igrala pod pričakovanji, vprasljiva pa je bodočnost Uerdingna: sponzor Bayer je namreč odločil, da se bo odslej osredotočil samo na Leverkusena.

STRELCI: Basler (Wer) in Herrlich (MG) 20, Polster (Köl) 17, Cardoso (Fre) in Kuka (Kai) 16, Kirsten (Lev) in Zorc (Dor) 15, Kuntz (Kai), Bode (Wer) in Möller (Dor) 14.

KONCNI VRSTNI RED: Borussia Dortmund 49, Werder 48, Freiburg in Kaiserslautern 46, Borussia MG in Bayern 43, Leverkusen in Karlsruhe 36, Eintracht 33, Köln 32, Schalke 31, Stuttgart 30, Hamburg 29, TSV 1860 München 27, Uerdingen 25, Bochum 22, Duisburg 20, Dynamo Dresden 16. Izpadejo zadnje tri eki-

pe, iz 2. lige pa so napredovale Hansa Rostock, St. Pauli in Fortuna Düsseldorf.

V soboto je na sporedu finale pokala med Borussia MG in Wolfsburgom. Ce zmaga Borussia MG, bo svoje mesto v pokalu UEFA prepustila Bayernu.

Spanska Liga je pod pekocim soncem prav v zadnjem kolu poskrbela za nekaj presenečenj. »Novinec« Real Betis je sicer ze zelo verjeten nastop v pokalu UEFA overovil z zmago proti Real Madridu na stadionu Bernabeu. Dramaticen je bil razplet, ki je dolocil drugo ekipo, ki se bo nazadovanja otejala v »play-outu«: Albacete je imel pred Compostelo dve točki prednosti in tudi za tri gole boljše razliko v golih. Compostela je zmagala z 2:0 in Albaceteju bi ustrezal tudi minimalen poraz. Toda mostvu iz krajev, kjer je bival Don Kihot, je doma »spodrsnilo« proti Deportivoju z neverjetnim 8:2. Po ze omenjenem Real Betisu in obistanku Compostele je nadvse uspešno leto novincev dopolnil se Español, ki je zasedel peto mesto in zdaj z upravičenim zaupanjem pričakuje zmago Deportiva v pokalu proti Valencii, kar bi Españolu prineslo nastop v pokalu UEFA.

Becker in Muster zamenjala mesti

MONTE CARLO (STA/APA) - Nemec Boris Becker je na najnovejši računalniški lestvici najboljših teniskih igralcev sveta znova prevzel tretje mesto, ki ga je na račun Avstrijca Thomasa Mustra izgubil prejšnji teden. Becker je namreč ta teden nastopil v londonskem Queens clubu in si z uvrstitvijo v polfinale prislužil nekaj novih točk, kar mu je zadostovalo, da je Mustra, ki ta teden ni nastopil, potisnil za mesto navzdol. Na najnovejši lestvici ATP sta mesti prav tako zamenjala Španec Sergi Bruguera in Nemec Michael Stich, toda tokrat na škodo nemškega tekmovalca, ki je trenutno na robu deseterice najboljših. Med najboljšimi je nekaj mest pridobil se en španski teniski igralec Alberto Berasategui. Slednji je bil uspešen na teniskem turnirju v Portu na Portugalskem, kjer je zabeležil novo turnirsko zmago. Napredoval je za dve mesti in je zdaj na 12. mestu.

Najnovejša lestvica ATP: 1. (1.) Agassi (ZDA) 4.779 točk, 2. (2.) Sampras (ZDA) 3.873, 3. (4.) Becker (Nem) 3.387, 4. (3.) Muster (Avt) 3.294, 5. (5.) Chang (ZDA) 3.134, 6. (6.) Ivanisević (Hrv) 2.786, 7. (7.) Kafelnikov (Rus) 2.468, 8. (8.) Ferreira (JAR) 2.434, 9. (10.) Bruguera (Spa) 2.218, 10. (9.) Stich (Nem) 2.056, 11. (11.) Larsson (Sve) 1.840, 12. (14.) Berasategui (Spa) 1.817.

Croatia Osiguranje - Hrvaška 88:81 (35:37)

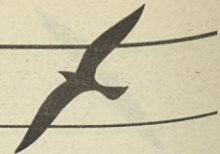
SPLIT (STA/Hina) - V prijateljski košarkarski tekmi v počastitev 50-letnice splitskega košarkarskega kluba je Croatia Osiguranje v nedeljo v Splitu premagala hrvaško reprezentanco z 88:81 (35:37). Hrvaska reprezentanca je tako na zadnji tekmi pred odhodom na EP v Grčijo zabeležila poraz. Velika krivca za poraz reprezentance sta bila Toni Kukoc in Dino Radja, ki sta v prvem polcasu igrala za reprezentanco, v drugem pa oblekla rumeni dres in tehtnico prevesila na stran slavljencev.

Bergkamp najbolje plačani nogometaš Anglije?

MILAN (Reuter) - Prestop nizozemskega nogometa ne napadalca Dennisa Bergkampa iz Interja v Arsenal naj bi bil speljan do konca tega tedna. »Pogajanja so za nami, vendar se niso končane. Prepričan sem, da jih bomo končali se ta teden.« je povedal predstavnik milanskega kluba. Medtem pa so se v britanskih časopisih ze pojavili članki, v katerih novinarji trdijo, da bo Bergkamp za podpis dobil 7 milijonov dolarjev, torej bo tri leta dobival tedensko plačo v vrednosti 40 tisoč dolarjev. S tem bo Bergkamp najbolje plačani nogometaš v Angliji. 26-letni Bergkamp je stopil v vrste Interja pred dvema letoma iz amstrdamskega Ajaxa, vendar se v Italiji ni najbolje znesel.

Zmaga šahistov s Pirana

CELOVEC - Prva ekipa Sahovskega kluba Piran v zasedbi Znidarčic, Treursic, Lukin, Grobovsek je zmagovalec tradicionalnega mednarodnega sahovskega srečanja, ki ga vsako leto v Bilcovsu na Koroskem prireja sahovska sekcija Slovenske sportne zveze Celovec. Piranci so na turnirju (šest stiričlanskih ekip) osvojili 17, 5 točk, drugo mesto je osvojil Bekstanj (14 točk), tretje pa Slovenska sportna zveza v sestavi Kovac, Hattenberger, Mitrovic in Amrusch. Zmagovalec hitropoteznega turnirja je Andrej Znidarčic (10, 5 točk) pred Silvom Kovcem (8, 5), Mladenom Lukinom (8) ter Bojanom Mitrovicem in Ivanom Grobovskom (oba 7, 5 točk).

NOVICE

Po Švici tokrat Lombardi

ZENEVA - Italijan Giovanni Lombardi je osvojil 7. etapo kolesarske dirke po Švici (Appenzello - Zug, 169, 2 km). V sprintu je bil hitrejši od Svicarja Jérmana in rojaka Casartellija. Svicar Alex Zülle je ohranil prvo mesto na skupnem vrstnem redu.

Padec med šprintom

ROMANENGO - Včerajšnja etapo na kolesarski dirki po Italiji za amaterje je osvojil Lombardcan Mario Traversoni. Množični sprint je označeval padec 70 metrov pred ciljem, ki je mnogim tekmovalcem preprečil, da bi se potegovali za zmago. Brugnara iz Veneta pa se je zaradi pretresa možganov in številnih prask zatekel po pomoč v bolnišnico. Za Traversonija je bila to že druga zmaga na letošnjem »giru«, z njo pa si je tudi prislužil belo majico, ki jo namenjo vodilnemu na lestvici po točkah. Na skupnem vrstnem redu ni prišlo do sprememb. Se vedno vodi Toskanec Barbaglia. Danes bo zahtevna etapa na kronometer na razdalji 34, 5 kilometra.

Jimenez boljši od Chiappuccija

BOI TAULL - Spanec José Maria Jimenez je zmagovalec četrte etape kolesarske dirke po Kataloniji (Belivert de Cerdana - Boi Taull, 226 km). V sprintu je bil boljši od Italijana Cladua Chiappuccija. Francoz Jalabert, ki je bil včeraj četrti, je ohranil vodstvo na skupnem vrstnem redu.

Scariolo v Bologni do leta 1998

BOLOGNA - Se pred iztekom tekoče pogodbe, ki zapade prihodnje leto, je bolonjski košarkarski prvoligas Fortitudo (Filodoro) obnovil sporazum s trenerjem Sergiom Scariolom vse do junija 1998. leta. Scariolo je s Fortitudom v dveh sezonah in 74 nastopih dosegel 48 prvenstvenih zmag. Letošnje tretje mesto je doslej najboljša uvrstitev kluba v A1 ligi.

Futre v Milan?

MILAN - Portugalski as Futre je na Milanovi turneji na Daljnem vzhodu izpolnil Capellova pričakovanja, pooblaščen upravitelj kluba Adriano Galliani pa je potrdil, da se z Reggiano pogaja za njegov odkup. Emiliskemu klubu Milan ponuja igralce, kot so Carbone, Gambaro, De Napoli in mladi. Galliani je tudi potrdil, da bo Milan zanesljivo najel še enega napadalca, a ne Boksića. »Hrvat prihaja iz države, ki ni članica EGS, mi pa se nečemo odpovedati ne Bobanu ne Saviceviću,« je dejal Galliani.

Zelo dober nastop Macchiotove

V soboto in nedeljo je bilo v različnih krajih državno ekipno atletsko prvenstvo A, A1, A2, A3. V finalu prvenstva A1 v Arzignanu (Vicenza) je slovenska atletinja Margaret Macchiut (Chimica del Friuli) zmagala na 100 m z ovirami v času 13.90, kar je bil najboljši tehnični rezultat ženskega dela v Arzignanu in tretji rezultat vseh finalnih nastopov za državno rekorderko Tuzzijsvo in Andrettijsvo. Nekaj dni pred državnim ekipnim prvenstvom je Macchiutova nastopila na mednarodnem mitingu v Trentu, kjer je zmagala v svoji skupini, absolutno pa je nato osvojila 4. mesto za dvema Kubankama in Svicarko. (Lasic Adriano)

NOGOMET / TROBOJ V ŠVICI

Kljub naporni sezoni so azzurri še v formi

Po izenačenem prvem polčasu je bila Italija boljša - Zadetek je dosegel Casiraghi

Attilio Lombardo je moral zaradi poškodbe zapustiti igrišče že v prvem polčasu (AP)

Švica - Italija (0:0)

Strelec: Casiraghi v 55. minuti

SVICA: Pascolo, Hottiger, Quentin, Vega, Geiger, Henchoz, Fournier (od 65. min. Colombo), Ohrel, Grassi (od 60. min. Knup), Sforza, Turkyilmaz (od 80. min. Zuffi).

ITALIJA: Pagliuca (od 46. min. Bucci), Benarrivo, Carboni, Albertini (od 46. min. D. Baggio), Apolloni (od 50. min. Ferrara), Minotti, Lombardo od 32. min. Eranio), Di Matteo, Casiraghi, Statuto (od 72. min. Del Piero), Signori.

IZKLJUCITVE: Geiger (zadnji moz) v 62. min. GLEDALCEV. 15.000

LAUSANNE - Osvojitve turnirja (na katerem sodeluje tudi Nemcija) ob 100. obletnici ustanovitve švicarske nogometne zveze igralcem ne bo prinesla denarnih nagrad, niti ne bo kdove koliko prispevala k ugledu zmagovalca, toda sinocnja uvodna tekma troboja med Svicarji in Italijo le ni bilo navadno posezonsko srečanje med naveličanimi nogometaši, ki razmišljajo le o kopanju in sončnej. Cesa takega bi general Sacchi svojim vojakom zameril do konca življenja, zadevo pa je resno vzela tudi Hodgsonova vrsta. Se prevec, saj so se Svicarji odlikovali tudi po nedovoljenih startih na zogo. V enem od teh jo je skupil Lombardo, ki je

moral že v prvem polčasu poškodovan zapustiti igrišče.

Sacchi je na igrišče poslal moštvo, v katerem ni bilo niti enega Juventusovega prvaka, po napovedih pa je manjkal tudi Zola Svicarji, ki odlično igrajo tudi na kvalifikacijah za EP, so takoj pritisnili, čeprav se je igra odvijala pretežno na strnjemnem območju sredine igrišča. Pagliuca je po prostem strelu resno posegel. Proti koncu polčasa pa so bili nevarnejši »azzurri«, ki jih je stranski sodnik dvakrat oskodoval pri določevanju offsidea, ko so napadali.

V drugem polčasu je presing popustil in igra je bila bolj živahna. Italijani so z igro po krilih takoj začeli ogrozati nasprotnikovo obrambo, prav po podaji Erania z desne v sredino pa je padel Casiraghijev gol. Kmalu zatem je Geiger kot zadnji mož obrambe zrusil na tla Signorija in nemški sodnik Merk mu je pokazal rdeči karton. Sacchijsvi igralci odteje niso več izpustili vaje iz svojih rok. Svicarje so v svoji polovici zlahka obvladovali, igranje v protinapadu pa jim že tako leži. Casiraghi je v eni od teh akcij zadel vratnico, odlično priložnost pa je imel tudi Dino Baggio.

Nadaljnji spored: jutri ob 20.30 v Zürichu: Italija - Nemcija; v petek ob 20.30 v Bernu: Švica - Nemcija.

ATLETIKA / PRVENSTVO ZDA

Michael Johnson »superzvezdnik« Carl Lewis gre vendarle na SP

V daljini je bil 2. za Powellom

SACRAMENTO (Reuter, dpa) - Michael Johnson je na državnem prvenstvu ZDA, ki se je končalo v nedeljo, postavil dva izmed petih najboljših letošnjih rezultatov na svetu. Na 200 metrov je tekel 20.04, v finalu celo 19.83, vendar s premočnim vetrom v hrbet (3.5 m/s), na 400 metrov pa 43.66. Nove najboljše letošnje znamke so v predtekmovanjih ali finalih postavili tudi Gail Devers (12.61 na 100 metrov z ovirami), Regina Jacobs (4:05.18 na 1500 metrov) in Dan O'Brien (8682 točk v deseteroboju).

Johnson je prvi Američan, ki je postal državni prvak na 200 in 400 metrov na istem prvenstvu po Maxeyju Longu leta 1899. Osemkratni olimpijski zmagovalec Carl Lewis pa se je z dobrim skokom v daljavo (845 cm) ognil popolnega poraza, potem ko se mu na 100 metrov ni posrečilo uvrstiti v ameriško selekcijo za SP v Göteborgu. V skoku v daljavo je bil drugi za svetovnim rekorderjem Mikom Powellom (855), Lewis pa na SP lahko računa tudi na nastop v stafeti ZDA. Po dolgotrajni poškodbi in zdravljenju je nov preboj med najboljšimi nakazal dvakratni olimpijski zmagovalec na 110 metrov z ovirami Roger Kingdom, ki je slavil s časom 13.09, vendar s premočnim vetrom v hrbet (4.2 m/s). Pri zenskah si je naslov na visokih ovirah pritekla Gail Devers s časom 12.77.

Johnsonov menedžer Brad Hunt pravi, da bo ameriški zvezdnik evropsko turnejo pred SP najverjetneje začel 3. julija v Parizu in nato tekmoval v

Lausanni, Stockholmu in Oslu. Američan bi rad izboljšal svetovna rekorda na 200 metrov 19.72 sekunde Pietra Menée iz leta 1979 in najboljšo znamko Butcha Reynoldsa na 400 metrov 43.29.

Izidi finalov zadnjega dne: moski - 200 m: 1. Michael Johnson 19.83 (veter + 3, 5 m/s), 2. Kevin Little 20.16, 3. Jeff Williams 20.20; 800 m: 1. Brandon Rock 1:46.50, 2. Mark Everett 1:47.63, 3. Jose Parilla 1:48.14; 1 500 m: 1. Paul McMullen 3:43.90, 2. Brian Hyde 3:43.90, 3. Terrance Herrington 3:44.03; 110 m ovire: 1. Roger Kingdom 13.09 (+ 4, 2 m/s), 2. Allen Johnson 13.11, 3. Jack Pierce 13.26; krogla: 1. Brent Noon 21.08, 2. John Godina 20.90, 3. Randy Barnes 20.85; hoja - 20 km: 1. Allen James 1:24:46.00, 2. Herm Nelson 1:27:14.73, 3. Gary Morgan 1:28:40.98; visina: 1. Charles Austin 230, 2. Tony Barton 227, 3. Rick Noji 227; daljava: 1. Mike Powell 855, 2. Carl Lewis 845, 3. Kareem Streete-Thompson 836; zenske - 200 m: 1. Gwen Torrence 22.03, 2. Carlette Guidry 22.57, 3. Celestina Mondie-Milner 22.76; 800 m: 1. Meredith Rainey 2:00.07, 2. Joetta Clark 2:01.02, 3. Amy Wickus 2:01.26; 1500 m: 1. Regina Jacobs 4:05.18, 2. Suzy Hamilton 4:07.07, 3. Sarah Thorsett 4:07.49; 100 m ovire: 1. Gail Devers 12.77, 2. Marsha Guialdo 12.98, 3. Doris Williams 13.03; daljava: 1. Jackie Joyner-Kersey 688, 2. Marieke Bettman 674, 3. Sharon Couch 668; disk: 1. Edie Boyer 62.58, 2. Pam Dukes 59.44, 3. Danyel Mitchell 59.36 m.

OBRAČUN NOGOMETAŠEV ZARJE V PRVI AMATERSKI LIGI

Napredovanje je zarjanom letos ušlo po igranju dodatnih tekem

Za prihodnjo sezono pri društvu načrtujejo pomladitev ekipe

Zarja v številkah

Končni vrstni red 1. AL Skupina C: Rivignano 46, Colugna 45, Zarja 40, Vesna 35, Basaldella 34, Reanese in Muggesana 30, Bearzi 29, Torreanese, Primorje in Tavagnacco 27, Aurora 26, Buiese in Mereto 24, Flambro 23, Donatello 11.

Rivignanoi in Colugna sta napredovala v promocijsko ligo. Mereto, Flambro in Donatello so izpadli.

Obračun Zarje

St. tekem točke zmage remiji porazi zadetki

32 42 15 12 5 44:28
DODATNA SREČANJA: Zarja - Azzanese 1:1 (Ravalico), Zaule - Zarja 0:0, Azzanese - Zaule 3:0
LESTVICA: Azzanese 3, Zarja 2, Zaule 1.

STRELCE: Tognetti 12 (6), Ravalico 9, Pescatori 7, Gregoric 6, Sclaunich 3, Kalc in Ispiro 2, Ferluga in Dizdarević 1. Avtogol 1. V oklepaju 11-metrovke.
IZKLJUCENI: 7 (Gregoric, Sedmak, Rencelj, F. Coccevari, Dizdarević, Strukelj, Sclaunich)
11-METROVKE V KORIST PROTI
6 7(3)

V oklepaju zgrešene.

IZIDI DERBIJEV: Zarja - Primorje 2:1, Primorje - Zarja 0:5, Zarja - Vesna 0:0, Vesna - Zarja 4:2.

Tudi letos je ekipa Zarje odigrala vidno vlogo v prvi amaterski ligi, ob koncu pa ji je tako kot lani prestop v visjo ligo usel prav za las. Za razliko od lanskega prvenstva, ko so Bazovci celo leto vodili in so na koncu nerazumljivo popustili, so letos igrali bolj povprečno in prestop v visjo ligo se jim je izmuznil sele po igranju dodatnih srečanj. V prvih 5 prvenstvenih srečanjih so zabeležili 2 poraza. Nato je sledila serija 11 zaporednih pozitivnih izidov. Na začetku povratnega dela prvenstva pa so doživeli 2 zaporedna poraza in že je kazalo, da z napredovanjem ne bo nič. Zarjani pa so prvenstvo končali na 3. mestu in so imeli tako se možnosti za napredovanje v promocijsko ligo, igrati pa so mo-

rali mini-turnir proti Azzaneseju in Zaulam. Obe tekmi sta se zaključili z neodločenim izidom. V visjo ligo je nato napredoval Azzanese, ki je proti Zaulam zmagal s 3:0.

Bazovci so imeli četrti najboljši napad in tretjo najboljšo obrambo v ligi. Najboljši strelec Zarje pa je bil presenetljivo Tognetti, ki ni vedno igral kot napadalec. Omeniti moramo tudi, da je pred 24. kolom prišlo pri Zarji do zamenjave trenerja. Na mesto Nevja Bidussija je prisel Giampaolo Ispiro.

Torej tudi letos nesrečno leto?

»S prvenstvom smo konec koncev zadovoljni, čeprav smo tudi letos za pravili napredovanje. Mislim, da je zelo težko odigrati dve zaporedni pr-

venstvu na tako visokem nivoju, vedno pri vrhu lestvice. Nam je to uspelo in to je že lep dosežek,« je bil mnenja predsednik društva Mirjam Zagar.

»Nase končno 3. mesto je pravično, saj sta bila Rivignano in Colugna (slednja je v 3 letih prišla od 3. amaterske do promocijske lige, op. ur.) razred zase. Obe imata močne sponzorje in torej dovolj denarja, kar je

dandanes bistveno, ce imas velike ambicije.«

Ekipa in društvo sta pokazala da sta solidna, kaj vam je torej manjkalo za veliki skok?

»Ce hočes računati na prestop, ti mora biti tudi sreča naklonjena, nam pa je letos večkrat obrnila hrbet. Ekipa je večkrat pokazala lep nogomet, obcasno pa je imela »odmore« in je tako izgubila celo z zadnjeuvršcenim

Donatellom. V dodatnih tekmah za prestop, pa smo bili malo utrujeni in zato kaj več nismo zmogli.«

Kako pa bo drugo leto?

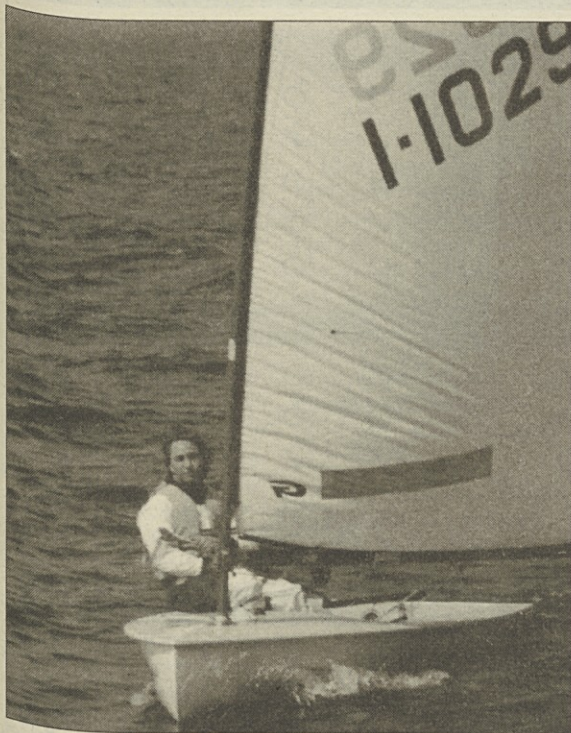
»Mislim da sta cilja dva: pomladiti ekipo in doseči cim visjo uvrstitev. Glede igralcev in trenerja pa se moramo se o vsem pogovoriti. Gotovo pa je, da brez denarja ni velikih možnosti.«
Edvin Bevč

JADRANJE / RAZRED EVROPA

Miran Guštin in Andrej Močilnik gresta na EP

Sirenina jadralka sta si mesto zagotovila v Tarantu

Jadralka Trzaskega pomorskega kluba Sirena Miran Guštin (na sliki) in Andrej Močilnik sta si na zadnjem kvalifikacijskem tekmovalcu v Tarantu zagotovila dres italijanske reprezentance in s tem tudi nastop na evropskem prvenstvu v razredu evrop. Guštin bo nastopil na članskem prvenstvu, ki bo drugi teden v juliju na Svedskem, Močilnik pa bo nastopil na mladinskem evropskem prvenstvu, ki bo avgusta v Spaniji. Ob njiju si je pravico do nastopa na EP že prej zagotovila Arianna Bogatec.

V Tarantu je nastopilo 33 tekmovalcev in tekmovalk (od mladincev in mladink do cla-

nic in članov), tekmovalje pa je potekalo od petka do nedelje. Prva dva dni je bil veter zelo slab, v teh razmerah pa se je Guštin kar dobro znal, saj je bil po prvem dnevu absolutno na petem mestu, toda v nedeljo je nato zdrsnil na sedmo mesto. Močilnik je bil prvi dan dvakrat 22., na koncu pa mu je absolutno 23. mesto (9. med mladinci) zadostovalo, da je v skupnem seštevku točk kot osmi prišel v mladinsko zastopstvo Italije za EP.

Kot osmi se je v italijansko ekipo uvrstil tudi Miran Guštin, ki je s svojo letošnjo sezono precej zadovoljen: »Pred sezono nisem pričakoval, da mi bo uspela uvrstitev na evropsko prvenstvo. Lani sem bil na koncu sezone 12. italijanski jadrlec v razredu evrop, zato sem sicer vedel, da sem blizu temu cilju. Na roke mi je le to slo tudi to, da sta dva jadralka, ki sta bila lani pred menoj letos prenehala z nastopi, se kdo pa je zamenjal kategorijo, tako da je bilo moje delo tudi nekoliko olajšano.

KONCNI VRSTNI RED: 1. Davide Fontana (Civitavecchia) 10 točk (uvrstitve v posameznih regatah: 3., 4., 2., 7., 1.); 2. Fabrizio Diaschi (Ostia) 10 (-, 1., 4., 2., 3.); 3. Andrea Raccheli (Intra) 12 (7., 2., 8., 1., 2.);... 7. Miran Guštin (Sirena) 25 (4., 10., 6., 12., 5.);... 23. Andrej Močilnik (Sirena) 84 (22., 22., 19., 21., 23.) itd. (rg)

Livio Semolić

KOŠARKA / TURNIR ZA »PROPAGANDO«

Domovci slavili pred jadrancovci

Ob zaključku sezone je košarkarska sekcija Dom organizirala turnir Sprint Auto za kategorijo propagande, katerega so se udeležile ekipe Jadrana, UGG iz Gorice in Doma. Turnir so odigrali v enem popoldnevu po sistemu vsak proti vsakemu, tekme pa so trajale trikrat osem minut. Ob koncu pa je bilo tudi tekmovalje v metu za tri točke, na katerem je zmagal član UGG-ja Stalcul s tremi zadetki od petih poizkusov.

Na uvodni tekmi sta se srečali kipi Doma in UGG. »Belo-rdeči« so zaigrali dokaj slabo, predvsem v obrambi, saj so uspeli zaustaviti nasprotnike le z osebnimi napakami. Nekoliko bolje pa je delovala igra v napadu, kjer sta predvsem izstopala Cozzuccoli in Radikon, tako da so nashi ob koncu vseeno uspeli zmagati, čeprav le s kosem razlike.

Na drugem srečanju pa je bil na vrsti derbi z jadrancovci in to je »belo-rdeče« posebno motiviralo, tako da so si že v prvih minutah igre z odlično igro Graunerja pridobili deset točk prednosti. V nadaljevanju so se jadrancovci zdramili in z dobro igro Gregorija tudi zmanjšali zaostanek. Več pa niso zmogli, predvsem zaradi fizične premoči domovcev. Za pokazano igro pa gre pohvala vsem igralcem obeh ekip, ki so se zares srčno borili vse do konca tekme.

Na zadnjem srečanju pa so jadrancovci po dokaj slabem začetku brez večjih težav premagali UGG z dobro igro Gustina in Farfolje ter

tako zasluženost osvojili drugo mesto na turnirju.

DOM - UGG 40:38

DOM: Abrescia 0, Klanjšček 4, Grauner 4, Gergolet 1 (1:2), Bensa 0, Figelj 4, Paraschos 0, Radikon 12 (0:5), Cozzuccoli 9 (0:2), Zuljan 4, Spacal 2.

DOM - Jadranc 44:32

DOM: Abrescia 0, Grauner 13, Klanjšček 4, Gergolet 0, Bensa 0, Radikon 19 (1:5), Figelj 0, Paraschos 0, Cozzuccoli 2, Zuljan 2, Spacal 4.

JADRAN: Farfolja 2, Guštin 2, Berdon 0, Mitja Suhadolc 1 (1:2), Gregori 9 (1:4), Grilanc 0, Piccini 2, Ferluga 1, Pavat 2, Ma. Suhadolc 0, Svab 5 (1:2), Kocjancic 7 (2:2).

Jadranc - UGG 46:39

JADRAN: Farfolja 7 (1:2), Guštin 8 (0:2), Berdon 0, Mitja Suhadolc 0, Gregori 14 (1:2), Grilanc 4, Piccini 4, Ferluga 3 (1:2), Ma. Suhadolc 4, Svab 2, Kocjancic 0, Pavat 0.

MALI NOGOMET / MEMORIAL SIMON ČEVDEK

Pri ženskah prvi Vrh, pri moških pa Vipava

Turnir je bil letos že deveti po vrsti - Na koncu so nagradili tudi najboljše posameznike

Letos je že deveto leto, odkar mladina, ki se zbira okrog Kulturno-sportnega društva Vipava s Peci, priredi turnir v malem nogometu. Turnir je posvečen spominu prerano preminulega domačega nogometaša Simona Čevdeka.

Marljivi vasčani so si ob kotalkališču uredili lepo travnato igrišče, ki so ga lani ob pomoči SD Sovodnje opremili se z razsvetljavo.

Letošnji turnir je trajal od 3. do 16.6. in se ga je skupaj udeležilo 12 ekip, od katerih so bile 4 ženske. Razlika v moškem oz. ženskem delu tekmovalja je bila v tem, da so fantje igrali s petimi igralci in vratarjem, pri dekletih pa je bilo poleg vratarke na igrišču v vsaki ekipi se šest nogometašic.

Kot je že v navadi, se je ob travnatem pravokotniku vsak večer zbralo veliko gledalcev, ki so bodrili svoje ljubljence oz. navijali za kraj, od koder so mostva prihajala. Pobudnik in glavni vodja dvotedenskih

bojev, Moreno Marson, je ob zaključku turnirja čestital vsem nastopajočim ter izročil priznanja najuspešnejšim mostvom.

Končni vrstni red je naslednji:

Ženske: 1. Vrh, 2. Sovodnje, 3. Pec/Rupa, 4. Ga-

brje.

Najboljša strelka je bila Elena Kovic, za najboljšo igralko je bila proglašena Zelejkja Devetak, za najboljšo vratarico pa Sara Boskin.

Moški: 1. Vipava, 2. Sovodnje, 3. Steverjan, 4.

Dol/Poljane.

Nastopila so se mostva: Rupa/Pec, Vrh, Standrež in Gabrje. Najboljši strellec je bil Moreno Trevisan, za najboljšega igralca je bil izbran Marko Zotti, najbolj pa se je kot vratar izkazal Rajko Petijan.

VIP

ZA KONEC SEZONE

Gostovanje »najmlajših« Bora Farco na turnirju v Španiji

Nasa združena nogometna ekipa najmlajših Bora Farco bo za zaključek uspešne sezone jutri odpotovala v Spanijo, kjer bo v Bellpuig, ki leži severno od Barcelone v bližini mesta Lerida, sodelovala na mednarodnem nogometnem turnirju. Turnir organizira tamkajšnji nogometni klub, nastopile pa bodo ekipe od cicibanov do naraščajnikov. Tekme bodo na sporedu v soboto in v nedeljo. Nasi fantje bodov skupini B igrali z B ekipo domačega Bellpuiga in s FC Hjertingom iz Danske.

Sveda bodo skupaj z otroki v Katalonijo odšli tudi nekateri starsi in spremljevalci ekipe. Avtobusa bo jutri odpeljal iz Bazovice ob 7.30, s Proseka pa ob 8.30, nakar se bo prenočilo v Ventimigli. Drugi dan bo pot vodila po Franciji, čez moč pa se bodo borovci ustavili v katalonski prestolnici Barceloni, ki si jo bodo ogledali naslednji dan, nato pa se bodo odpeljali do Bellpuiga, kjer si bodo zvečer ogledali prireditve ob tradicionalnem španskem prazniku »San Juan«. V soboto in nedeljo bodo nogometne tekme, domov pa se bodo borovci vrnili v torek, 27. junija v večernih urah.

SPORED TEKEM

Sobota: ob 9. uri Bellpuig - Bor Farco; ob 12. uri FC Hjerting - Bor Farco; Nedelja: Finalne tekme

Darko Grgić

RIBOLOV

Tekmovalci Sirene nizajo uspehe

Kvalifikacije za nastop na DP

Pred kratkim je bila v Trstu druga kvalifikacijska tekma za nastop na italijanskem prvenstvu v sportnem ribolovu, ki bo konec septembra v San Benedetto del Tronto. Tekmovalci so bili razdeljeni v dve kategoriji in sicer v deke in mladince.

V kategoriji dečkov je sodeloval član Sirene Janko Breclj in osvojil tudi tokrat prvo mesto in si tako že prislužil predčasno vozovnico na absolutno italijansko prvenstvo v lov s palico s pomola. Poleg njega je med mladinkami nastopila tudi Ksenija Breclj. Zasedla je končno tretje mesto in si bo morala zagotoviti nastop na državnem prvenstvu na tekmovalju, ki bo 24. junija.

Člani in članice pa so že opravili tri tekme. Na teh tekmah je sodelovalo sedem Sireninih tekmovalcev. Med ženskami se je najboljšo uvrstila Adrijana Breclj, ki je zasedla končno tretje mesto na pokrajinski ravni. Vidno uvrstitev je dosegel tudi Vojko Breclj, ki si je z drugim mestom zagotovil nastop na deželni prvenstvu in če se bo tudi tam dobro odrezal, bo nastopil se na absolutnem italijanskem prvenstvu. Ostali predstavniki nasega kluba pa so dosegli manj vidne rezultate.

AGI

Obvestila

TPK SIRENA

obvesca, da je v teku vpisovanje v naslednje jadralkne tečaje: za OPTIMISTE od 3. do 14. julija (1. tečaj), od 17. do 28. julija (2. tečaj) in za druge jadralkne od 21. do 26. avgusta. Prijave sprejemajo na klubskem sedežu v Barkovljah vsak dan ali po tel. 422696.

JK CUPA

obvesca, da je v teku vpisovanje v sledeče JADRANKNE TEČAJE: od 26. 6. do 7. 7. za letnike 85 do 88 - celodnevni; od 26. 6. do 7. 7. za letnike 80 do 86 - popoldanski in nadaljevalni tečaj od 10. do 21. 7. Poleg tega so na sporedu tudi tečaji JADRANKA NA DESKI: enotedenski tečaj (sobota in nedelja izključeni) od 3. do 7. 7. in od 10. do 14. 7. Prijave sprejemajo na sedežu v Selskanskem zalivu vsako soboto od 16. ure in po telefonu 040/299858.

SZ JADRAN IN KOSARKARSKA SEKCIJA SD POLET

prirejata od ponedeljka, 26. t.m. do 1. julija 1995 KOSARKARSKI KAMP 95' v Prosvetnem domu na Opčinah vsak dan od 9. do 17. ure (dvorisce pa bo odprto od 7.30 do 18.00). Poleg kosila bo poskrbljeno se za dve malici. Poskrbljen bo tudi prevoz s kombiji iz Nabrezine, s Proseka, iz Doline, iz Bazovice in iz Trsta. Za informacije: sedež SZ Jadranc, v Ul. Ricreatorio 1, vsak dan ob 10.30 do 12.30 (razen ob nedeljah) na tel. st. 213403.

SZ OLYMPIA

obvesca, da bo 17. redni občni zbor v petek, 23. junija, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju, v dvorani Slovenskega centra za glasbeno vzgojo v Katoliškem domu, Drevored XX. septembra 85 s sledečim dnevnim redom: poročila, pozdravi, volitve in razno. Vabljeni!

SD PRIMOREC

prireja 24. in 25. t. m. vsakoletni PRAZNIK SPORTA na prireditvenem prostoru Griza ob nogometnem igrišču. Odprtje dobro založenih kioskov vsak dan ob 17. uri. Za godbo bosta poskrbela ansambla Keydea in Long Slunk.

SZ GAJA - TENISKA SEKCIJA

prireja od 26. do 30. t.m. teniski tečaj za osnovnosolske otroke in odrasle (začetnike). Prijave sprejemamo na klubskem sedežu v jutranjih urah od 15. t.m. dalje (tel. 226115).

KD SLOVAN - Padrice

prireja ob priliki kresovanja 1. nočni pohod po parku Globojner pri Drasci. Vpisovanje od 20.30 do 21.30 na parkirišču parka. Za dodatne informacije tel. st. 226253 ali 226271.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Znasli se boste v zanimivi medosebni godlji, vendar se bo vse dobro izteklo, saj boste ves čas ohranili bistro glavo in odprte oči. Se en poraz vaših nagajivcev.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Na delovnem mestu boste predlagali novost, ki naj bi enakomerno razporedila skupna bremena. Ne pozabite na enakopravno razdelitev skupne pogace. Vam je pripada največ.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Razsrdili se boste zaradi neodgovornosti nadrejenih, ki z rezultati vašega dela ravnaajo kot s srečkami vaše loterije. Če se ne bodo izboljšali, začnite z revolucijo.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Po kratkem premisleku boste dojeli, da vaša pretirana prijaznost temelji na podkupovanju dus, od katerih ste usodno odvisni. Če ze podkupujete tuje duše, vsaj ne prodajajte svoje.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Zgovorni in veseli boste kot pticek na cvetoci veji, zato boste marsikakemu tur-robnezu polepšali dan. Prinesite veselje domov, kajti tam ga kravno potrebujejo.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Ne izmikajte se objemu, saj vendar niste asket. In ne huchujte se, ce se bo kdo ponorčeval iz vase razneženosti, kajti norču-jejo se samo tisti, ki jih tare zavist.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Sredi gneče boste nenadoma zacutili nenavadno osamljenost. Ne hitite na vrat na nos v nove odnose; odkrijte notranjega sopotnika, pa ne boste nikoli vec osamljeni.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Obiskal vas bo stari znanec. Ko boste potipali po njegovem odno-su do vas, boste ugotovili, da je na zamero ze po-zabil. Pokopljite jo se vi in mu ponudite dlan.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Pogrešali boste sta-re case, ko so za vas skrbeli drugi. Zazele si bo-ste, da bi partner privzel vsaj del odgovornosti, s katero ste obremenjevali svoje starše.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Čeprav vam trenutno finančno sploh ne skripa, boste vendarle zagrabili za novo zasluzkarsko priloznost. Toda vec ko boste zasluzili in prigrabili, manj boste odnesli s seboj.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Zagrabila vas bo po-rabniska mrzlica. Upri se ji boste in se vrnili k skromnosti, s katero odpirate oči slepcem, ki me-nijo, da sreco prodajajo v trgovinah.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Z malce dobre volje se boste izmazali iz miselne zablude in priznali dejstva v vsej njihovi goloti. Ne zatiskajte oči pred kocljivi-mi deli; tam domuje srz resnice.

Sonce v znamju Raka bo vplivalo na naš čut za družinsko življenje

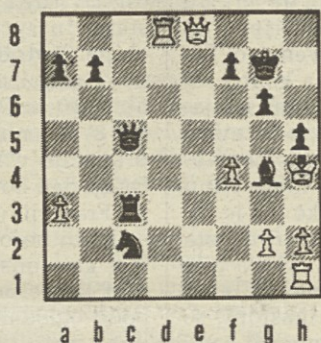
V tem tednu ne bo večjih sprememb, saj bo zna-menje zamenjalo le sonce, ki bo 22. junija preslo iz znamenja Dvojčka v zna-menje Raka. Sonce v tem položaju poudarja naš čut za družinsko življenje, zato bomo veliko časa preziveli v mirnem domačem oko-lju. V primerih, ko bo prišlo do neharmoničnega vpliva drugih planetov, bo opaziti neiskrenost in pro-vokativno obnašanje.

Pomanjkanje ognjenih lastnosti se bo nadaljevalo, saj jih zastopa le Jupiter v Strelcu. Se dobro, da je to njegov domicil in je zato njegovo delovanje izrazito. Navdajal nas bo z optimi-zmom, ki nam bo pomagal prebroditi težavnejše dne-

ve. Jupiter je planet sreče, kar se najbolje pokaže ra-vno v znamenju Strelca. Vpliva na zdravje in dobro počutje, pripomore pa tudi k večji uspešnosti na mar-sikaterem področju. V pri-merih, ko njegovega vpliva ne motijo druga nebesna telesa ali naša nepripravlje-nost, je njegov vpliv izje-mno pozitiven, saj omogo-ča skladnost, vedrino in ra-zumevanje, v neharmoni-čnih okoliščinah pa se po-kazuje tudi njegove negati-vne lastnosti. Takrat pod-pihuje lakomnost in ne-pravičnost.

Luna se od zadnjega krajca približuje fazi mlaja in nas bo se nekaj dni pod-pirala pri mentalnih dejav-nostih. (A. O.)

ŠAH

Frímen - Rind /ZRN 1980

Na osmi vrsti je bela baterija zagrozila z matiranjem crnega kralja, zato je crni, ki je na potezi izkal resitev, kako se iz-muzniti iz matne mreže in tudi belemu kralju na h liniji pri-praviti neprijetno presenečenje. To se mu po zaslugi dobro postavljenih figur tudi posreci in tokrat se beli kralj znajde v matnem obroču!

Resitev naloge

Napad crnih figur se pričinja s potezo 1...g5+ in po izsilje-nem 2.fg5 sledi zrtev trdnjave, ki odpira crno diagonalo e1 - h4 za matiranje. 2...Th3+! 3.gh3 Df2 mat! Do istega cilja vo-di tudi kombinacija : 1...Th3+! 2.gh3 Df2+ 3.Kg5 f6 mat! Tokrat se skromni crni f kmet pojavi v vlogi zmagovalca. Se en primer, da tudi v najtežjih trenutkih za sahovnico ne obupamo!

S. Kovac

TOR SRE ČET PET SOB NED PON

POČUTJE, ZDRAVJE

spostitev	○	○	○	○	✓	✓
šport	○	✓	✓	✓	○	○
post, dieta	×	×	○	○	○	✓
tezja fizicna dela	✓	✓	○	○	○	×
izlet	✓	○	○	✓	✓	✓

DRUŽBA, ODNOSI

obisk znancev	✓	✓	○	○	×	×
domaca zabava	○	○	○	○	✓	✓
družinski posvet	✓	✓	✓	○	✓	✓
družabne igre	✓	○	○	○	✓	✓
urejanje uradnih zadev	✓	✓	○	○	×	×

POSEL, DENAR

poslovno srečanje	✓	✓	○	○	○	×
naložbe in nakupi	✓	✓	✓	○	○	○
zamenjava službe	×	×	○	○	×	×
izposoja denarja	✓	○	○	○	✓	✓
igre na srečo	×	○	○	✓	✓	✓

LJUBEZEN, SPOLNOST

osvajanje	✓	✓	○	○	○	✓
iskren pogovor	✓	○	○	✓	✓	○
zmenek	✓	✓	✓	○	○	○
ljubljenje	○	✓	✓	✓	○	○
prekinitve zveze	×	×	○	○	○	×

UMSKE DEJAVNOSTI

branje	○	✓	✓	✓	○	○
učenje, sirjenje obzorja	✓	✓	○	○	×	×
raziskovanje	✓	○	○	○	×	×
umetniško ustvarjanje	○	✓	✓	✓	○	○
reševanje težav	✓	○	○	○	✓	✓

LEGENDA: ✓ ugoden dan, ○ nevtralen dan, × neugoden dan

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

297	AZUSKA DRZAVA	TKANINA ZA ZIMSKE PLASCE	ZDRAVNIK ZA NOS IN USTA	OBLIKA MOSKEGA IMENA ODON	POZERUH	MISIJONAR BARAGA	VRTNA CVETICA	KRAJ PRI OPATJI	LEON STUKELJ	SL. SLIKAR (ALBERT)	TRJE PEVCI	KAR SE VCEPI	AMER. IGRALEC (WARREN)	AVTOR: LUKA PIBER	TONE KRALJ	NASOLJENE RIBJE IKRE	PESNIK SANTIC	NERESNICA	REKA V POSARJU	TONI ZIHERL	NADZORNIK TLACANOV	IT. NOVINARKA FALLACI
PRIDE- LOVANJE HRANE														TKALSKA DEJAVNOST								
SKLADATELJ RISTO SAVIN														HUDA BOLEZEN RIM. BOG. JEZE								
KAPAVICA									MESTO V LACIJU						VHODNI PROSTOR SPOJINA DUSIKA					LITIJ KNJIZEVNIK FRANCE		
FINSKI TURKU PO SVEDSKO				BRIT. GLASB. PRODUCENT (BRIAN)				VNETJE SARENICE	POLJSKI NARAVO- SLOVEC NARAVA									NOVINARKA SUKLJE				
KAMBOSKI POLITIK (LON)				DEL PUSKE GL. MESTO OREGONA						OBDOBJE V ASTRONOMIJI	PESNIK TEGNER OGLJIKO- VODIK							POJAV NA VODI	REKA V ANGLIJI ILOVNICA			
STARO MESTO V KILIKIJI					CES. PIS. (ALOIS) BOLGAR. GORSTVO								MOSKI, KI VZREJA PSE	VERDUEVA OPERA DERIVAT AMONIKA								
BOKSAR RAY ROBINSON						NAVEDEK NAGON						DVOJICA				SECNJA	ZENSKI GLAS GLAVNI STEVNIK			KACJI GLAS	SLADKORNA RASTLINA	
TENISKI KLUB			PODVEZA GRCIJA									LOGICNOST MATIJA COP										
PISEC CERKVENIK							ANGL. HAVY- METAL SKUPINA												PRIPADNIK ILIROV			
VIKING							STAR GERMAN				VRSTA HRASTA							PISKOT				

FOTOMONOGRAFIJA

Istrske impresije

Resnična podoba Istre

Pri tiskovnem društvu Ognjišče v Kopru je pred kratkim izšla knjiga Franceta Steleta Beseda sonca, kamna in molka s podnaslovom Istrske impresije.

Za to delo je avtor prispeval fotografije in izbor besedila iz Svetega pisma, sam pa je knjigo tudi uredil in oblikoval. V svetopisemskih verzih je mogoče najti, slišati, videti, skratka prebrati veliko splošnih resnic, pri spodob iz življenja in poduka za življenje. Ob tem se zamislimo in spoznamo, kaksno moč ima resnica in kaksno je naše resnično življenje.

Slike so pokrajinske, le nekajkrat dekorirane s hrisami, starimi in tudi propadajocimi. Zivljenje na slikah je vecinoma brez zivih bitij. Zivita pa deroca voda in razburkano morje. Trave in zitna polja valovijo v vetru. Cvetoca in orumenela drevesa stojijo kot mejniki na

robu gozda. Sonce odseva na gladkih morskih površinah. Kamen lezi in molci. Taka je Istra, tudi slovenska.

Razlicne oblike in velikosti posameznih slik dajejo publikaciji vtis razgibanosti. Njihova vsebina je pestra, kot je pester svet in narava v Istri. Avtor knjigo posveca prijateljem iz Pasuticev, vasice iz osrednje Istre, ljudem na bregovih reke Mirne.

Ciril Velkovrh

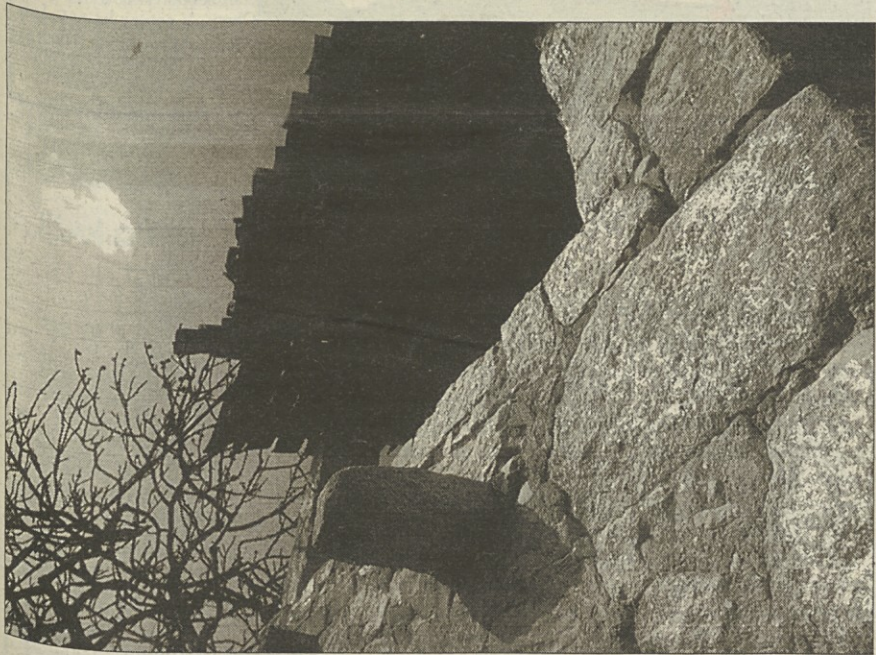
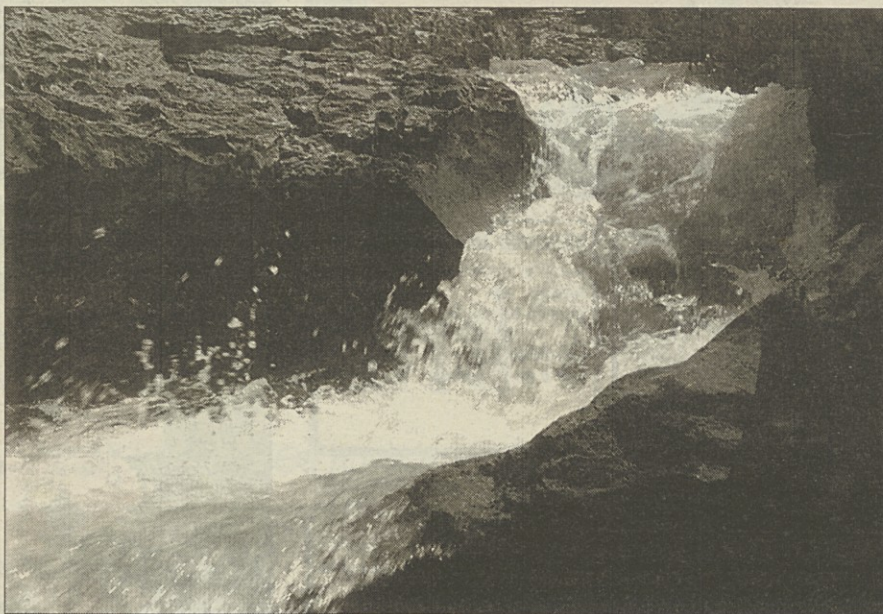
Spoznanje modrega raste kakor povodenj in njegov svet je kakor studenec življenja.

Sirah, 21,13

Eno dopolnjuje drugo v dobrem.

Kdo se more dosita nagledati njegove lepote?

Sirah 42,25

radio GLAS ljubljane d.d.
99.5 MHz, 100.2 MHz, 104.8 MHz
LABIRINT ZNANJA
VSAK TOREK OD 20.00 DO 21.30

IME IN PRIIMEK

TELEFONSKA ŠTEVILKA

NASLOV

GLASBENA ŽELJA

Prijavnico pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva ulica 6
61000 Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

V kvizu »Labirint znanja« lahko sodelujete z zgornjo prijavnico. Izrežite jo in nalepite na dopisnico ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana.

Ce boste izzrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglasil telefon in nežni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in teška vprašanja, ki jih zastavljata Alenka Sivka in Tomaz Srsen. Pravilni odgovori pa prinasajo ceden kupček denarja...

STROGI ISLAMSKI ZAKONI

Izgubljena bitka

Spremembe v iranski družbi

Prizorov, ki so danes v iranski prestolnici povsem vsakdanji, v času vladanja ajatola Homeinija - te dni je minilo šest let od njegove smrti - ne bi videli. Mladi se v zgodnjih polletnih dneh zvečer brezskrbno sprehajajo po osrednjem teheranskem parku in nekateri se celo drzijo za roke.

Moski in ženske sedijo na klopih, postavljenih okrog spomenika perzijskemu pesniku ljubezni in vina Omarju Hajamu, ob katerem so veliki nasadi vrtnic. Zaljubljeni si celo upajo pogledati v oči in se objeti okrog ramen. Vec sto otrok in odraslih, med njimi jih je nekaj celo v uniformah, igra sah, nekateri v parku berejo knjigo.

»Ljudje so bolj sproščeni,« meni neki zahodni diplomat. Na ulicah le redko srečate vojake revolucionarne garde, ki so se pred nekaj leti skrbeli za spostovanje islamskih pravil obnasanja. Zdaj le se ponoči ustavljajo mlade, ki se po osrednjih teheranskih avenijah ali gosto naseljenih predmestjih prehitro vozijo z motorji in avtomobili. Ženske imajo v javnosti obraz se vedno skrit za tancico, vendar ga mnoge vsaj za trenutek odkrijejo in vsakdo takoj opazi, da imajo moderno in skrbno počesane lase. Nekateri tudi uporabljajo kozmetična sredstva, predvsem rdečilo za ustnice. Za nekaj centimetrov so tudi skrajšale svoja oblačila in včasih je opaziti njihove gležnje. Nekateri moski nosijo srajce s kratkimi rokavi, ceprav se najbolj trdovratni zagovorniki islamizma zgrazajo, kajti islamska vera prepoveduje

razkazovanje cloveskega telesa.

»V zadnjih dveh letih so zahteve po strogem spostovanju islamskih zakonov skoraj utihnile. Oblast je brzkone spoznala, da bi je izgubljeno bitko,« razmere v Iranu ocenjuje zahodni diplomat, ki je opazil, da celo na deželi nekatere ženske opuščajo nosenje tancic. Le redki se spustujejo asketska Homeinijeva nacela, iranska družba postaja bolj odprta, vendar si moski ne upajo nositi kratkih hlač in ženske ne razkriti obraza, ker bi to pomenilo, da odkrito kljubujejo islamskim zakonom. Iranski parlament je v začetku leta sprejel zakon, ki prepoveduje spremljanje tujih satelitskih programov in s streh so bile zaradi groženj z visokimi kaznimi odstranjene vse antene. Vlada namreč meni, da je program zahodnih TV postaj dekadenten in pohujsljiv. Parlamentarna razprava je trajala vec kot leto dni. V casu, ko je bil na oblasti Homeinij pa bi bila zadeva verjetno resena cez noc.

S streh iranske prestolnice so v kratkem casu izginile vse antene za spremljanje tujih TV programov, le nekaj »odpadnikov« se noce spostovati zakona. Trgovci s tehničnimi izdelki pa vedo povedati, da so ljudje s streh le odstranili velike antene in si kupili manjše, ki jih ponoči skrivaj namestijo na streho. Da je to res, dokazujejo cene anten: ko je bil zakon sprejet, so se obcutno pocenile, pred kratkim pa se je cena spet povzpela na tri tisoč dolarjev.

Jusef Azme, Reuter

IRAN

Dežela na nekdanjem stičišču med vzhodom in zahodom (3)

Na glavnem trgu, majdanu, je stalo na stotine stojnic, polnih eksotičnega blaga, disav in začimb z Orienta, diamantov iz Indije, lepih kovinskih izdelkov iz Arabije in najlepšega perzijskega blaga.

Zaradi sadja in roz, ki so jih prodajali na majdanu, je bil trg kot vrt in zrak je disal po breskvah, marelicah, citronah in kutinah, po vrtnicah, vijolicah, hijacintah in jasmínu. Nad majdanom sta se dvigali dve veliki stavbi. Na eni strani je stala mošeja Lutfalah; njena velikanska kupola je bila obložena z zlatom ter modrimi in zelenimi kamni.

Nasproti mošeje je stala kraljeva palača, razko-

šna mešanica marmorja in alabastra, ebenovine in slonovine. Dvorane v kraljevi palači so krasile slike, lepe poloscene plošče in perzijske preproge...

Tako je bilo mesto, gledano z očmi angleškega popotnika in pustolovca Thomasa Herberta v začetku 17. stoletja. Mesto je ravno takrat zgradil sah Abas, takratni poglavar Perzije.

Mesto je bilo zgrajeno ob eni redkih rek na tem koncu sveta in je kmalu dobilo upravičen sloves enega najlepših mest na vzhodu. Se danes je dostojen spomenik naprednega vladarja in spretnega diplomata, ki pa je znal biti do svojih podložnikov tudi zelo krut, kot

so zapisali njegovi sodobniki, angleški popotniki, ki so to deželo na novo odkrivali.

V iranskih mestih je opazna delitev na vzhod in zahod, na staro in novo. Tako je tudi v Isfahanu. Vendar pa je tu zahodni del videti nekoliko obrabljen in zanemarjen. Temu delu mesta se močno pozna desetletni odpor in sovraštvo novega islamskega režima do vsega, kar diši po zahodu. Izolacijo od ostalega sveta kaže tudi zastarel vozni park. Vozila so starejših letnikov in v razpadajočem stanju.

Povsem drugače pa je v starem delu mesta. Mošeja s svojo izredno lepoto in mogočnostjo potrjuje rek: »Alah je velik,

Alah je največji!« Središče mošeje je odprto dvorišče z bazenom, obdano z oboki, ter pokrito Najsvetejše, kjer je molilna nisa postavljena tako, da molilci gledajo proti Mekki. Stoletni zidovi so me pritislili k tlom. Zacutil sem mogočnost in hkrati odmaknjenost hladnega Boga, ki ga slavijo. Arhitekturna zasnova z mogočnimi stenami in oboki, ki jih prekrivajo modrozeleni keramični ornamenti, ta občutek samo še pogloblja. Tudi bazen na dvorišču je tlakovan z modrimi ploščicami, da bi bila voda v njem videti čim bolj mrzla.

Pred mošejo je velik trg, obdan z lepimi stavbami, ki skupaj s parkom in vodometom na sredini

Notranje dvorišče mošeje v Isfahanu (Foto: Janez Jaklič)

predstavlja skladno celoto. Parki imajo v Perziji poseben pomen. Tu rastejo vrtnice, okrasno grmičevje in drevesa, ki s svojo lepoto navadnega smrtnika spominjajo na raj. Poleg tega pa so tudi pomembno shajališče Irancev v prazničnih dneh. Za trgovcem se siri ba-

zar. To je prostor, namenjen rokodelcem najrazličnejših ročnih spretnosti. V eni ulici so kovači bakra, v drugi draguljarji, v tretji prodajalci začimb, v četrti preprogarji... Ritmično udarjanje kladiv, lesk draguljev, vonj po kadilu in dragih začimbah in pomirjujoča mehkoča tr-

govin s preprogami se vedno buriro duhove in ustvarjajo vzdusje, ki je po merilu Evropejca nujno povezano z vzhodnjaskim trgov. Moski s turbani, ženske z dolgimi pajčolani in redki turisti se pogajajo s trgovci.

Janez Jaklič
(Se nadaljuje)

